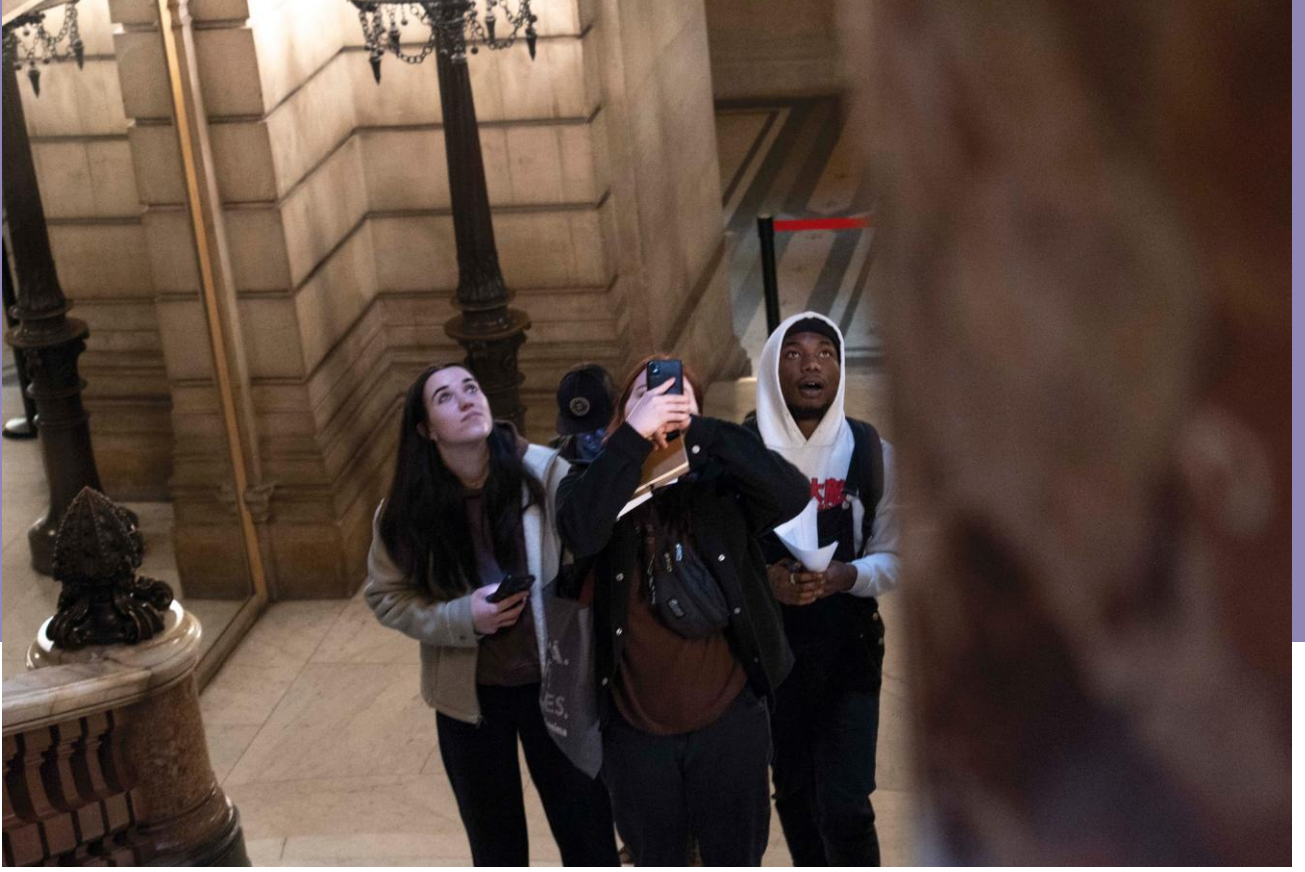


Culture Craft Citizenship



Güçlenmeye Giden Yollar

Koordineli destek için iyi uygulamalar rehberi:

C[ulture]culture

Kültüre erişim

C[raft] Professional

Mesleki temellenme

C[citizenship] citizenship

Aktif katılımçılık



Co-funded by
the European Union

A CCC (Culture – Craft – Citizenship / Kültür Zanaat Vatandaşlık)

Yaklaşımına Genel Bakış, Bu Rehberin Amaçları ve Hedef Kitleleri

The CCC Rehberi — Culture, Craft, Citizenship / Kültür Zanaat Vatandaşlık / Culture, M tier, Citoyenn t  — sosyal, mesleki, kültürel ve Vatandaşlık desteklerinin koordinasyonunu güçlendirmeye adanmıştır. Bu rehber, teknik eēitim, mesleki eēitim, sosyo-mesleki uyum ve kültürel arabuluculuk alanlarında faaliyet gösteren dört kuruluş tarafından yürütülen iki yıllık uluslararası bir eylem-araştırma projesinin sonucudur.

CCC konsorsiyumunun Fransız, İtalyan, Letonyalı ve Türk ortakları; uygulamaları ve analizleri karşılaştırmak amacıyla eēitmenlerini ve koordinasyon ekiplerini bu sürece dahil etmişlerdir. Amaç, yerel özgünlükleri tam olarak gözetirken  ērenenler ve kursiyerler için kapsamlı bir destek çerçevesi geliştirmektir.

Daha az fırsata sahip bireylere yönelik destek sistemlerinin  oēu zaman parçalı olduēunu — kimi zaman mesleki boyutu, kimi zaman kültürel hakları ya da Vatandaşlık katılımını ihmal ettiēini — ve bu parçalanmanın eēitim hedeflerine ulaşmayı ve iş gücü piyasasına uyumu sınırladıēını gözlemledik. Bu nedenle uygulamalarımızı dönüştürme sürecini başlattık. Bu s rec , kuruluşlarımız içinde kullanılan yöntemlerin ve yetkinliklerin yeniden tanımlanmasını ve güncellenmesini içermiş, böylece sunulan desteēin kalitesinin önemli ölçüde artırılması amaçlanmıştır.

Bu rehber, proje boyunca uygulanan CCC faaliyetlerini tanımlar ve her tür kuruluşa — dernek, sosyal girişim veya kamu kurumu — uygulanabilecek bir CCC programının tasarlanması ve hayata geçirilmesi için bir metodoloji önerir. Aynı zamanda operasyonel bir çerçeve sunar ve en anlamlı iyi uygulamaların belirlenip  ne  ıkarıldıēı faaliyet tanımlarını içerir.

Rehber; uygulayıcılar, yöneticiler ve hedef kitlelerinin ihtiyaçlarına uyarlanmış yüksek kaliteli destek modelleri geliştirmek isteyen karar vericiler için hazırlanmıştır. Bu nedenle, d ērudan “en iyi uygulama” olarak sınıflandırılmasa da profesyonellerin konumlarını belirlemelerine ve düşüncelerini derinleştirmelerine yardımcı olabilecek bazı çalışma alanlarına dair kısa analizler de içermektedir.

Bu rehberin bir karar alma aracı, deēiřim için bir kaldıraç ve eylem için bir katalizör olmasını umuyoruz. Mutlak bir doēruluk iddiası taşımamaktadır; bunun yerine, kuruluşlarımızda bir CCC programı uygulamanın ortaya  ıkardıēı olumlu dönüşümlerin mütevazı bir anlatımını sunmaktadır.

Ortaklıkları, yaygınlaştırma faaliyetlerini, uluslararası hareketliliēi ve daha genel olarak destek alanındaki aktörler arasında açıklık ve diyalogu teşvik eden yaklaşımın ruhuna uygun olarak, rehber aynı zamanda CCC topluluēına katılma ve onu zenginleştirme davetiyle sona ermektedir.



Burada sunulan tüm fotoēraflar, proje süresince **iletifim sorumlusu Sebasti n Rivas** sayesinde ve projeyi günlük olarak aktif biçimde belgeleyen **tüm katılımcıların katkılarıyla**  ekilmiştir

*Culture Craft
Citizenship*



Erasmus+

Enriching lives, opening minds.

Bu proje Avrupa Birliēi'nin Erasmus+ İş Birliēi Ortaklıkları programı tarafından finanse edilmiştir. Bu destek olmadan proje ger ekleştirilemezdi. Proje kapsamında üretilen tüm kaynaklar Creative Commons lisansı altında erişime açılmıştır.



Bu belge, **Creative Commons Atif – Ticari Olmayan Kullanım – Aynı Lisansla Paylaşım 4.0**

Uluslararası (CC BY-NC-SA 4.0) lisansı şartlarına göre sunulmaktadır.

Her türlü yeniden kullanımda **kaynaēın belirtilmesi, ticari amaçla kullanılmaması ve aynı lisans altında paylaşılması** gerekmektedir.

İçindekiler

Hakkımızda	5
Kavramsal Çerçeve	7
CCC: Üç Harf, Sonsuz Olasılıklar	7
CCC Dijital Portalı	7
Kırılgan gruplardan ne anlıyoruz?	7
Örnekler aracılığıyla CCC yaklaşımı	8
Destek uygulayıcılarının görüşleri	9
Bu rehber kimler için hazırlanmıştır?	11
Kültürü, mesleği ve vatandaşlığı birbirine bağlamak neden önemlidir?	12
Kısa bir kuramsal çerçeve	14
Kültürün “C”si	14
Mesleğin / ustalığın “C”si (Craft – métier / savoir-faire)	15
Vatandaşlığın “C”si	16
Uygulamalı örnek: Artemisia – Senato’yu keşfetmek	17
CCC: bir güzergâh rota değildir	18
CCC yolculuğu (pathway)	19
Bir kuruluş içinde CCC programını uygulamak ve izlemek	20
Bir CCC programını uygulamak ve izlemek için 9 adım	22
ADIM 1 — CCC programının niyetini ve meşruiyetini netleştirmek	23
ADIM 2 — Kısıtları ve hareket alanlarını belirlemek	25
ADIM 3 — Açık ve net bir CCC yönetişimi tanımlamak	28
ADIM 4 — Katılımcıları ve gerçek hedeflerini analiz etmek	30
ADIM 5 — Olası yakınsama noktalarını belirlemek	32
ADIM 6 — Gerçekçi ve aşamalı bir CCC yolculuğu tasarlamak	35
Bir Culture–Craft–Citizenship programı	37
ADIM 7 — CCC programını gerçek kullanım deneyimlerine dayanarak uyarlamak, doğrulamak ve güçlendirmek	44
ADIM 8 — Pekiştirilmiş CCC programını resmileştirmek	48
ADIM 9 — CCC programını izlemek, değerlendirmek ve geliştirmek	51
CCC destek koordinasyonu: ortaya çıkan bir mesleki profil	52
CCC faaliyetleri: hareketlilikler, yolculuklar ve güzergâhlar	54
CCC Hareketlilik 1 — Jestlerin kesişimi, bölgelerin bağlantısı:	
Siena’dan (İtalya) duvar ustaları Bursa’dan (Türkiye) çini sanatçılarını ağırlıyor	60
CCC Hareketlilik 2 — Seçilmiş hareketlilik, güçlenen bir mesleki yönelim:	
Parisli yapı ressamı için Liège’de (Belçika) eğitim hareketliliği ve bölgesel sahiplenme	65
CCC Yolculuğu 1 — Bursa: Çiniyi yeniden düşünmek.	
Culture–Craft–Citizenship yaklaşımıyla bir eğitim programı	70
CCC Yolculuğu 2 — Smiltene: Letonya sembolleri yolu	76
CCC Güzergâhı 1 — Paris: dekoratif zanaattan vatandaşlığa, Fransız Senatosu ziyareti	79
CCC Güzergâhı 2 — Paris: Art Nouveau’nun izinde	85
Paris’i bir dekoratif ressamın gözleriyle görmek	86



Hakkımızda

Culture – Craft – Citizenship (CCC) ortaklığı, eğitim ve kültür alanlarında faaliyet gösteren dört Avrupa kuruluşunu bir araya getirir. Ortak amaçları: kültürü erişilebilir kılmak ve onu güçlenme, kapsayıcılık ve aktif Vatandaşlık için bir kaldıraç haline getirmektir. CCC projesi; kültüre erişim, mesleki kodların öğrenilmesi, hakların anlaşılması ve aktif katılımı bir araya getiren bütünlük bir sosyal destek yaklaşımını teşvik eder. Bu yaklaşım, öğrenenlerin gerçek ihtiyaçlarını karşılamayı ve Avrupa bölgelerinde toplumsal uyumu güçlendirmeyi amaçlar.

Her ortak; pedagojik, kültürel veya yerel uzmanlık alanlarıyla katkıda bulunur ve böylece daha kapsayıcı, bütüncül ve iş birliğine dayalı ortak bir Avrupa destek vizyonunun oluşmasına katkı sağlar.

Artemisia Formation, resim ve dekoratif sanatlar mesleklerinde mesleki eğitim alanında uzmanlaşmış bir sivil toplum kuruluşudur. Paris'teki atölyeleri ve Fransa ile yurtdışındaki eğitim alanları aracılığıyla her tür öğrenene açık eğitim programları sunar. Öğrencilerinin sosyal ve kültürel çeşitliliği kuruluşun belirleyici özelliklerinden biridir. Dekoratif süsleme, bitiş boyası, miras yapıları boyama ve sahne dekorasyonu alanlarında elde edilen mesleki sertifikalar ve istihdam sonuçları kuruluş için önemli bir gurur kaynağıdır.

www.artemisia-formation.com

Bursa Müze : Bursa Müzeleri

Bursa Müzeleri, Bursa Büyükşehir Belediyesi Kent Tarihi, Tanıtımı ve Turizm Dairesi Başkanlığı bünyesindeki Müzeler Şube Müdürlüğü altında faaliyet gösteren on iki müzeyi bir araya getiren çatı kurumdur.

Şehrin tarihsel ve kültürel mirasını korumaya, araştırmaya, görünür kılmaya ve gelecek kuşaklara aktarmaya adanmış olan Bursa Müzeleri; erişilebilir, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir müzecilik yaklaşımı benimsemektedir. Kurum; eğitim programları, atölyeler, sergiler, ulusal ve uluslararası iş birlikleri, araştırma ve belgeleme faaliyetleri ile toplum katılımını teşvik eden projeler geliştirmektedir.

<https://www.bursamuze.com/>

Scuola Scuola Edile di Siena

Scuola Edile di Siena, inşaat sektöründe faaliyet gösteren ortak sektörlü bir eğitim kuruluşudur ve ulusal FORMEDIL ağının bir üyesidir. Çalışanları, teknisyenleri ve iş arayanları eğitir, niteliklendirir ve uzmanlaştırır; mesleki becerilere erişimi ve sürdürülebilir istihdam uyumunu teşvik eder.

Bilgi ve becerilerin aktarımını, mesleki kodların öğrenilmesini ve sosyal aktörler arasındaki iş birliğini birleştiren yaklaşımıyla Scuola Edile di Siena; istihdam edilebilirliğin, kapsayıcılığın ve aktif katılımın güçlenmesine katkı sağlar. www.scuolaedilesiena.it

Smiltenes Tehnikums

1922 yılında kurulan Smiltenes Tehnikums, Letonya'nın en eski mesleki eğitim kurumlarından biridir. Günümüzde özel ihtiyaçları olan bireyler de dahil olmak üzere 700'den fazla genç ve yetişkin öğrenciyi ağırlamaktadır.

Okul, Letonya ve uluslararası iş gücü piyasalarının gerçekleriyle uyumlu eğitim programları sunar ve yerel ile uluslararası şirketlerle iş birliği içinde çalışır. Çeşitli eğitim altyapıları ile kültürel, sportif ve Vatandaşlık faaliyetleri sayesinde öğrencilerinin mesleki gelişimini, kişisel gelişimini ve Vatandaşlık katılımını teşvik eder. www.smiltenestehnikums.lv

CCC ortakları, birbirini tamamlayan yaklaşımları sayesinde kültürün tanınma, diyalog ve aidiyet alanı olarak rolünü güçlendirme konusunda ortak bir kararlılığı paylaşmaktadır.

Bu iş birliği uzun vadeli bir dinamiğe dayanmaktadır: kapsayıcı eğitim için ortak bir Avrupa vizyonunu destekleyen araçlar, yöntemler ve açık kaynaklar geliştirmek.



KAVRAMSAL ÇERÇEVE



KAVRAMSAL ÇERÇEVE

CCC : Üç Harf, Sonsuz Olanak CCC Nedir?

Her şeyden önce CCC, üç farklı destek biçiminin — kültürel, mesleki ve Vatandaşlık temelli desteklerin — bir araya getirilmesidir. Bu üç boyut birleştiğinde dışlanma risklerini daha etkili biçimde önlemeye ve en kırılgan grupların aktif katılımını güçlendirmeye yardımcı olur.

CCC yaklaşımı hazır bir model ya da mucizevi bir yöntem değildir.

Bu rehberde; basit tarifler, kişisel gelişim formülleri veya sürdürülebilir sosyal destek araçları geliştirmek için gerekli olan düşünme, gözlem ve ekip çalışmasının yerini alabilecek otomatik araçlar bulamayacaksınız.

Ancak bu rehber; mesleki uygulamaları beslemek ve ilham vermek amacıyla hazırlanmış somut deneyimler, saha tanıklıkları ve pratik eylem yolları sunmaktadır.

Amacımız reçeteler sunmak değil, olanaklar açmaktır — uygulamaların, deneyimlerin ve yeni perspektiflerin paylaşımını teşvik ederek her ekibin ve her kurumun CCC yaklaşımını kendi gerçekliğine uyarlamasına imkân tanımaktır.

Her şeyden önce bu sayfaların sizi bu ortak maceraya katılmaya teşvik etmesini umuyoruz: denemeye, paylaşmaya ve CCC projesinin merkezinde yer alan bu ortak destek kültürüne kendi katkınızı sunmaya.

CCC Dijital Portalı

Bir CCC programının uygulanması, deneyimlerin paylaşımı ve uygulamaların karşılaştırılmasıyla zenginleşen kolektif bir öğrenme sürecinin parçasıdır.

CCC dijital portalı (<https://ccc-erasmus.com/>), kültür, zanaat ve vatandaşlık boyutlarını bir araya getiren yaklaşımlar geliştiren destek uygulayıcıları, saha profesyonelleri, koordinatörler ve karar vericiler arasında bir diyalog ve ortak kaynak alanı olarak tasarlanmıştır.

Portal; saha deneyimlerinin paylaşımını, CCC rotalarının belgelenmesini ve CCC programlarının uygulanması, uyarlanması ve geliştirilmesi için gerekli somut koşullar üzerine kolektif düşünmeyi destekler.

Bu şekilde portal, rehberi profesyonel uygulamaya hizmet eden canlı bir paylaşım alanı olarak tamamlar.

Kırılgan Gruplardan Ne Anlıyoruz?

Avrupa'nın sosyal ve eğitimsel kapsayıcılık politikalarında kırılgan gruplar; kişisel, sosyal veya yapısal nedenlerle (yaş, engellilik, göç, yoksulluk, coğrafi izolasyon vb.) sosyal dışlanma riskine daha fazla maruz kalan bireyler veya topluluklar olarak tanımlanır.

https://ec.europa.eu/employment_social/2010againstopoverty/extranet/vulnerable_groups_en.pdf

Erasmus+ programı bağlamında ise bizim amacımıza en uygun kavram ***daha az fırsata sahip katılımcılar***dır. Bu kişiler; ekonomik, sosyal, kültürel, coğrafi veya sağlıkla ilgili nedenlerle, göçmen kökenleri veya öğrenme güçlükleri nedeniyle programın sunduğu fırsatlara etkili biçimde erişmelerini engelleyen engellerle karşılaşan bireyler olarak tanımlanır. <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/programme-guide/part-d/glossary-common-terms>

Bu tanımlar, kırılganlığın veya "daha az fırsata sahip olma" durumunun sabit bir statü olmadığını; ilişkisel ve bağlamsal olduğunu ifade eder. Her birey, sahip olduğu kaynaklara, çevresine ve yaşam deneyimlerine bağlı olarak belirli dönemlerde kırılganlık yaşayabilir.

Koordineli destek bağlamında — kültüre erişim, mesleki kodların öğrenilmesi ve haklara erişim — hedeflenen gruplar özellikle şunları içerir:

istihdamdan veya eğitimden uzak, mesleki ya da kültürel referansları sınırlı olan sosyo-mesleki uyum sürecindeki bireyler

dilsel, idari veya diplomaların tanınmasıyla ilgili engeller yaşayan yeni gelenler veya göçmenler

düşük veya hiç resmi niteliklere sahip olmayan ya da yeni bağlamlarında becerileri tanınmayan bireyler

sosyal veya ekonomik kırılganlık yaşayan bireyler (yoksulluk, izolasyon, engellilik vb.)

kültürel veya kurumsal sermayesi sınırlı olan, kültür kurumlarına veya hakların tanınması ve değerlendirilmesi mekanizmalarına aşina olmayan bireyler

CCC Yaklaşımı Örnekler Üzerinden:

Siena'daki on duvarcılık kursiyeri, Türkiye'den gelecek çini çini ressamı için rehberli bir ziyaret hazırlamak amacıyla kenti keşfeder. Yerel meslekleri, gelenekleri ve mirası tanıyarak hem teknik becerilerini hem de mesleki bakış açılarını güçlendirirler. Sekiz kişi mesleki tercihini teyit eder; dört kişi yeterliliğini tamamlar: yalnızca bir zanaatı değil, bir bölgeyi de tanımış olurlar..

CCC: kültürel farkındalık, haklara erişim ve aktif katılım yoluyla mesleki kapsayıcılığı ve yerel uyumu geliştirmeyi amaçlayan faaliyetlerdir..

*Culture Craft
Citizenship*



Bursa'da genç kadınlar çini çini boyamacılığı alanında eğitim alır ve atölyeler ile kültürel ziyaretler aracılığıyla İznik çini mirasını keşfederler. Daha sonra yabancı dekoratif ressamı ağırlar, Osmanlı motiflerini paylaşırlar ve becerilerini geliştirmek için Siena'ya giderler. Yaşayan bir zanaatın temsilcileri olarak kendi bölgelerinin elçileri hâline gelirler..

Paris merkezli bir sosyal girişimde çalışan on dört mülteci ressam, Liège'de halı ve linolyum döşeme eğitimi almak üzere bir hafta geçirir. Sorumlu öğretmenlerinin rehberliğinde, sokak sanatı ve miras mimarisi rotası aracılığıyla kenti de keşfederler. Hareketlilik yalnızca teknik öğrenme değil, aynı zamanda kültürel açıklık ve sınırlar arasında hareket etmenin olumlu bir deneyimidir.

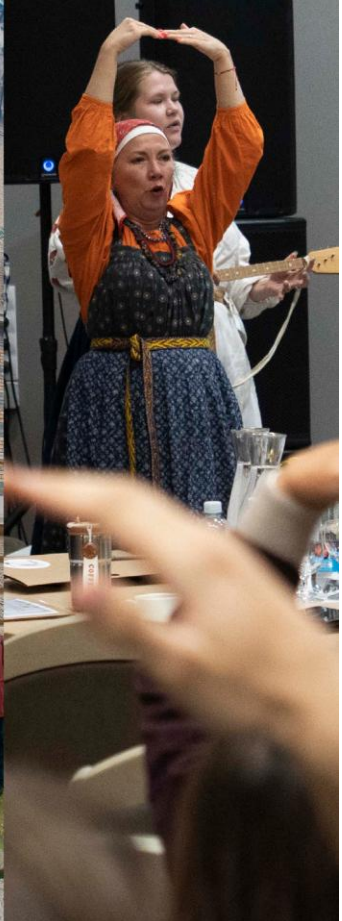
Paris'te geleceğin dekoratif ressamı, Vatandaşlık odaklı bir günlük program kapsamında Senato'yu keşfeder. Demokratik kurumların rolünü öğrenirken yaldız, stucco, sahte mermer ve dekoratif teknikleri gözlemlerler. Bu ziyaret, eğitimlerini kamusal mirasla ilişkilendirir ve hem mesleki kimliklerini hem de Vatandaşlık bağlılıklarını güçlendirir..

Letonya'nın Smiltene kentinde kırsal bir teknik okul, Rusça konuşan ve Ukraynalı öğrencilerin yanı sıra göç etmeyi düşünen yerel gençlerin kapsanmasıyla ilgili zorluklarla karşı karşıyadır. Hassas bir jeopolitik bağlamda okul, değişim, karşılıklı anlayış ve yerel aidiyeti teşvik eden dijital bir uygulamayla bağlantılı Leton sembolleri ve ürünleri üzerine bir keşif rotası oluşturarak diyalogu tercih eder..

haklara erişim

vatandaşlığın değerinin

vatandaşlık okulu



CCC aynı zamanda şunları da ifade eder:

- Kurumlarımız bünyesinde yürütülen arabuluculuk, eğitim ve destek faaliyetlerini daha etkili biçimde koordine etmek amacıyla akranlar arasında kurulan bir diyalog.
- 2024–2025 döneminde uygulanmış ve ccc-erasmus.com üzerinden erişilebilen, mesleki eğitim, sosyal kapsayıcılık ve kültürel arabuluculuk alanlarında çalışan profesyonellere yönelik bir eğitim programı



Bu iki yıl boyunca dört ülkeden eğitimciler kendi uygulamalarını paylaşmış, yerelde çalışan eğitimcilerin, eğitimcilerin ve arabulucuların uygulamalarını analiz etmişlerdir. Amaç, değişim için sinerjiler yaratmak ve yerleşik alışkanlıklara karşı yapıcı bir eleştirel mesafe geliştirmektir.

Meydan okuma: belirli gruplarla çalışan profesyonellerin kendi etkilerini fark etmelerini sağlamak ve öğrenenlerin ihtiyaçlarına cevap vermek üzere bu etkiyi harekete geçirme konusunda kendilerini hem meşru hem de donanımlı hissetmelerine yardımcı olmaktır..

DEĞİŞİM / KARŞILIKLI ZENGİNLEŞME



CCC projesi basit bir gözleme dayanıyor: Bir mesleği tam anlamıyla içselleştirmek için yalnızca teknik bilgiyi ustalıkla kullanmak yetmez; aynı zamanda hem mesleki bir kültürü hem de genel kültürü paylaşmak gerekir. Kişinin içinde faaliyet gösterdiği bölgeyi anlaması gerekir. Vatandaşlık katılımı da aynı derecede önemlidir. Hedef kitlemiz arasında daha az fırsata sahip bireyler bulunuyor ve bölgelerimizdeki fiilî eşitsizlikleri ancak yüksek nitelikli bir destek yoluyla azaltabiliriz..

Fabien, sosyal ve mesleki misyona sahip bir merkezin direktörü

Biz çoğunlukla güvencesiz koşullarda yaşayan, ciddi sosyo-ekonomik zorluklarla karşı karşıya olan kişileri; hükümlü bireyleri; göçmenleri ve İtalyan vatandaşlarını eğitiyoruz. Bu kişilerin hepsini eğitim programlarımıza dâhil edebilmeliyiz ve CCC araçları tam da bunu başarmamıza yardımcı oluyor. Profesyonelleşmeyi, yerel kapsamı ihtiyacının anlaşılmasıyla birleştiren bir yöntem uygulayarak hedef kitlemizin yalnızca kurumumuz içinde değil, kentte de kendini rahat hissetmesini sağlıyoruz.

Monica, inşaat mesleklerine odaklı bir yetişkin okulunun pedagojik koordinatörü



Diğer eğitimci ekiplerinin, kültür yöneticilerinin veya sosyo-mesleki uyum uzmanlarının deneyimlerini ve bilgilerini paylaşmak ve ortak ülkelerdeki bu ekiplerin karşılaştıkları güçlüklerle nasıl başa çıktıklarını ve bunlara nasıl yanıt verdiklerini görmek her zaman son derece değerlidir. Genel olarak öğrencilere mesleki beceriler aktarıyoruz; ancak bununla yetinip yurttaşlık ve kültürel boyutları dışarıda bırakırsak, onların topluluk içindeki katılımını teşvik etmek için bu yeterli olmaz..

Liga, Smiltenes Tehnikums Uluslararası İlişkiler Proje Yöneticisi / Koordinatörü

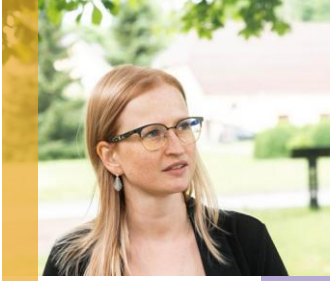


Eğiticilerin eğitimi programlarımız kapsamında CCC metodolojisini diğer öğretmenlere yayıyoruz; böylece onlar da bunu başka kuruluşlara, kurumlara ve diğer eğitimlere aktarabiliyor. .

Bruno Domenech,
Proje Sorumlusuicer

Gerçekten çok şey öğrendik. Öğrenmek ve ekip olarak çalışmak için geldik. Toplumumuzda ve okulumuzda çok farklı geçmişlere sahip öğrencileri kapsamak için kendimi daha donanımlı hissediyorum; böylece onlar da orayı kendi yerleri gibi hissedebilirler..

Sanita Krastina, Valmieras Tehnikums öğretmeni,
bir CCC eğitici eğitimi oturumunun ardından



Eğitmenlerimiz çok ilgiliydi ve faaliyetleri uygulamak için istekliydi. Bu yöntemlerin kendi yaşamlarında ne kadar yararlı olabileceğini açıkça görebiliyorlardı. İçlerinden biri bana şöyle dedi: "Cuma günü Altı Şapka etkinliğini öğrencilerimle yeniden kullanacağım." Bu yöntemi Bursa'da öğrenmek beni yeniden bir öğrenci gibi hissettirdi. Bu yöntemi hiç nasıl kullanacağımı bilmiyordum. Sonunda anladım. Başka insanlar için de ne kadar faydalı olabileceğini görebiliyorum. Ve onlara bunun ne kadar yararlı olduğunu gösterebiliriz. Bu benim için büyük bir meydan okumaydı ama artık daha cesur, daha az çekingen, daha esnek ve durumlara uyum sağlama konusunda daha becerikli olduğumu görüyorum.

Bu yeni bir şeydi. Daha önce benzer projelere katılmışım ama burada gerçekten kendi kurumumdaki meslektaşlarımla birlikte çalıştım. Her gün yeni bir şey getirdi. İlk etkinlik olan Altı Şapka tekniği, sorunları veya karmaşık durumları yönetmek için basit ama çok etkili bir yöntem. Ayrıca kendi rotamızı da tasarladık. Bunlar işime açıkça yeniden aktarabileceğim şeyler..

Kristaps Emīls Radziņš, Smiltēnes Tehnikums öğretmeni



Benim için fazla dar kalan bir faaliyet alanından çıkma ve bakış açımı genişletme fırsatı buldum; pedagojik faaliyetlerin tasarımında daha karmaşık bir düzeye ulaştım ve bunu bir eğitimci için temel önemde görüyorum. .

Marco Pasqui, Scuola Edile öğretmeni

Benim için fazla dar kalmış bir faaliyet alanından çıkma ve bakış açımı genişletme fırsatı buldum; pedagojik faaliyetlerin tasarımında daha karmaşık bir düzeye ulaştım ve bunu bir eğitimci için vazgeçilmez görüyorum.

Bu Rehber Kimler İçin Hazırlandı?

Bu İyi Uygulamalar Rehberi, kendi bağlamlarında aktif katılımı, kültüre erişimi, mesleki kodların edinilmesini ve haklar konusunda farkındalığı teşvik eden sosyal destek faaliyetlerinde yer alan tüm profesyonellere yöneliktir.

Rehber, Avrupa değerlerine dayanan ortak bir yaklaşımı yansıtır: kültürün isteğe bağlı bir ek unsur değil, özsaygıyı, sosyal becerileri ve vatandaşlığı güçlendiren temel bir kaldıraç olduğu kapsamlı bir destek modeli.

Meslek unvanları, kurumsal çerçeveler ve destek sistemleri ülkeden ülkeye değişse de hedefler ortaktır: ister uyum süreçlerinde olan bireyler, ister eğitimden veya öğrenimden uzak gençler, ister yakın zamanda gelmiş göçmenler, ister engelli bireyler ya da coğrafi olarak izole bölgelerde yaşayan kişiler olsun, kırılganlık durumlarıyla veya fırsatlara eşit olmayan erişimle karşı karşıya kalan bireyleri desteklemek.

Dolayısıyla bu rehber, kendi düzeylerinde kültür, eğitim ve haklara erişim yoluyla toplumsal uyuma katkıda bulunan profesyonelleri birbirine bağlamayı ve onlara günlük uygulamalarında kullanabilecekleri pratik araçlar sunmayı amaçlar.

Avrupa düzeyinde geçerliliğini sağlamak amacıyla, ulusal sistemlerin çoğunda — farklı adlarla da olsa — bulunan dört temel işlev kategorisi belirledik:

- Uyum yollarının inşasına katkıda bulunan, engelleri kaldıran ve bireysel projeleri istihdam ve eğitimle ilişkilendiren sosyo-mesleki destek aktörleri;
- Öğrenme süreçlerini destekleyen ve kültürel ile Vatandaşlık boyutlarını pedagojik uygulamalara entegre eden eğitim ve bilgi aktarımı aktörleri;
- Hedef gruplarla yakın çalışan, özerkliği, özgüveni ve katılımı güçlendiren sosyal eğitim ve arabuluculuk aktörleri;
- Kültüre erişimi, yeteneklerin tanınmasını ve sanatsal ifadeyi kolaylaştıran kültürel arabuluculuk ve kültürel faaliyet aktörleri.

Ayrıca, CCC yaklaşımının kurumlar ve bölgeler içinde hayata geçirilmesine katkıda bulunan üç rol kategorisi de belirledik:

- Hedef kitlelerle doğrudan temas hâlinde olan, destekten ve faaliyetlerin operasyonel uygulanmasından sorumlu eğitimci;
- Eylemlerin tutarlılığı ve kalitesini, ortaklık gelişimini ve kolektif dinamiklerin kolaylaştırılmasını sağlamaktan sorumlu yöneticiler ve koordinatörler;
- Kapsayıcılık, eğitim ve kültür alanlarında kamu politikalarını tasarlayan, destekleyen veya değerlendiren kurumsal ve yerel aktörler.

Bu yedi kategori sabit meslekleri tanımlamayı amaçlamaz; daha çok ortak bir hedefe katkı sunan birbirine bağımlı işlevleri ifade eder: her öğrenenin veya kursiyerin, haklarını bilerek, mesleki kodlara hâkim olarak ve kültürel açıklık deneyimi yaşayarak toplumda kendi yerini bulmasını sağlamak.

Bu rehberin amacı, ilgili aktörlere ortak referans noktaları, aktarılabilir uygulama örnekleri ve uygulamadan stratejiye, bireyden kolektife kadar farklı müdahale düzeyleri arasında iş birliğini teşvik eden uygulama araçları sunmaktır..

Bu model Avrupa bağlamları için tasarlanmıştır ve yerel özgül uyarlamaları dikkate almaz. Avrupa mesleki profil sınıflandırması olan **ESCO - European Skills, Competences, Qualifications and Occupations** temel alınmıştır.

<https://esco.ec.europa.eu/en>

Kültürü Zanaat ve Vatandaşlıkla İlişkilendirmek Neden Esastır?

Destek Sistemleri Hâlâ Büyük Ölçüde Parçalı

Yetişkinlere yönelik destek sistemlerinin çoğunda — ister mesleki eğitim, uyum, barınma ya da sosyal hizmetlerle ilgili olsun — müdahaleler tarihsel olarak ayrı alanlar hâlinde örgütlenmiştir: istihdam, eğitim, barınma, haklara erişim ve sosyal destek. Bu yapılandırma meşru idari, düzenleyici ve finansman mantıklarına dayanır; ancak iyi bilinen bir sonuç üretir: parçalı öğrenme ve uyum yolları.

Bu çerçevede kültür ve vatandaşlık, çoğu zaman ikincil konuma itilir; iş bulma, nitelik edinme, idari statüyü düzenleme veya kurumsal yükümlülüklerle uyma gibi acil kabul edilen önceliklerin yanında isteğe bağlı ya da “çevresel” boyutlar olarak görülür. Bu nedenle kültürel haklar ve Vatandaşlık katılımı yalnızca zaman, kaynak veya koşullar elverdiğinde devreye sokulan “ekstra” unsurlar gibi ele alınır.

Oysa “esas” (çalışma, barınma, eğitim) ile “ikincil” (kültürel katılım, toplumsal katılım, sosyal bağ kurma) arasındaki bu örtük ihtiyaç hiyerarşisi, desteği gerçek bir güçlenme ve özgünlük sürecini teşvik etmekten çok kısıtların yönetimine indirger.

Kültür ve Vatandaşlık Aksesuar Değil, Temel Haklardır

Sosyal alanda çalışan çok sayıda profesyonelin son dönemde yürüttüğü çalışmalar, çoğu zaman gözden kaçan bir gerçeği hatırlatmaktadır: kültür ne bir lüks ne de bir ödüldür; temel bir haktır ve yapabilme kapasitesinin yapılandırıcı bir kaldıraçtır. Kültür, bireylerin kendilerini tam özne olarak, bilgi, anlatı, ifade kapasitesi ve kolektif yaşama katkı sunma yetisi taşıyan bireyler olarak tanımlarını sağlar.

Kültüre erişim — sanatsal pratikleri, sosyalleşme alanlarını, aktarımı, üretimi ve bir bölgenin kültürel yaşamına katılımı kapsayacak geniş anlamıyla — onur, tanınma ve güven unsuru olarak işlev görür. Benzer şekilde Vatandaşlık da yalnızca haklara biçimsel erişimi ifade etmez; kişinin çevresini anlama, o çevrede kendini konumlandırma, katılma ve eyleme geçme kapasitesiyle ilgilidir.

Bu boyutlar destek yollarında yok olduğunda ya da marjinalleştirildiğinde, bireyler teknik beceriler edinebilir veya kurumsal beklentileri karşılayabilirler; ancak bu durum, onların kendi katılımlarında kalıcı bir anlam bulmalarını ya da kendi seçtikleri bir geleceği tasavvur etmelerini zorunlu olarak sağlamaz.

Kısmi Desteğin Sınırları

Saha deneyimi, yalnızca istihdam veya eğitime odaklanan desteğin eşitsiz sonuçlar ürettiğini göstermektedir. Hâlihazırda kültürel, eğitsel ya da ilişkisel kaynaklara sahip bireyler, kendilerine sunulan sistemleri daha kolay benimserler. Buna karşılık göç deneyimleri, biyografik kırılmalar, uzun süreli güvencesizlik veya ayrımcılık nedeniyle daha dezavantajlı konumda olan kişiler sürdürülebilir biçimde sürece katılmakta daha çok zorlanırlar.

Bu dengesizlik, kırılgan katılıma hatta kopuşa yol açabilir: eğitimden ayrılma, yarıda kalan yollar, giderek geri çekilme ya da motivasyon kaybı. Bazı durumlarda bireyler programları tamamlar, ancak bu programlar yaşamlarında gerçek ve kalıcı bir dönüşüm yaratmaz.

Bu sınırlılıklar bireysel çaba eksikliğinden değil, desteğin farklı boyutları arasındaki genel tutarlılık eksikliğinden kaynaklanır. Maddi, mesleki, kültürel ve Vatandaşlıkla ilgili ihtiyaçlar birbirinden ayrı ele alındığında, genel etki zayıflar.

Koordineli Bir Kültür–Zanaat–Vatandaşlık Yaklaşımının Katma Değeri

CCC yaklaşımının  nerdiğı gibi kültür, zanaat ve vatandaşlığı birbirine bağlamak; eklemeci mantığı aşarak bütünleşik yollar inşa etmek anlamına gelir. Bu, eğitim programına bir kültürel etkinlik eklemekten veya mesleki bir şemayı simgesel olarak “s slemekten” ibaret değildir; desteği, her boyutun diğerini g  lendirdiğı tutarlı bir bütün olarak tasarlamaktır.

Kültür; deneyimleme, ifade ve güven inşa etme alanı hâline gelir. Zanaat; geçim sağlamak, topluma katkıda bulunmak ve becerilere somut değer kazandırmak için somut bir araç olur. Vatandaşlık ise hakları, sorumlulukları ve kişinin toplumdaki yerini anlamak için bir çerçeveye dönüşür.

Bu bütünleşik yapı şunları teşvik eder:

-  ğrenmeye anlam katarak öğrenme yollarına daha güçlü katılımı;
- farklı katılım biçimleri sayesinde okul/kurstan ayrılma oranlarının azalmasını;
- girişimi ve uzun vadeli projeksiyonu destekleyerek daha güçlü özerkliği;
- bireylerin yalnızca yararlanıcılar olarak değil, ** zne ve aktörler** olarak tanınmasını.

 lişmaya ve  ğrenmeye Anlamı Geri Kazandırmak

İş yaşamında ve eğitimde anlam kaybının — destek profesyonelleri arasında da — yaygın biçimde belgelendiği bir bağlamda, koordineli CCC yaklaşımı aynı zamanda kolektif yeniden harekete geçirmenin de bir kaldıracı olarak işlev görür.

Desteklenen bireyler için bu yaklaşım, bir mesleği öğrenmeyi bir tarihe, bir bölgeye, bir kültüre ve ortak değerlere bağlar. Ekipler içinse iş birliği, yaratıcılık ve disiplinler arası çalışma alanları açar; parçalı ve zaman zaman yıpratıcı görev mantıklarından uzaklaşmayı mümkün kılar.

Burada kültür merkezi bir rol oynar: yaşam yollarının maddi gerçekliklerine bağlı kalırken nefes alma, bağ kurma ve diyalog alanları yaratır. Kişinin ne yaptığı, kim olduğu ve kim olmak istediği arasında bağ kurmasına yardımcı olur.

Bölgeler için Sürdürülebilir Bir Katma Değer

Son olarak, koordineli bir CCC yaklaşımı yalnızca bireylere yarar sağlamaz. Yerel aidiyeti, yerel yaşama katılımı ve sosyal, kültürel, eğitsel ve ekonomik aktörler arasındaki bağları güçlendirerek toplumsal uyumu ve yerel canlılığı pekiştirir.

Desteklenen bireyler artık yalnızca bir programa “entegre edilen” kişiler değil; yerel kültürel, ekonomik ve Vatandaşlık dinamiklerine katkıda bulunabilen çevrelerinin aktörleri hâline gelirler. Uzun vadede bu yaklaşım kolektif değer üretir: toplumun bütünü için daha istikrarlı, özerk ve sürdürülebilir yolları destekler.

Özetle

Kültürü zanaat ve Vatandaşlıkla ilişkilendirmek desteği gereksiz yere karmaşıklaştırmaz; tam tersine onu daha etkili, daha adil ve daha insani kılar. CCC yaklaşımı basit ama talepk r bir inan a dayanır: bireylerin haklarının, özlemlerinin ve eyleme geçme kapasitelerinin bütününü dikkate almadan sürdürülebilir bir destek mümkün değildir.

Kısa bir teorik çerçeve

“Kültür – Zanaat – Vatandaşlık” (CCC) projesi, sürdürülebilir kapsayıcılığın üç birbirini tamamlayan destek ekseninin – kültür, zanaat ve vatandaşlık – birbiriyle ilişkilendirilmesini gerektirdiği fikrine dayanmaktadır. Bu eksenler, her bireyin toplumdaki yerini bulmasını, özerkliğini geliştirmesini ve eylem kapasitesini güçlendirmesini sağlar (Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler terminolojisinde kullanılan anlamıyla “güçlendirme” – UNESCO, Sürdürülebilir Kalkınma ve Küresel Vatandaşlık Eğitimi, 2021) .

Bu yaklaşım, kültürel, sosyal ve mesleki öğrenmeyi aktif vatandaşlığın ayrılmaz üç boyutu olarak kabul eden, yaşam boyu öğrenme ve sosyal uyum konusundaki Avrupa çalışmalarına (Avrupa Komisyonu, Yaşam Boyu Öğrenme için Temel Yeterlilikler Hakkında Konsey Tavsiye Kararı, 2018) uyumludur.



Kültürün C'si

Burada kültür geniş bir anlamıyla ele alınmaktadır: genel kültür, yerel ve bölgesel kültür, idari kültür (haklar, kurumlar ve prosedürler hakkında bilgi) ile her sektöre özgü mesleki kültürü de kapsamaktadır.

UNESCO'ya göre (Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Teşvik Edilmesi Sözleşmesi, 2005), kültür sanatsal katılım, eserlerin takdir edilmesi veya mirasla sınırlı değildir; daha ziyade, bireylerin çevrelerinde aktif bir konum alabilmelerini sağlayan bir dizi değer, uygulama, bilgi ve ortak referansları ifade eder.

Fribourg Deklarasyonu (2007) da kültürel hakların — kültürel yaşama katılma, sembolik kaynaklara erişim ve kişinin kimliğini ifade etme ve aktarma — insan onurunun vazgeçilmez bir boyutunu oluşturduğunu vurgulamaktadır.

Bu nedenle, CCC yaklaşımında amaç, merak, eleştirel düşünme ve başkalarına karşı açıklığı teşvik ederek katılımcıların sürekli kültürel zenginleşmeye dahil olmalarını sağlamaktır. Böylece kültür, hem öğrenmenin bir aracı hem de sosyal entegrasyonun bir aracı haline gelir; aidiyet, anlayış ve tanınmanın inşa edildiği bir alan olur.

Zanaat / Meslek / Beceri Olarak

Buradaki **Craft** terimi ikili anlamıyla ele alınmaktadır:

- **meslek**, yani teknik ve profesyonel beceriler bütünü;
- ve **yapma eylemi** — üretme, dönüştürme ve katkıda bulunma yetisi.

Bir mesleği öğrenmek yalnızca teknik hareketleri ustalaşmak anlamına gelmez; aynı zamanda örtük kodların da benimsenmesini içerir: profesyonel tutumlar, işyerindeki iletişim biçimleri, beklenen davranışlar, iş birliği yapabilme becerisi ve kişinin kendisini bir mesleki yol içinde konumlandırabilme kapasitesi.

Temel yetkinlikler üzerine Avrupa araştırmaları (European Commission, 2018; Cedefop, *Vocational Education and Training in Europe*, 2020), teknik bilgi, ilişkisel beceriler ve gayriresmî öğrenme arasındaki tamamlayıcılığı vurgulamaktadır.

Bu bakış açısından **CCC yaklaşımı**, bir mesleki yolculukta başarının yalnızca bir müfredatın “resmî” unsurlarına bağlı olmadığını, aynı zamanda bu **görünmez yetkinliklere** de bağlı olduğunu kabul eder: işe erişmeyi, işte kalmayı, ilerlemeyi ya da kendi faaliyetini kurmayı mümkün kılan yetkinlikler bunlardır. Böylece meslek, yalnızca bir beceriler bütünü öğrenilen değil, aynı zamanda **iş içinde ve iş aracılığıyla var olma biçiminin** de öğrenildiği bir kişisel ve toplumsal gelişim alanı hâline gelir.

Uygulamalı örnek – Artemisia: Dekoratif boyacılar

Eşdeğer yeterlilik düzeyinde, öğrenenlerin mesleki gidişatlarında farklılıklar görülmektedir: **işgücü piyasasına entegrasyon programlarına** katılanların istihdama erişim oranları, diğer eğitim yollarından gelenlere göre daha düşüktür. Oysa **belgelendirilmiş yetkinlikler ve kazanılmış teknik beceriler aynıdır**.

Bu fark, “**görünmez**” denilen yetkinliklerin belirleyici rolünü ortaya koymaktadır — profesyonel tutumlar, kişinin kendisini geleceğe projekte edebilmesi, çalışma dünyasının kodlarını anlaması, özgüven ve meşruiyet duygusu. Bunlar eğitim çerçevelerinde her zaman görünmez; ancak istihdama erişimi, işte kalmayı ve mesleki gelişimi güçlü biçimde belirler. Bu farklılıklarla karşılaşıldığında çeşitli yorumlar mümkündür. Bazı grupların “daha iyi”, daha hazırlıklı ya da çalışma dünyasına daha uygun olduğu sonucuna varılabilir; ya da tersine, bu sonuçlar çaba ya da motivasyon eksikliğine veya geçmiş başarısızlık örüntülerinin yeniden üretimine bağlanabilir.

Eğitim ve entegrasyon programlarında sık görülen bu tür yorumlar, bir tür **determinizme** yol açar: bu eşitsizliklerin, destek mekanizmalarının üzerinde az etkisi olabileceği bireysel özelliklerden kaynaklandığı fikrine. Salt **yönetimsel** ya da **hizmet odaklı** bir mantık içinde, böyle bir okuma şu sonuca götürebilir: bu grupların bazı programlarda yeri yoktur; bunun sonucunda zaman, enerji, umut — ve mali kaynaklar — kaybetme riski doğar.

Buna karşılık, eğer amaç **herkesin hazırlandığı meslekten geçimini sağlayabilmesini mümkün kılmaksa**, ve bu kişiler bir programa kabul edildikten sonra, o zaman bu boşlukları tespit etmek, görünür kılmak ve bunlar üzerinde çalışmak **pedagojik ve destek ekiplerinin sorumluluğu** hâline gelir.

Dolayısıyla mesele artık “en yüksek performanslı” katılımcıları seçmek değil, bu görünmez yetkinlikleri güçlendirebilecek **telafi mekanizmaları tasarlamaktır**:

- profesyonel kodları açık hâle getirmek,
- gelecek projeksiyonu ve özgüven üzerinde çalışmak,
- kademeli işbaşı durumları sağlamak,
- eğitimi, öğrenmeye anlam ve meşruiyet kazandıran kültürel ve yurttaşlık deneyimleriyle ilişkilendirmek.

İyi uygulama Uzun vadeli izleme verilerinin toplanması ve yapılandırılması (örneğin öğrenenlerin 6, 12 ve 24 ay sonraki mesleki gidişatları — sözleşme istikrarı, feshler, meslekte kalma ya da yeniden yönelme) mesleki yolları etkileyen unsurları kesin olarak belirlemeyi ve buna göre destek mekanizmalarını uyarlamayı mümkün kılar. Örnek olarak: şantiyelerde veya şirketlerde destekli stajlar / iş deneyimleri, örtük beklentiler üzerine kolektif değerlendirmelerle birleştirilerek (profesyonel duruş, iletişim, özerklik), amaç, bu eşitsizlikleri doğallaştırmak değil azaltmaktır.



Vatandaşlık C'siship

projesinin üçüncü eksenini olan yurttaşlık, desteklenen katılımcıların yaşadıkları bölgenin yaşamına, eğitim kurumlarına ve daha geniş anlamda topluma aktif katılımını güçlendirmeyi amaçlar.

Amaç, **gündelik pratiklere ve hakların ile sorumlulukların kullanıldığı kolektif alanların anlaşılmasına dayanan, yaşanan ve somut bir yurttaşlık biçimini** teşvik etmektir. **Avrupa Komisyonu'na göre** (EU Work Plan for Culture 2023–2026; European Pillar of Social Rights), yurttaşlık katılımı yalnızca oy vermek ya da siyasal katılım ile sınırlı değildir; aynı zamanda bireylerin **sosyal, kültürel ve mesleki çevreleri üzerinde etkide bulunabilme kapasitesini** de içerir. Bu yaklaşım, **Avrupa Konseyi'nin** demokratik yurttaşlık tanımıyla da örtüşmektedir: "Bireylerin kendi topluluklarının yaşamına tam olarak katılabilme, haklarını kullanabilme ve ortak değerler çerçevesinde sorumluluklarını üstlenebilme kapasitesi. (Council of Europe Charter on Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education, 2010) Bu perspektif içinde **CCC projesi üç düzeyde yurttaşlık entegrasyonu** ayırt eder:

Yerel katılım Programının, eğitim merkezinin veya mahallenin günlük yaşamına katılım —inisiyatif almak, kolektif projelere katkıda bulunmak veya akranlarını temsil etmek yoluyla gerçekleşir. Bu tür bir "**mikro-yurttaşlık**", güven duygusunu, aidiyet hissini ve karşılıklı tanınmayı güçlendirir.

Kolektif süreçlerin anlaşılması ve benimsenmesi

Karar alma organlarının nasıl işlediğini öğrenmek, sosyal ve idari hakları anlamak, kamusal ifade biçimlerini ve yerel düzeyde işbirliği mekanizmalarını kavramak. Amaç, katılımcıların **yerel dinamiklere** (dernekler, kültürel girişimler ve ekonomik ağlar) katılabilecek araçlara sahip olmalarını sağlamaktır.

Haklara özerk erişim

Yerel yönetimler, destek hizmetleri veya topluluk ağları gibi araçlara aşırı bağımlı olmadan **kaynakları harekete geçirme kapasitesinin kademeli olarak gelişmesi**.

Bu gelişim, **bağımlılık mantığından eyleyebilme kapasitesine geçişi** ifade eder ve yurttaşların güçlendirilmesi ilkeleriyle uyumludur

(Freire, *Pedagogy of the Oppressed*, 1974; Nussbaum, *Creating Capabilities*, 2011).

Bu nedenle **CCC yaklaşımında yurttaşlık**, yalnızca hukuki bir statüye indirgenmez; **özgürleşme süreci ve ortak bir toplumsal yaşamın birlikte inşası** olarak ele alınır.

Uygulamalı örnek: Artemisia – Senato’yu keşfetmek



Bu etkinlik, ****Fransız Senatosu’nun merkezi olan Lüksemburg Sarayı’na**** yapılan rehberli bir pedagojik ziyaretten oluşur. Ziyaret, işgücü piyasasına entegrasyon programlarına katılan ve ****dekoratif boyacı mesleğine hazırlanan**** öğrenenler için tasarlanmış bir eğitim sürecinin parçasıdır. Etkinlik, profesyonel entegrasyon programına katılan ve dekoratif boyacı mesleğine hazırlanan öğrenenler için ****katılımcı vatandaşlığı somut hâle getirmeyi amaçlayan pedagojik bir yolun**** parçasıdır. Grup, pratikte bu kitlelerin ****kendiliğinden erişemeyeceği ve kendi başlarına girme nedenleri bulunmayan**** bir kurumsal güç mekânı olan Senato’ya götürülür.

Ziyaret ****mesleki bir giriş noktası**** etrafında yapılandırılmıştır: zengin biçimde dekore edilmiş olan saray, binanın tarihini, sanatsal siparişlerini (özellikle Fransa Krallığı’nın kraliçesi ve naibi ****Marie de’ Medici**** tarafından yaptırılması ve Floransa’daki ****Palazzo Pitti****’den esinlenmesi), ayrıca dekoratif sanatların tekniklerini ve kullanımını inceleme fırsatı sunar. Bu inceleme, katılımcıların gelecekteki mesleki becerileriyle ****doğrudan ilişkilendirilir****. Bu yaklaşım daha sonra ****senatörlerin günlük rolünün ve parlamenter demokrasinin işleyişinin anlaşılmasına**** doğru kademeli olarak genişletilir. Böylece mekân ****sıradanlaştırılmadan gizeminden arındırılır****: kurallar, protokol ve törensel unsurlar açıklanır; bir senatörle yapılan görüşme kuruma somut bir boyut kazandırır; ve öğrenenler, istisnai olsa da nihayetinde kendilerine de ait olan bu kamusal alanda ****meşru vatandaşlar olarak tanınırlar****. Son olarak pedagojik ekip, bu ziyaretin nasıl mümkün olduğunu açıklayarak ****“perde arkası” boyutunu**** görünür kılar: ağ kurma çalışmaları, kurumsal ilişkiler ve daha önce yürütülen entegrasyon şantiye projelerinden doğan ortaklıkların sürekliliği sayesinde. Bu anlatı, kurumlara erişimin ****profesyonel tutumlara, etkili iletişime ve kolektif dinamiklere**** dayandığını somut biçimde gösterir.

Böylece ilk bakışta basit bir gezi gibi görünen etkinlik, ****öğrenenlerin özgüveni, gelecek projeksiyonu ve eyleme geçme kapasitesi üzerinde kalıcı etkiler yaratan yapılandırıcı bir pedagojik süreç**** dönüşür.



CCC : Bir güzergâh (itinerary) bir rota değildir.

Bu iki kavram, Culture – Craft – Citizenship (CCC) projesinin iki yıllık uygulama süreci boyunca ayırt etmeyi öğrendiğimiz kavramlardır. Her ne kadar sıklıkla eş anlamlı olarak kullanılsalar da, itinerary (güzergâh) ve pathway (öğrenme yolu / süreç) kavramları, bizim yaklaşımımızda eylem ve pedagojik yapılandırmanın iki farklı düzeyine karşılık gelir.

CCC güzergâhı

Bir CCC güzergâhı (itinerary) her şeyden önce somut bir pedagojik projedir; belirli bir öğrenen grubuna yönelik olarak tasarlanır ve somut ve paylaşılan bir çıktıyla sonuçlanır. Bu, bölgesel sahiplenme güzergâhıdır: A noktasından B noktasına gerçek bir hareket olup, her aşama kültürel, mesleki ve yurttaşlık öğrenimi için bilinçli biçimde bir kaynak olarak tasarlanır.

Dolayısıyla bir güzergâh, basit bir etkinlikler dizisi değildir (örneğin tek başına bir müze ziyareti gibi); katılımcıların bölgeyi, mesleği ve toplumu keşfetmelerini, anlamalarını ve birbirleriyle ilişkilendirmelerini sağlayan yapılandırılmış bir çerçevedir.

Amacı, hareketliliği bir öğrenme deneyimine dönüştürmektir; böylece hareketin kendisi bilgi, beceri ve toplumsal yetkinliklerin edinilmesinin bir aracı hâline gelir.

Bir CCC güzergâhı örneği



Siena'da duvar resmi atölyesi ve rehberli ziyaret

Bir CCC güzergâhı, zamana yerleşmiş somut bir pedagojik projedir ve birden fazla tamamlayıcı boyutu bir araya getirir:

Kültür: Rehberli bir ziyaret aracılığıyla şehrin keşfi; bu sayede öğrenenler henüz tanımadıkları bir bölgeyi sahiplenirler.

Meslek (Craft): Duvar resmi dekorasyonu ve şablon teknikleri üzerine uygulamalı atölyeler; bu süreçte her katılımcı belirli teknikleri öğrenir ve bunları nasıl aktaracağını keşfeder.

Vatandaşlık: Yerel akranların da dahil olduğu, iyi uygulamaların paylaşımı biçiminde gerçekleştirilen kolektif bir sunum; bu sayede mirasın tanıtılması ve değerinin vurgulanması sağlanır.

Bu güzergâh sayesinde katılımcılar şunları geliştirebilmiştir:

- teknik beceriler (yüzey hazırlığı, motif oluşturma, şablon uygulama);
- aktarılabilir yetkinlikler (iş birliği, sözlü ve sözsüz iletişim, empati, ekip çalışması);
- eğitime anlam kazandıran ve hem grup içinde hem de bölgeyle ilişkide entegrasyonu güçlendiren ortak bir deneyim.

Dolayısıyla bir CCC güzergâhı, tek seferlik bir etkinlik değil; teknik, kültürel ve yurttaşlık öğrenimi üreten yapılandırılmış ve birbirine bağlı bir süreçtir.



CCC öğrenme yolu (pathway)

Buna karşılık CCC öğrenme yolu (pathway) daha geniş ve daha kurumsal bir süreci ifade eder.

Bu, bir kuruluş tarafından (dernek, eğitim merkezi, yerel yönetim, entegrasyon yapısı veya ağ) yürütülen ve CCC yaklaşımını tüm faaliyetlerine entegre eden stratejik bir yönelim projesidir.

Dolayısıyla bir CCC öğrenme yolu şu unsurları bir araya getirir:

- genel bir vizyon (değerler, hedefler, hedef kitleler, ortaklar);
- eylemlerin tutarlı bir organizasyonu (güzergâhlar, atölyeler, iş birlikleri, etkinlikler vb.);
- mesleki entegrasyonu, bölgesel entegrasyonu ve yurttaşlık katılımını birbirine bağlayan entegre bir destek stratejisi.

Bu nedenle CCC öğrenme yolu, yalnızca güzergâhların bir araya gelmesi değildir; aksine, kültürün özgürleşme ve toplumsal dayanışma için bir kaldıraç olabileceği inancına dayanan kapsamlı bir eğitim ve sosyal politikadır.

Bir CCC öğrenme yolu (pathway) örneği: Cuisine & Territories Okulu

Cuisine & Territories Okulu, büyük bir metropol alanında bulunan bir eğitim merkezidir. Merkez, aşçı ve çok becerili catering çalışanı mesleklerine hazırlık alanında uzmanlaşmıştır ve ağırlıklı olarak işgücü piyasasına entegrasyon programlarına katılan kişileri ve mesleki yeniden yönelim sürecindeki bireyleri kabul etmektedir.

CCC öğrenme yolu uygulanmadan önce, eğitim programı klasik bir yapı izliyordu: mutfak teknikleri ve hijyen standartlarına odaklanan teknik modüller, buna paralel yürütülen sosyal destek ve profesyonel öğrenmeyle doğrudan bağlantısı olmayan, yalnızca açılım niteliğinde sunulan kültürel etkinlikler (pazar ziyaretleri, gastronomik geziler).

Teknik eğitimin güçlü olmasına rağmen ekip bazı tekrarlayan zorluklar gözlemledi: eğitim sırasında bırakmalar, iş ortamlarında gerilimler, ilk işlerde istikrarsızlık ve sektör içinde sınırlı mesleki projeksiyon.

Bir CCC öğrenme yolunun benimsenmesi, kurumun yapısını kökten yeniden düşünmesine yol açtı. Eğitim programları; üretici pazarlarını, profesyonel mutfakları, ortak restoranları, bölgenin gıda mirasıyla bağlantılı kültürel alanları ve yerel kurumları birbirine bağlayan bölgesel güzergâhlar etrafında yeniden düzenlendi.

Bu güzergâhlar sayesinde meslek gerçek yaşam durumları üzerinden ele alınabildi:

- tedarik zincirlerini anlamak,
- tedarikçilerle ilişkiler,
- bir mutfak ekibinde işin organizasyonu,
- müşterilerle ilişkide profesyonel duruş,
- sektörün kendine özgü kısıtlarının yönetimi.

Kültürel faaliyetler profesyonel modüllerin içine entegre edilerek mutfağın kültürel ve toplumsal bir olgu olarak ele alınması sağlandı (yemek pratiklerinin tarihi, mutfak kültürlerinin çeşitliliği, servis pratikleri ve kodları). Bu yaklaşım, öğrenenlerin mesleki meşruiyetini ve açıklığını güçlendirdi.

Sosyal destek ise karşılaşılan profesyonel durumlarla ilişkilendirildi; buna haklara erişim, restoran sektörünün düzenleyici çerçevesinin anlaşılması ve yerel etkinliklere katılım (dayanışma yemekleri, gastronomi festivalleri, dernek projeleri) dahil edildi.

Pedagojik, sosyal ve kültürel ekipler ortak hedeflerle ve koordineli biçimde çalıştı; ayrıca öğrenenlerin kariyer yollarının izlenmesi genişletildi (istihdamın istikrarı, çalışma kolektiflerinde kalabilme kapasitesi, profesyonel işlemlerde özerklik).

Bu çerçevede CCC öğrenme yolu, başarılı faaliyetlerin birikimine karşılık gelmez; aksine kurumun eğitimi düşünme biçiminde kalıcı bir dönüşümü ifade eder. Bu dönüşüm, kültür, meslek ve yurttaşlığı entegrasyon, profesyonelleşme ve bölgesel köklenme için ayrılmaz kaldıraçlar olarak bir araya getirir.

KURUMUNUZ BÜNYESİNDE BİR CCC PROGRAMININ UYGULANMASI VE İZLENMESİ

Culture – Craft – Citizenship
Kültür – Zanaat – Vatandaşlık



Kültür – Zanaat – Vatandaşlık (CCC) programının uygulanması ve izlenmesi

Bu kılavuzda **Kültür-Zanaat-Vatandaşlık (CCC) programı** kavramı, zaman içinde tasarlanmış ve amacı aşağıdaki unsurları **tutarlı bir şekilde bir araya getirmek** olan yapılandırılmış bir yaklaşımı ifade eder:

- kültüre erişim ve kültürel aracılık durumları;
- öğrenme ve mesleki uygulama bağlamları;
- ifade, katılım ve yurttaşlık açısından güçlenmeyi destekleyen alanlar.

Dolayısıyla bir CCC programı, onu oluşturan tek tek eylemlerle değil, bu eylemlerin hangi eklemlenme mantığı içinde tasarlandığı, sıralandığı ve katılımcılar için anlamlı öğrenme yolları ya da güzergâhlar içinde birbirine bağlandığıyla tanımlanır.

Her zaman belirli bir kurumsal ve örgütsel bağlam içine yerleşir; bu bağlamın kendi kısıtları, hareket alanları ve özgül hedefleri vardır. Mevcut mekanizmaların yerini almaktan uzak olarak, CCC programı onların tutarlılığını, anlamlandırılmasını ve katılımcılar tarafından kendi yolları için gerçek kaldıraçlar olarak kullanılabilme kapasitesini güçlendirmeyi amaçlar.

Kılavuzun bu II. Bölümü, bir kuruluş içinde CCC programını uygulamak, uyarlamak ve yönlendirmek için 9 adımlı bir yöntem sunar. Bu yöntem, saha gerçeklerini, hâlihazırda mevcut destek mekanizmalarının fiilî kullanım biçimlerini (dernek, kamu kurumu, sosyal girişim vb.) ve sosyal amaç, idari ve mali kısıtlar ile mesleki uygulamalar arasında kurulması gereken dengeyi dikkate alır.

Culture Craft
Citizenship



Bir CCC Programını Uygulamak ve İzlemek İçin 9 Aşama

Culture – Craft – Citizenship

ÜÇ ANA EVRE

CCC PROGRAMININ SORGULANMASI VE ÇERÇEVELENDİRİLMESİ

– çerçevenin, niyetlerin ve uygulanabilirlik koşullarının belirlenmesi –

1. CCC programının niyetini ve meşruiyetini netleştirmek

Programın anlamını, önceliklerini ve kurumun misyonu ile katılımcıların yaşam yollarıyla tutarlılığını tanımlamak.

2. Kısıtları ve hareket alanını belirlemek

Nelerin müzakereye açık, nelerin ise müzakereye kapalı olduğunu ayırt etmek amacıyla kurumsal, örgütsel ve bütçesel çerçeveyi analiz etmek.

3. Açık bir CCC yönetişimi tanımlamak

Uygulama için gerekli roller, sorumluluklar ve koordinasyon biçimlerini netleştirmek.

4. Katılımcıları ve onların gerçek hedeflerini analiz etmek

İdari kategorilerin ötesine geçerek katılımcıların yaşam yollarını, ihtiyaçlarını ve fiilî önceliklerini anlamak.

PROGRAMIN TASARLANMASI VE YAPILANDIRILMASI

– yakınsama alanlarının belirlenmesi ve CCC programının operasyonel bir öğrenme yoluna dönüştürülmesi –

5. Olası yakınsama noktalarını belirlemek

Kurumsal hedeflerle, katılımcı öncelikleriyle ve mevcut uygulamalarla kesişme noktalarının nerelerde oluşabildiğini tespit etmek.

6. Gerçekçi ve ilerleyici bir CCC öğrenme yolu tasarlamak

Programı, mevcut yapılarla eklemlenen, yapılandırılmış, açık ve uyarlanabilir bir öğrenme yoluna dönüştürmek.

ZAMAN İÇİNDE UYARLAMA, FORMALİZASYON VE YÖNLENDİRME

– doğrulama, izleme ve sürdürülebilirliğin güvence altına alınması –

7. CCC programını gerçek kullanım biçimlerine dayanarak uyarlamak, doğrulamak ve sağlamlaştırmak

Tasarlanan program ile fiilen yaşanan program arasındaki farkları iyileştirme kaldıraçlarına dönüştürürken, yeterince test edilmiş ve doğrulanıp paylaşılabilecek unsurları belirlemek.

8. Sağlamlaştırılmış CCC programını formelleştirmek

Programın çerçevesini, hedeflerini ve işleyiş biçimlerini açıklığa kavuşturarak netlik ve aktarılabilirlik sağlamak.

9. CCC programını izlemek, değerlendirmek ve geliştirmek

Zaman içinde izleme, değerlendirme ve ayarlamalar yoluyla sürekli iyileştirmeyi güvence altına almak.

AŞAMA 1 — CCC programının niyetini ve meşruiyetini netleştirmek

Bir Culture – Craft – Citizenship (CCC) programının uygulanması, mevcut bir mekanizmaya zaman zaman kültürel ya da Vatandaşlıkla ilgili faaliyetler eklemekle sınırlı tutulamaz. En başta, kurumun niyetinin ve böylesi bir programı sahiplenme konusundaki meşruiyetinin açık biçimde ortaya konmasını gerektirir.

Bu netleştirme, CCC programının ekip tarafından yan bir proje, izole bir deney, dışarıdan eklenmiş bir unsur ya da bir proje çağrısına fırsatçı bir yanıt olarak algılanmamasını sağlamak açısından belirleyicidir.

Buna karşılık, açık biçimde formüle edilmiş bir niyet, CCC programının hem çalışanlar hem de desteklenen gruplar açısından tutarlı, anlaşılır ve tam anlamıyla sahiplenilmiş bir öğrenme yolunun parçası olmasını mümkün kılar.

Hedefleri ve Eylem Alanlarını Netleştirmek

Kurumlarımız tarafından yürütülen destek mekanizmaları — ister sosyal, ister kültürel, ister mesleki ya da Vatandaşlık odaklı olsun — birbiriyle rekabet hâlindeki birkaç unsurun kesişiminde yer alır:

- destek sunan kuruma özgü hedefler;
- finansörlerin ve sözleşmesel çerçevelerin gereklilikleri;
- mevcut sistemlerin kuralları;
- desteklenen hedef grupların ihtiyaçları, beklentileri ve yaşam yolları.

CCC programı bu karmaşıklığın bütünüyle içindedir. Bu nedenle niyeti netleştirmek, kurumun neyi, kim için ve hangi önceliklere dayanarak gerçekleştirmek istediğini açıkça ifade etmek anlamına gelir.

Bu aşamada amaç henüz belirli faaliyetleri tasarlamak değil, daha sonra yapılacak tercihlere temel oluşturacak bir niyet çerçevesini net kılmasıdır.

Hedeflerin İlk Okuması: Kurum ve Hedef Grup

Destek sunan kurum tarafında, kurumun kendi kendine koyduğu hedefler genellikle açık biçimde formüle edilir ve üç ana başlık altında özetlenebilir:

- kurumun kendi sosyal, eğitsel ya da yerel projesini hayata geçirmek (dışlamadan eğitim; kentin kültürel mirasını mümkün olan en geniş kitleye aktarmak; belirli bir sektörün — inşaat, konaklama, bilişim vb. — mesleklerini görünür kılmak);
- hedef grupları eğitmek / desteklemek ve bunu yaparken finansörlerin şartnamelerine uymak;
- yararlanıcılara yönelik destek veya eğitim faaliyetinin gerçekleştiği çerçevenin operasyonel ve örgütsel kurallarına uymak.

Desteklenen gruplar tarafında ise hedefler nadiren bu kadar tek anlamlı biçimde ifade edilir. Bir yararlanıcının bir programa dâhil oluşu, onu kabul eden ve destekleyen kurumun bakış açısından çoğu zaman işe erişme ya da buna hazırlanma yönündeki birincil niyetin ifadesi olarak yorumlanır (kurumun önerdiği çerçeveye bağlı olarak eğitim, mesleki öğrenim, beceri değerlendirmesi veya başka bir destek biçimi yoluyla).

Bununla birlikte başvuranlar, özellikle kabul görüşmeleri sırasında, söylemlerini programın beklenen çerçevesine uyumlu hâle getirme eğilimindedir. Oysa gerçekte bireylerin fiili öncelikleri çoğu zaman çoklu ve iç içe geçmiş meselelerle ilişkilidir: idari olarak istikrara kavuşmak, gelire erişmek, zamanı yapılandırma ihtiyacı, yalnızlığı aşmak, kültürel referanslar edinmek ya da kendini daha uzun vadeli bir yaşam yolu içinde konumlandırmak gibi. Programa katılımdan doğan ve yararlanıcı için beklenen faydalar, kurumun kendi sosyal projesinde ya da iletişimde öncelikli olarak vurguladığı faydalarla her zaman örtüşmez. Dolayısıyla CCC programının niyetini netleştirmek, beyan edilen hedeflerle yaşanan hedefleri birbirine karıştırmaktan kaçınmayı ve bu çoğulluğu en baştan kabul etmeyi gerektirir.

CCC yaklaşımı yapısal bir gerilime yanıt olarak

Daha az fırsata sahip bireylere yönelik destek mekanizmalarının büyük bölümünde, hedef grubun katılımcıları faaliyeti finanse eden taraf değildir — ya da bunu ancak çok sınırlı ölçüde yaparlar. Dolayısıyla kurumun aynı anda şu gerekliliklere yanıt vermesi gerekir: kurumsal ve sözleşmesel şartnamelerde belirtilen hedefler, finansman çerçeveleri ve raporlama yükümlülükleri; faaliyetlerinin kendi sosyal projesiyle tutarlı kalması; eylemin gerçekleştiği çerçevenin işleyiş kurallarına uyulması; ve desteklenen grubun gerçek hedeflerinin dikkate alınması. Bu durum, şartnamelere biçimsel uyum, mekanizmanın ekonomik sürdürülebilirliği ve halka sunulan hizmetin fiili kalitesi arasında yapısal bir gerilim yaratabilir. Bu gerilimin var olabileceğini kabul etmek ne başarısızlığın itirafıdır ne de bir değer yargısıdır; aksine, operasyonel düşünmenin zorunlu bir başlangıç noktasıdır. Bu durumda CCC yaklaşımı, açık biçimde ifade edilmiş bir niyet çerçevesinde kurumsal mantıklarla insanî ihtiyaçları yeniden birbirine bağlamaya yarayan bir kaldıraç olarak anlaşılabilir..

Kurumu desteklediği insanlara adanmış hizmetin aleyhine, tek hedefi ekonomik sürdürülebilirlik olan proje temelli bir yönetim riskini sınırlamak için, kurumun sosyal, eğitsel, kültürel ve Vatandaşlık projesini açıkça yeniden ifade etmek ve netleştirmek gerekebilir. Şu basit ama yapılandırıcı soruyu sormak bunu sağlar: Hedef kitlemiz için gerçekten ne istiyoruz?

Bu soru bizi şu başlıklara bakmaya yöneltir:

- desteklenen bireylere kurumun gerçek öncelikleri içinde ne kadar yer verildiği;
- kurumsal hedeflerle bireysel yaşam yolları arasındaki uyum derecesi;
- söz konusu mekanizmanın, katılımcılar tarafından kendi hedefleriyle anlamlı bağ kuran bir kaldıraç olarak ne ölçüde kullanılabildiği.

Dolayısıyla CCC programının niyetini netleştirmek, tek bir hedef belirlemekten ibaret değildir; kurumun hedefleri ile hedef kitlenin amaçlarının anlamlı biçimde kesişebildiği hedef ve eylem alanlarını belirlemekten ibarettir. Böylece katılımcıların söz konusu mekanizmaya gerçek bir bağlılık göstermesi mümkün hâle gelir.

Bu aşamada somut olarak üzerinde çalışılması gerekenler

- Kurum neden tam da bu anda bir CCC programı uygulamak istemektedir?
- Program mevcut uygulamalardaki hangi ihtiyaçlara, gözlemlere ya da sınırlılıklara yanıt vermeyi amaçlamaktadır?
- CCC programı kurumun sosyal projesi, misyonları ve değerleriyle nasıl tutarlıdır?
- Öncelikli olarak hangi hedef gruplar söz konusudur ve neden?
- Başlığının ötesinde, CCC programından somut olarak ne beklenmektedir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Operasyonel tercihleri yönlendirmek için fazla genel ya da fazla uzlaşmacı kalmış bir niyet.
- Mevcut uygulamalarla, kurumsal kısıtlarla veya kurumun gerçek kapasitesiyle uyumluluğu sorgulanmadan bir CCC programının benimsenmesi.
- Yalnızca yönetim düzeyinde formüle edilmiş, ekipler tarafından sahiplenilmeyen bir niyet.

Kaldıraçlar ve önerilen uygulamalar

- CCC yaklaşımının çıkış noktasını açıkça adlandırmak

Kurumun neden tam da bu anda bir CCC yaklaşımına yöneldiği sorusunu, mevcut uygulamalarda saptanan hangi gerilimlere, gözlemlere veya fırsatlara dayanarak gündeme getirdiğini kolektif olarak tartışmak.

- Programın meşruiyeti üzerine, saha gerçeklikleri ışığında tartışma açmak

Yönetim veya koordinasyon tarafından taşınan niyeti, ekiplerin yaşanmış deneyimleri ve hedef gruplarla karşılaşılan somut durumlarla karşı karşıya getirerek, CCC yaklaşımının gerçek ve ortaklaşa tanınan meselelere yanıt verip vermediğini sınamak.

- CCC programının neyi dönüştürmek istediğini — ve neyi dönüştürmek istemediğini — netleştirmek
- Yaklaşımın geliştirmeyi hedeflediği unsurları (eklemlenmeler, netlik, tutarlılık) destek çalışmasının temel dayanaklarından ve sorgulanması amaçlanmayan unsurlardan açık biçimde ayırmak.

- Yaklaşımı yönlendiren değerleri ve öncelikleri görünür kılmak

CCC programının dayandığı ilkeleri (kültürle, işle, katılımı kurulan ilişki) birer buyruğa dönüştürmeden, gelecekteki tercihleri yönlendirecek referans noktaları olarak açıkça ifade etmek.

- Belirsizlik alanlarını en baştan kabul etmek

Programın bazı hedeflerinin, yöntemlerinin veya etkilerinin henüz geliştirilme aşamasında olduğunu kabul ederek, yaklaşımı anında uyum sağlama mantığından çok araştırma ve keşif mantığı içine yerleştirmek.

AŞAMA 2 — Kısıtları ve hareket alanını belirlemek

Bir CCC programı hiçbir zaman nötr bir alanda gelişmez. Kurumsal, örgütsel, bütçesel ve siyasal bir çerçeve içinde işler ve bu çerçeve uygulama olanaklarını güçlü biçimde belirler. Bu kısıtları ve mevcut hareket alanını açık biçimde tanımlamak, programın başlangıçtaki niyeti ile somut uygulanabilirliği arasında kopukluk oluşmasını önlemek açısından belirleyici bir adımdır.

Bu aşama, CCC programının ek bir yükümlülük olarak değil, mevcut girişimleri optimize etmeye ve onlara tutarlılık kazandırmaya yarayan stratejik bir araç olarak görüldüğü gerçekçi bir çerçeve kurar.

Karmaşık ve parçalı bir kurumsal ortam

Sosyal, kültürel ve mesleki destek kuruluşları bugün; mekanizmaların çoğalması, ortak finansman mantıkları (Avrupa, ulusal, yerel, yerel), süreyle sınırlı projeler ve hesap verebilirlik, raporlama ve sonuçların görünür kılınması (işe yerleştirme oranları, sertifikasyon sonuçları, katılım sayıları vb.) açısından güçlü beklentilerle tanımlanan bir ortamda faaliyet göstermektedir. Zaman zaman “kurumsal katman pastası” olarak da tarif edilen bu parçalanma, uygulamada birbirine eklenmesi zor olabilen çerçevelerin, hedeflerin ve takvimlerin üst üste binmesine yol açar. Son yirmi yılda proje çağrısı mantıkları giderek uyumlu hâle gelmiş olan çok çeşitli kurumlar tarafından sunulan finansman fırsatları, çoğu zaman ortak finansman mekanizmalarına dayanır. Bu yapı, eylemlerin sürekliliğini ve ekiplerin istikrarını zayıflatabilen kalıcı bir proje mantığını besler. Bu bağlamda CCC programı, operasyonel kararlar alınmadan önce açıkça tanımlanması gereken mevcut bir kısıtlar manzarası içinde geliştirilir.

Mevcut kısıtları tanımlamak Amaç, kurumun faaliyet gösterdiği kısıtları açık ve net biçimde belirlemektir; özellikle de:

Kurumsal kısıtlar

- finansörlerin gereklilikleri;
- sözleşmesel şartnameler;
- mevcut mekanizmaları yöneten kurallar;
- izleme göstergeleri, kalite gereklilikleri ve raporlama yükümlülükleri.

Örgütsel kısıtlar

- ekibin kullanılabilirliği;
- rollerin ve sorumlulukların dağılımı;
- mevcut olan ya da eksik olan yetkinlikler;
- iş yükü ve iç takvimler.

Bütçesel kısıtlar

- harekete geçirilebilir mali kaynaklar;
- tahsisli fonlara bağlı sınırlamalar;
- CCC programının uygulanmasına ilişkin doğrudan ve dolaylı maliyetler.

Amaç, engellerin kapsamlı bir envanterini çıkarmak değil; gerçekten kısıtlayıcı olan unsurlarla daha çok yerleşik alışkanlıklardan ya da içselleştirilmiş örgütsel kabullerden türeyen unsurları birbirinden ayırmaktır.

Kısıtlarla alışkanlıkları ayırmak ve gerçek hareket alanını belirlemek

Sık karşılaşılan güçlüklerden biri, hukuken ya da sözleşmesel olarak müzakereye kapalı olan unsurlarla, sorgulanmadan sürdürülen yerleşik uygulamaları birbirine karıştırmaktır. Bu karışıklık, ya engellerin olduğundan fazla değerlendirilmesine ya da gerçek risklerin küçümsenmesine yol açabilir. Bu ayrımı netleştirmek, kurumun kurumsal taahhütlerini zayıflatmadan, gerçekten mevcut olan uyarılma alanlarını açmayı mümkün kılar.

Kısıtların yanı sıra, kurumun fiilî hareket alanını da tanımlamak önemlidir; örneğin:

- küçük ölçekli deneyler yapma olasılıkları;
- öğrenme yollarını örgütlemeye esneklik;
- mevcut ya da harekete geçirilebilir ortaklıklar;
- iç karar alma alanları;
- ekiplerin uyum sağlama kapasitesi. Bu alanlar, mekanizmanın fiilen seferber edilebileceği bölgeyi oluşturur — yani CCC programının kurumsal çerçeveye çelişmeden uygulanabileceği, test edilebileceği ve uygulamaları dönüştürmek için kullanılabileceği sınırı..

CCC: ek bir kısıt mı, yoksa bir optimizasyon kaldırıcı mı?

Bu aşamada merkezi bir soru ortaya çıkar:

CCC programı ekipler tarafından ek bir yatırım (zaman, enerji ve kaynaklar açısından) olarak mı, yoksa mevcut uygulamaların optimizasyonu olarak mı algılanmaktadır?

Bu algı paydaşlar arasında değişkenlik gösterir:

- bazıları için CCC programı, zaten kısıtlı bir bağlamda ek bir yük gibi görünebilir;
- diğerleri için ise, hâlihazırda bazen dağınık biçimde yürütülen eylemleri daha tutarlı, daha görünür ve daha etkili kılmak için bir fırsatı temsil eder.

Bu farklı algıların tanınması, gerçek hareket alanını değerlendirmek açısından esastır; çünkü bu algılar ekiplerin programa katılımını ve programın uzun vadeli yaşayabilirliğini doğrudan etkiler.

Diyalog yoluyla bakış açılarının yakınsamasını teşvik etmek

Aşağıda, bir CCC programının açık biçimde uygulanması gündeme geldiğinde ekipler tarafından en sık dile getirildiğini saptadığımız yedi kaygı ya da çekince yer almaktadır. Bu kaygılar meşrudur ve mesleki eğitim merkezinde aktif bir kültürel açılımı teşvik etmeyi ya da bir kültür kurumunu yerel mesleki eğitim sağlayıcılarıyla güçlü bir ortaklık mantığına açmayı amaçlayan bir program ya da eylem planı sunulmadan önce incelenmeyi hak eder (veya bir yapının hâlihazırda uyguladığı boyutlara bir ya da iki “C” boyutu eklemek istediği diğer tüm konfigürasyonlarda).

1. Ek iş yükü korkusuna ilişkin kaygı “Her şeyin üstüne bir de başka bir program...”

Eğitimciler, arabulucular, sosyal hizmet çalışanları veya sosyo-mesleki danışmanlar, CCC programını zaten aşırı yüklenmiş günlük işleyişin üzerine eklenmiş bir katman olarak algılayabilirler — ek toplantılar, raporlama gereklilikleri ve öngörülmeyen ayarlamalar anlamına gelen; başka bir yerden zaman açmadan zaman gerektirecek bir proje. CCC koordinatörü bunu optimizasyon olarak sunsa bile, geçmiş deneyimler profesyonellere “yatay” olarak sunulan şeylerin çoğu zaman ek işe dönüştüğünü öğretmiş olabilir.

2. Mevcut uygulamaların sorgulanacağı korkusuna ilişkin kaygı

“Zaten yaptığımız şey artık yeterli değil mi?” Uygulamaların incelenmesiyle başlayan bir CCC programının devreye alınacağını duyurulması, şimdiye dek yapılan işin üstü örtülü bir değerlendirmesi, örtük biçimde sorgulanması veya hatta zaten etkili olduğu kanıtlanmış uygulamaların “standartlaştırılması” ya da yeniden tanımlanması girişimi olarak algılanabilir. “Biz zaten kültür, destek, kolektif dinamikler üzerinde çalışıyoruz... neden şimdi buna CCC demek zorundayız?”

3. Mesleki özerkliğin kaybedileceği korkusuna ilişkin kaygı “Ne yapacağıma ve nasıl yapacağıma kim karar verecek?” Bir CCC programının formelleştirilmesi, uygulamaların daha fazla reçetelendirilmesi, bireyselleştirilmiş destekte hareket alanının daralması veya daha önce vaka bazında uyarlanan durumların standartlaştırılması korkusunu doğurabilir. Eğitimciler, programın eğitimsel ilişkiyi gölgede bırakmasından endişe duyabilirler.

4. CCC etrafındaki muğlaklık algısına ilişkin kaygı

“Bu da sadece başka bir kavram...” Sunum fazla genel kalırsa, profesyoneller bunu soyut bir söylem olarak deneyimleyebilir, günlük işlerinde somut olarak neyin değişeceğini görmekte zorlanabilir veya programın terminolojisi ile saha gerçeklikleri arasında bir boşluk hissedebilirler. Bu da pragmatik bir kuşkuculuk biçimi yaratabilir: “İlke olarak güzel — ama pratikte ne olacak?”

5. Kurumsal projelere ilişkin geçmiş deneyimlerden kaynaklanan kaygı

“Bunu daha önce de gördük...” Profesyoneller, kurum tarafından başlatılıp sonra terk edilen projeler, bir süre öne çıkarılıp sonra yerini başkalarına bırakan girişimler veya geçici finansmana bağlı programlar yaşamış olabilirler. Bu yüzden CCC, ilgi çekici olsa da kısa ömürlü olabilecek “bir başka proje” olarak algılanabilir.

6. Desteklenen hedef kitleyle ilişkiye dair kaygı “Bu gerçekten onların önceliklerine uygun mu?” Saha profesyonelleri, katılımcıların belirli CCC boyutlarına katılım kapasitesini, kültürel veya Vatandaşlık dizilerinin acil ihtiyaçlar (barınma, yasal statü, gelir) karşısındaki uygunluğunu ya da programın niyeti ile yaşanan gerçeklikler arasındaki kopukluk riskini

sorgulayabilirler. Şöyle düşünebilirler: “Bu gerçekten onlara mı yarayacak, yoksa daha çok mekanizmaya ya da kuruma mı hizmet edecek?”

7. CCC koordinatörünün konumuna ilişkin kaygı

“Bize bunları söyleyen kişi kim?” Özellikle koordinatör yeni ise, profesyoneller onun meşruiyeti konusunda temkinli olabilir, pratiğe dayalı kanıt bekleyebilir ve koordinatörün gerçekten saha gerçekliklerini anladığına dair güvence arayabilirler.

Bu kaygılara açık ve somut yanıtlar vermek, çoğu zaman verimli bir diyalog zemini oluşturmayı ve ilgili tüm meslektaşlarla birlikte CCC programını ortaklaşa inşa etmeyi mümkün kılar.

Bu aşamada somut olarak üzerinde çalışılması gerekenler

- Kısa vadede müzakereye kapalı olan kurumsal kısıtlar hangileridir?
- Hangi örgütsel kısıtlar tartışılabilir veya yeniden düzenlenebilir?
- CCC programı için hangi insan kaynağı, mali kaynak veya ortaklık kaynakları harekete geçirilebilir?
- Kurum içinde fiilen hangi deneysel alanlar mevcuttur?
- Programın ayarlanması, test edilmesi veya geliştirilmesi için gerçek hareket alanları nerelerdedir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Kurumsal ve örgütsel kısıtların gerçek ağırlığını küçümsemek.
- Kurumun programı zaman içinde sürdürülebilirlik kapasitesini netleştirmeden bir CCC programını başlatmak.
- CCC'nin katma değerine ilişkin farklı iç algıları görmezden gelmek.

Kaldıraçlar ve önerilen uygulamalar

- Gerçekten müzakereye kapalı kısıtlarla yerleşik uygulamaları açıkça ayırmak

Fiilî sözleşmesel, düzenleyici veya bütçesel yükümlülüklerden kaynaklanan unsurları kesin olarak belirlemek ve bu analizi tüm ekiple şeffaf biçimde paylaşmak; böylece zorunlu çerçeveler ile kimi zaman yanlış biçimde kısıt olarak algılanan örgütsel yorumlar veya rutinleri açıkça ayırmak.

- CCC'ye dair iç temsilleri görünür kılmak

Ekiplerin programın katma değerine ilişkin algılarını, beklentilerini, çekincelerini veya kuşkularını ifade edebilecekleri diyalog alanları yaratmak. Neyin ek bir kısıt, neyin ise mevcut uygulamaları geliştirme fırsatı olarak algılandığını tartışmaya açmak; böylece yanlış anlamaları önlemek, sessiz direnci sınırlamak ve programı saha geri bildirimleri ışığında uyarlamak.

- Gerçekten harekete geçirilebilir hareket alanını belirlemek

Deney yapma, örgütsel uyarılama veya ortaklık temelli iş birliği için mevcut alanları haritalandırmak; böylece CCC programını kurumun gerçek kapasitesiyle uyumlu bir operasyonel çerçeveye yerleştirmek.



AŞAMA 3 — Açık bir CCC yönetim çerçevesi tanımlamak

Doğası gereği bir CCC programı, çok sayıda paydaşı, uygulamayı ve eylem alanını kapsar: sosyal destek, mesleki eğitim, kültürel arabuluculuk, Vatandaşlık ve yerel ortaklıklar. Açık biçimde tanımlanmış bir yönetim olmaksızın CCC programı, kırılğan bireysel taahhütlere dayanma, kurum içi yanlış anlamalar üretme veya zaman içinde ivmesini yavaş yavaş kaybetme riski taşır.

CCC yönetişimini tanımlamak, yeni bir hiyerarşik katman yaratmak ya da kurumun işleyişini katılaştırmak anlamına gelmez. Asıl olarak, programın uygulanmasını güvence altına almak amacıyla kimin neyi, hangi düzeyde ve hangi karar alma, koordinasyon ve düzenleme biçimlerine göre yaptığını netleştirmek anlamına gelir.

Bir kurum homojen bir blok değildir

Biçimsel rolleri tanımlamadan önce bile, bir destek kurumunun — ister dernek, ister kamu kurumu, ister ortak işletici yapı ya da sosyal girişim olsun — yekpare bir bütün olmadığını kabul etmek esastır. Bu tür kurumlar, yapılan işe, kurumun misyonlarına ve yürütülen faaliyete atfedilen değerlere ilişkin farklı temsiller arasında yürüyen — kimi zaman örtük — bir diyalogun ürünüdür.

Yönetim, eğitmenler, destek personeli, idari ya da ticari ekipler kurumun misyonları, programın öncelikleri ya da kendi inisiyatif alanları konusunda her zaman aynı anlayışı paylaşmayabilir. Bu farklılıklar, değişik mesleki geçmişlerden, farklılaşmış kurumsal sorumluluklardan ve heterojen saha uygulamalarından kaynaklanır. Bu çoğulluk, CCC programının uygulanmasında hem bir güç hem de bir karmaşıklık kaynağıdır.

Rolleri organizasyon şemasının ötesinde netleştirmek

Organizasyon şemaları ve görev tanımları gerekli olmakla birlikte, bir yapının fiilen nasıl işlediğini tam olarak yansıtmaz. Etkili bir CCC yönetişimi, gerçek uygulamaların incelenmesini gerektirir:

- Bir uygulayıcı olarak, pratikte ne kadar özerğim?
- Hangi inisiyatifleri alıyorum — ya da almaktan kaçınıyorum?
- Yönetici olarak, sahada gerçekten neler olup bittiğine dair açık bir kavrayışım var mı?
- Yerel inisiyatifler tanınıyor, teşvik ediliyor ve paylaşıyor mu — yoksa görünmez mi kılınıyor?

Dolayısıyla CCC yönetişimini netleştirmek, bu gri alanları görünür kılmak ve mevcut inisiyatif, koordinasyon ve arabuluculuk alanlarını açıkça belirlemek anlamına gelir.

Kurumsallaşma ile sahiplenme arasında

Gözlemlenen CCC yaklaşımlarında sıklıkla iki dinamik ortaya çıkar:

- Aşağıdan yukarıya girişimler, bireysel veya yerel eylemden doğan: kültürel bir boyut ekleyen bir eğitmen, eğitimi haklarla ilişkilendiren bir arabulucu, öğrenenlerin aktif katılımını teşvik etmek için yeni formatlar deneyen bir koordinatör. Bu girişimler organik bir sahiplenmeyi yansıtır; ancak görünürlükten, kurumiçi tutarlılıktan ya da kurumsal tanınmadan yoksun kalabilir.
- Yukarıdan aşağıya girişimler, kurumsal ya da örgütsel strateji içine yerleştirilmiş, açık bir çerçeve ve ortak yön sağlayan girişimler. Ancak kolektif olarak sahiplenilmezlerse, yukarıdan dayatılan talimatlar olarak algılanabilir ve günlük uygulamalara çevrilmeleri güçleşebilir.

CCC programlarının çoğu, bu iki mantığı birbirine bağlamaya çalışan verimli bir ara alanda işler. CCC yönetişimi tam da bu eklemlenmeyi mümkün kılmalı; bireysel girişimleri etkisizleştirmeden onları kolektif kaynaklara dönüştürmelidir.

Operasyonel bir CCC yönetişimi tanımlamak

Bu, şu unsurların açık biçimde belirlenmesini gerektirir:

- CCC programının genel vizyonunu kim taşımaktadır?
- Günlük koordinasyonu kim, hangi kaynaklarla sağlamaktadır?
- Eğitmenler, destek personeli, kültürel arabulucular ya da ortaklar hangi rolleri üstlenmektedir?
- Ayarlamaların, gerilimlerin veya arabuluculukların tartışılabileceği hangi alanlar mevcuttur?
- CCC ile ilgili kararlar nasıl alınmakta, paylaşılmakta ve belgelenmektedir? CCC yönetişimi, kurumun mevcut işleyiş biçimlerine entegre olmalı; ancak bunları dah şeffaf ve daha iş birliğine açık hâle getirmelidir.

CCC koordinatörünün rolü

Uygulama analizleri, birçok kurumun hâlihazırda CCC ile ilişkili koordinasyon işlevlerini çoğu zaman açıkça adlandırmadan yürüttüğünü göstermektedir: destek yollarını eklemlmek, ortakları birbirine bağlamak, kurumsal çerçeveleri somut eylemlere çevirmek ve kullanım biçimleri ile sonuçları izlemek.

Bir CCC programının uygulanması, dolayısıyla açık bir koordinasyon ihtiyacını görünür kılabilir; bu koordinasyon ister açık biçimde tanımlanmış ve tek bir kişiye verilmiş bir rol, ister birden fazla aktör arasında paylaştırılmış ortak bir işlev, isterse yapılandırılmış kolektif bir organ biçiminde olsun.

Tek bir model yoktur. Mesele, yalnızca bir pozisyon yaratmak için yeni bir pozisyon oluşturmak değil; hâlihazırda büyük ölçüde yürütülmekte olan işi görünür, tanınır ve sürdürülebilir kılmak; böylece onun sürekliliğini ve niteliğini güvence altına almaktır.

Bu aşamada somut olarak üzerinde çalışılması gerekenler

- CCC programını stratejik düzeyde kim yönlendirmektedir?
- Operasyonel uygulamayı kim koordine etmektedir?
- Hangi sorumluluklar açık biçimde tanımlanmıştır, hangileri örtük kalmaktadır?
- Hangi diyalog ve düzenleme alanları mevcuttur ya da oluşturulmalıdır?
- Bireysel girişimlerle kolektif çerçeve, birbirine karşıt konumlandırılmadan nasıl eklemlenebilir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Sorumlulukların dağılmasına ve bazı aktörlerin aşırı yüklenmesine yol açan fazla muğlak bir yönetim.
- Girişimi ve ekipler tarafından sahiplenmeyi engelleyen aşırı merkezî bir yönetim.
- CCC programının yönlendirilmesi ile genel destek mekanizmasının yönlendirilmesi arasındaki karışıklık.
- Bazı kişiler tarafından hâlihazırda yürütülen koordinasyon çalışmasının görünmez kılması.

Kaldıraçlar ve önerilen uygulamalar

- Yönlendirme düzeylerini netleştirmek ve fiilen icra edilen rolleri görünür kılmak
CCC programının stratejik vizyonunu kimin taşıdığını, operasyonel koordinasyonunu kimin sağladığını ve kurum içinde hangi bağlantı kurma, arabuluculuk ya da düzenleme işlevlerinin hâlihazırda yürütüldüğünü belirlemek — bu işlevler örtük ya da asgari düzeyde formelleştirilmiş taahhütlere dayanıyor olsa bile.
- Koordinasyon ve uyarılma için formelleştirilmiş alanlar tanımlamak
Bilgi paylaşımı, gerilimlerin ele alınması ve CCC programıyla ilgili kararların geliştirilmesi için ayrılmış zamanlar ve çerçeveler oluşturmak; böylece yönetimi iş birliğine dayalı ve sürdürülebilir bir çalışma biçimi içine yerleştirmek.
- Bireysel girişim ile kolektif çerçeveyi eklemlmek
Pedagojik ya da örgütsel girişimlere imkân tanırken bunları ortak bir referans çerçevesine bağlamak; böylece hem uygulamaların parçalanmasını hem de karar alma süreçlerinin aşırı merkezileşmesini önlemek.
- CCC programının yönlendirilmesini, destek mekanizmasının genel yönlendirilmesinden ayırmak
- CCC programının kapsamını ve mevcut destek çerçevesinin kapsamını netleştirmek; her biriyle ilişkili sorumlulukları belirtmek



AŞAMA 4 — Hedef Grupları ve Gerçek Hedeflerini Analiz Etmek

Bir CCC programının uygunluğu büyük ölçüde, desteklediği kişilerin yaşanmış gerçeklikleriyle ne ölçüde örtüşebildiğine bağlıdır. Mekanizmalara atfedilen kurumsal hedefler, bu yolların içinde yer alan bireylerin fiilî öncelikleriyle her zaman örtüşmez. Bu nedenle hedef grupları ve onların gerçek hedeflerini analiz etmek; yanlış anlamaları, yüzeysel bağlılığı ya da mekanizmanın zorunlu ve sınırlı kullanımlarını önlemek açısından belirleyici bir adımdır. Bu analiz, ilgili kişiler için seferber edilebilir, güvenilir ve anlamlı bir CCC programının tasarlanmasını mümkün kılar.

İdari kategorilerin ötesine geçmek

Destek mekanizmaları içinde hedef gruplar çoğu zaman idari kategoriler üzerinden tanımlanır: statü, yaş, istihdam durumu, eğitim düzeyi, ikamet yeri — bunların hepsi uygunluk ölçütü olarak işlev görür. Bu kategoriler kamu politikalarının uygulanması için gereklidir; ancak bireysel yaşam yollarını, yaşanmış kısıtları ve gerçek motivasyonları anlamak için yetersizdir.

Hedef gruplar homojen değildir. Heterojen mesleki, göçsel veya eğitsel geçmişlerle; farklılaşmış kaynaklar ve kırılğanlıklarla; kurumlarla, kültürle ve işle kurdukları değişken ilişkilerle karakterize olurlar.

Bu grupların yaşam yolları ayrıca belirli kısıtlar tarafından da şekillenebilir — özellikle görünür ya da görünmez, geçici ya da uzun süreli engellilik durumları — ve bunlar faaliyetlere erişimi, önerilen ritimleri, katılım biçimlerini ve mekanizmayla kurulan ilişki türlerini etkiler. Bu durum, destek ekibinin; roller, eylem formatları ve öğrenme yolları üzerindeki olası uyarlamalara ilişkin hem uyum kapasitesini hem de sürekli dikkatini korumasını gerektirir.

Dolayısıyla hedef grupları analiz etmek, onları pasif yararlanıcılar olarak değil; değişen yaşam yolları içinde yer alan ve eyleme geçebilen aktörler olarak ele almak anlamına gelir.

Gerçek ihtiyaçların teşhis edilmesinin önemi

İhtiyaç değerlendirmesi yalnızca bir kayıt formuna ya da ilk kabul görüşmesine indirgenemez. Bu süreç, bireyi tüm öğrenme yolu boyunca eşlik eden, evrilen bir süreç olarak anlaşılmalıdır.

Soruların nasıl formüle edildiği belirleyicidir:

- “Bu eğitimi almak ister misiniz?” sorusu, anlık bir ihtiyaca işaret eder.
- “Bu eğitimi neden almak istiyorsunuz?” sorusu, ara düzeyde bir hedefi açığa çıkarır.
- “Kendinizi üç yıl sonra nerede görüyorsunuz?” sorusu ise kişisel bir projeksiyona ve yaşam ufkuna davet eder.

Bu nüanslar, yalnızca işlevsel değil; aynı zamanda anlatsal ve geleceğe dönük bir teşhisin önemini vurgular. Böyle bir teşhis, bireylerin kendi önceliklerini, kısıtlarını ve arzularını ifade etmelerine imkân tanır.

Hedef grupları zaman içinde analiz etme araçları

Bu analizi daha incelikli hâle getirmek için çeşitli araçlar seferber edilebilir:

- düzenli bireysel görüşmeler;
- dinamik anketler (öğrenme yolunun başında, ortasında ve sonunda);
- saha gözlemleri;
- kolektif ifade atölyeleri;
- düşünsel/geribildirim araçları (video, öğrenme günlükleri, sözlü sunumlar).

Burada en önemli olan aracın kendisi değil, kurumun hedef gruplara dair anlayışını zaman içinde güncelleyebilme ve bu analizi ekip içinde paylaşabilme kapasitesidir.

Mekanizmanın fiilî kullanımını anlamak

Hedef gruplar mekanizmaya her zaman başlangıçta tasarlandığı biçimde katılmazlar. Bazı faaliyetleri sahiplenirken diğerlerini ihmal edebilir, formatları öngörülmeyen ihtiyaçlara göre uyarlayabilir ya da gerçek bağlılık olmaksızın uyum göstermeye dayalı bir tutum benimseyebilirler.

Bu nedenle hedef grupları analiz etmek, yalnızca başlangıçtaki niyetleri ya da beyan edilmiş hedefleri değil, mekanizmanın fiilen nasıl kullanıldığını da gözlemlemek anlamına gelir. Bu tür gözlemler, CCC programını uyarlamak ve onun uygunluğunu güçlendirmek için değerli veriler sağlar

Bu aşamada somut olarak üzerinde çalışılması gerekenler

- CCC programının fiilen hitap ettiği hedef kitleler kimlerdir?
- Bu kişilerin yaşam yolları, kısıtları ve kısa ile orta vadeli öncelikleri nelerdir?
- Hangi hedefler açıkça ifade edilmektedir, hangileri örtük kalmaktadır?
- Kurumsal hedeflerle katılımcı beklentileri arasında hangi farklar vardır? Bu hedefler öğrenme yolu boyunca nasıl evrilmektedir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Hedef grupları homojen veya zaman içinde sabit kabul etmek.
- Kurumsal beklentilere göre ayarlanmış söylemleri gerçek motivasyonlarla karıştırmak.
- Yalnızca nicel ya da idari verilere dayanmak.
- Hedef grupları analiz ederken bu analizi ekip içinde paylaşmamak (örneğin izleme komitesiyle).

Kaldıraçlar ve önerilen uygulamalar

- İdari kategorilerin ötesine geçerek bunları tek analitik referans olmaktan çıkarmak
Statü, seviye ya da uygunluk ölçütlerini gerekli giriş noktaları olarak görmekle birlikte, bunların tek başına yeterli olmadığını kabul etmek; analizi yaşanmış yaşam yollarını, deneyimlenmiş kısıtları ve katılımcıların fiilî önceliklerini kapsayacak şekilde genişletmek.
- Kurumsal hedeflerle yaşanmış hedefleri, evrilen bir perspektif içinde birbirinden ayırmak
Mekanizmaya atfedilen amaçlarla hedef grupların gerçek motivasyonları arasındaki olası farkları belirlemek; bu önceliklerin zaman içinde değişebileceğini ve bunların düzeltilmesi gereken tutarsızlıklar değil, yaşam yolunu gösteren işaretler olarak anlaşılması gerektiğini kabul etmek.
- Öğrenme yolu içine yapılandırılmış ifade alanları entegre etmek
Katılımcıların beklentilerini, önceliklerini ve karşılaştıkları engelleri, yalnızca kurumsal beklentilere uyarlanmış bir söylem üretmek zorunda kalmayacakları bir çerçevede ifade edebilecekleri anlar yaratmak.
- Durum analizinde profesyonel bakış açılarını çaprazlamak
Hedef grupların tek boyutlu bir okumasından kaçınmak için eğitim, sosyal destek ve kültürel arabuluculuk gibi farklı müdahale alanlarından gelen gözlemleri paylaşmak.
- Mekanizmanın fiilî kullanımlarını gözlemlemek
Katılımcıların programın belirli dizilerini nasıl sahiplendiğini, nasıl by-pass ettiğini ya da ihmal ettiğini analiz etmek; bu kullanımları CCC programının uyarlanmasına yön verecek yapılandırıcı bilgiler olarak değerlendirmek.



AŞAMA 5 — Olası Yakınsama Noktalarını Belirlemek

Bir CCC programı, kurumun hedefleriyle desteklenen grupların hedeflerini yapay biçimde hizalamayı ya da kurumsal mantıklarla bireysel yaşam yolları arasında var olabilecek farkları inkâr etmeyi amaçlamaz. Tam tersine, bu hedeflerin mekanizmaya gerçek bir katılımı mümkün kılacak kadar anlamlı biçimde buluşabildiği noktaları belirlemeyi hedefler. Bu yakınsama noktalarını belirlemek kilit bir aşamadır: kısıtların ve hedeflerin analizinden, somut, gerçekçi ve kolektif olarak desteklenen eylemlerin tasarımına geçişi sağlar.

Yakınsama alanları açısından düşünmek

Kurumsal hedeflerin çeşitliliği ve katılımcı önceliklerinin çoğulluğu göz önüne alındığında, tekil ve birleşik hedefler açısından değil, hedef ve eylem alanları açısından düşünmek anlamlı hâle gelir.

Bu alanlar, kurumun beklentileriyle, mevcut mekanizmaların gereklilikleriyle ve hedef grupların öncelikleriyle kısmen örtüşen; ancak zorunlu olarak özdeş olmayan bölgeleri ifade eder. Dolayısıyla bir CCC programının amacı tam bir yakınsama dayatmak değil; bu örtüşme alanlarını güçlendirerek, mekanizmanın katılımcılar tarafından aktif ve anlamlı biçimde seferber edilebilme kapasitesini artırmaktır.

Siena'daki CCC Rotası (İtalya)

Siena'da bir CCC rotası, kentsel mirasın duyarlı bir okumasıyla birleştirilmiş bir duvar freski atölyesi etrafında tasarlanmıştır. Proje; bölgenin kültürel keşfine dayalı bir aşamayı, duvar resmi ve stencil çalışmalarına yönelik teknik atölyeleri ve yerel paydaşları içeren kolektif bir sunum anını bir araya getirmiştir.

Bu rota; kültürel hedeflerin (mirasın ve bölgenin sahiplenilmesi), mesleki hedeflerin (özellik tekniklerin edinilmesi, yüzeyler üzerinde çalışma, kolektif iş organizasyonu) ve Vatandaşlık hedeflerinin (iş birliği, aktarım, yapılan işin kamusal görünürlüğü) kesişmesini mümkün kılmıştır.

Bu örnek, paylaşılan ve tanınabilir bir yerel bağlama dayanarak, bir CCC rotasının kurumsal beklentiler, mesleki uygulamalar ve hedef grupların fiilî kullanımları arasında nasıl yakınsama alanları ortaya çıkarabileceğini gösterir.

Gerilimden Fırsata

Önceki aşamalarda belirlenen farklar — kurumsal hedeflerle yaşanmış hedefler arasında, kısıtlarla arzular arasında — düzeltilmesi gereken anomaliler değil; eylemin tasarlanabileceği gerçekliklerdir. Bu nedenle CCC programı, bu farkları görünür kılan ve aynı anda birden fazla mantığa yanıt verebilen yerleşik eylemlerin inşasını mümkün kılan bir çerçeve olarak düşünülebilir. Programın katma değeri, tam da farklı hedefleri diyaloga sokabilme kapasitesinde yatar.

Somut kaldıraç noktalarını belirlemek

Önceki analizlere dayanarak, kurumun hedefleriyle hedef grupların amaçlarının nerede ve nasıl; belirli faaliyetler veya durumlar (atölyeler, ziyaretler, kolektif projeler), öğrenme yolunun belirli anları (kabul, beceri geliştirme aşaması, geçiş) ve bazı çapraz temalar (bölge, meslekler, haklar, ifade, katılım) etrafında yankı oluşturabildiğini incelemek gerekir.

Bu yakınsama noktalarının tüm öğrenme yolunu kapsaması amaçlanmaz; amaç, anlamlı CCC eylemlerini inşa etmek için yeterince sağlam kaldıraçlar oluşturmalarıdır.



Itinéraire CCC de Smiltene (Lettonie)

Smiltene'de (Letonya), CCC programının çıkış noktasıyeni bir faaliyet yaratmak değil; teknik ortaöğretim okulundaki öğretmenler tarafından öğrenme desteği olarak kullanılan, yakın çevredeki yerel sembollerin gözlemlenmesine dayanan mevcut bir pedagojik uygulamanın tanımlanması olmuştur.

Wakisaka tam da şu noktada belirlenmiştir:

- kurum için: yerel aidiyeti güçlendirmek ve okulu çevresine açmak;
- hedef gruplar için: öğrenmeye anlam kazandırmak ve salt okul merkezli bir yaklaşımın ötesine geçmek;
- yerel ortaklar için: erişilebilir bir kültürel arabuluculuk aracına sahip olmak.

Dolayısıyla Latvian Symbol Trail, bağımsız bir kültürel proje olarak değil; zaten mevcut olan hedefler arasında, CCC programı sayesinde görünür kılınmış ve birbirine eklenmiş bir yakınsama alanı olarak tasarlanmıştır.

Bu kısmi hizalanma, tüm hedefleri en baştan uyumlu hâle getirmeye çalışmaksızın gerçek bir katılım üretmek için yeterli olmuştur.

Bkz. rehberin III. Bölümündeki "Smiltene: The Latvian Symbols Trail Pathway" sayfası.

See the Smiltene: The Latvian Symbols Trail Pathway sheet in Section III of the guide.

Yakınsama noktalarının gücünü değerlendirmek

Belirlenen tüm yakınsama alanları aynı ağırlığı taşımaz. Bazıları teoride ikna edici görünebilir, ancak uygulamaya konulduğunda kırılğanlıklarını açığa çıkarır.

Cuisine et Territoires (Mutfak ve Bölgeler), yeme-içme sektöründe mesleki uyum rotasına entegre edilmiş kolektif bir yemek pişirme projesi etrafında güçlü bir yakınsama belirlemiştir.

- **Kültür:** katılımcıların kültürel geçmişlerinden gelen mutfak pratiklerinin keşfi ve yerel bölgenin gıda gelenekleriyle bağlantı kurulması;
- **Meslek:** mutfak tekniklerinin öğrenilmesi, mutfak işinin örgütlenmesi ve hijyen ile güvenlik kurallarına uyulması;
- **Vatandaşlık:** halka açık bir yemeğin birlikte düzenlenmesi; buna işleyiş kurallarının kolektif biçimde tanımlanması, rollerin dağıtılması, yapılan seçimlerin (menü, organizasyon, savunulan değerler) sunulup gerekçelendirilmesi ve mekânın kullanımı, gıdaya erişim ve mahalle yaşamına katılım biçimleri üzerine sakinler ve ortaklarla bir tartışmanın kolaylaştırılması da dahildir. Yakınsama açık görünmektedir: tek bir eylem kültürü, zanaatı ve vatandaşlığı eklemlenebilecek gibidir. Ancak uygulamada bu yakınsamanın kırılğan olduğu ortaya çıkar.

Katılımcılar teknik öğrenmeye güçlü biçimde yatırım yaparken, hazırlık aşamalarına ve topluluk önünde konuşma bileşenlerine katılmakta zorlanırlar. Bazıları bu dizileri, ifade ya da katılım alanlarından çok dayatılmış bir görünürlük biçimi olarak deneyimler.

Yemek etrafında harekete geçirilen kültürel referanslar, bunları açık hâle getirecek ve yerel meselelerle ilişkilendirecek özgül bir desteğin eksikliği nedeniyle çoğu zaman örtük kalır. Vatandaşlık boyutu biçimsel olarak mevcut olsa da, eşitsiz biçimde sahiplenilir. Bu fark, ekibi mekanizmayı yeniden gözden geçirmeye yöneltir: topluluk önünde konuşmaya hazırlığı güçlendirmek, etkileşim formatlarını uyarlamak, her dizinin hedeflerini netleştirmek ve üç CCC boyutu arasındaki eklemlenmeyi yeniden ayarlamak.

Identifying points of convergence therefore implies assessing their reality, their sustainability, and their capacity to mobilize the target group.

Dolayısıyla yakınsama noktalarını belirlemek, bunların gerçekliğini, sürdürülebilirliğini ve hedef grubu harekete geçirme kapasitesini değerlendirmeyi gerektirir.

Bu aşamada şu soruları sormak anlamlıdır:

- Belirlenen kısıtlar ışığında hangi yakınsamalar gerçekçidir?
- Hangileri daha güçlü bir desteği gerektirir?
- Hangileri somut bir olasılıktan çok bir niyeti yansıtmaktadır?

Bu aşamada somut olarak üzerinde çalışılması gerekenler

- Kurumun hedefleri ile hedef grupların hedefleri hangi alanlarda buluşabilir?
- Hangi faaliyetler, durumlar ya da temalar ortak ilgi noktaları olarak işlev görebilir?
- Öğrenme yolunun hangi anlarında bu yakınsamalar en anlamlıdır?
- Mevcut kısıtlar göz önüne alındığında hangi yakınsamalar gerçekçidir?
- Hangileri kırılğan ya da geçicidir ve özel bir dikkat gerektirir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Olası yakınsamaları olduğundan fazla değerlendirip bunları zaten güvence altına alınmış saymak.
- Yakınsamayı, kurumsal beklentilere uyum ile karıştırmak.
- Tersine, anlamlı kaldıraç noktalarını yeterince kullanmamak.
- Her şeyi birbirine yakınsatmaya çalışıp netlik ve etkililiği kaybetme riskini almak.

Kaldıraçlar ve önerilen uygulamalar

- Tekil hedefler yerine yakınsama alanları açısından düşünmek

Kurumsal hedeflerin, katılımcı önceliklerinin ve mevcut uygulamaların kesiştiği alanları belirlemek; tam bir hizalanma aramadan ve bireysel yaşam yollarının karmaşıklığını azaltmadan çalışmak.

- Zaten işleyen eklemlenmeleri tespit etmek için mevcut uygulamalardan hareket etmek

Kültürel haklara erişimin (ya da kültürel farkındalığın), bağlama yerleşmiş mesleki pratikle ve aktif katılım biçimleriyle (topluluk önünde konuşma, kolektif angajman, seçimle gelen temsil görevi, uygulama yoluyla haklara erişim) kesiştiği durumları — örtük biçimde olsa bile — gözlemlenmek ve bunları CCC programını yapılandırmak için kaldıraç noktaları olarak değerlendirmek.

- Belirlenen yakınsamaların sağlamlığını ve sürdürülebilirliğini değerlendirmek

Ekiplerin ve hedef grupların, kısıtlar ve gözlemlenen kullanım biçimleri ışığında bu eklemlenmelere fiilen katılabilme kapasitesini değerlendirmek; yalnızca zaman içinde sürdürülebilecek olanları kaldıraç noktası olarak muhafaza etmek.



AŞAMA 6 – Gerçekçi ve Aşamalı Bir CCC Öğrenme Yolu Tasarlamak

Yakınsama noktaları belirlendikten sonra, CCC programının somut, yapılandırılmış ve açık bir öğrenme yoluna dönüştürülmesi gerekir. Bu aşama belirleyicidir; çünkü programın hem ekipler hem de desteklenen gruplar tarafından anlaşılma, sahiplenilme ve zaman içinde sürdürülebilirlik kapasitesini belirler. Aşırı iddialı, fazla yoğun ya da mevcut mekanizmalarla yeterince eklenmemiş bir CCC öğrenme yolu, teorik düzeyde kalma ya da paydaşların bağlılığını zayıflatma riski taşır. Buna karşılık, yalnızca faaliyetlerin yan yana getirilmesinden ibaret düşünülmüş bir öğrenme yolu kalıcı etkiler üretmeyecek ve yaklaşıma anlamlı bir bütünlük kazandıramayacaktır.

CCC Programının Bir Öğrenme Yoluna Dönüştürülmesi

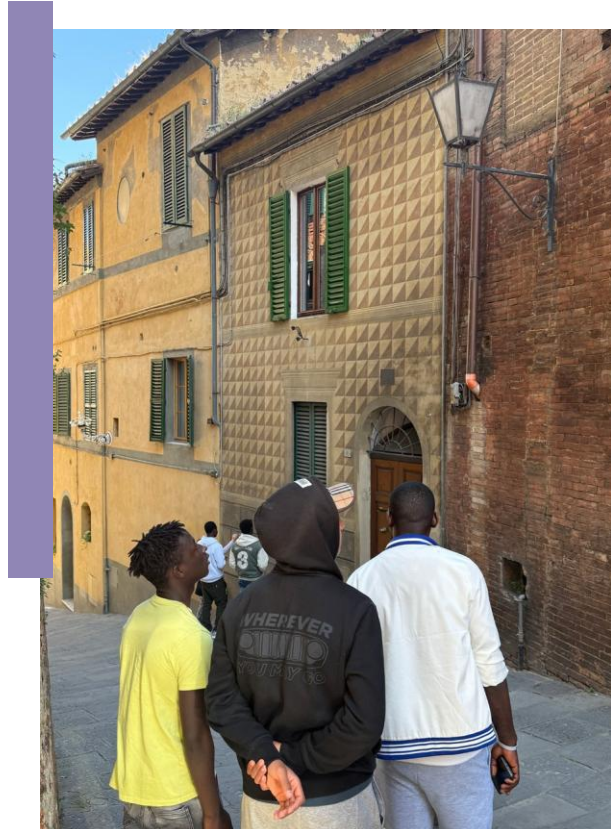
CCC programı tek bir eylem (ziyaret, atölye, etkinlik) indirgenemez; ilerleyici bir mantık içine yerleştirilmelidir. Bu da, eylem dizilerinin birbirleriyle ilişkileri, ritimleri ve ara hedefleri gözetilerek tasarlanmasını gerektirir. Böyle bir ilerleyiş; becerilerin kademeli gelişimini, hedef gruplar tarafından giderek daha fazla sahiplenilmesini ve kültürel, mesleki ve Vatandaşlık boyutları arasında tutarlı bir eklenme kurulmasını sağlamalıdır. Dolayısıyla bir CCC öğrenme yolu tasarlamak, önerilen sürece açık bir yapı kazandırmak anlamına gelir; böylece her katılımcı kendisini bu yolun içinde konumlandırabilir ve bunun taşıdığı anlamı kavrayabilir.

Öğrenme Yolunu Mevcut Uygulamalardan İnşa Etmek

Yeni eylemler tasarlamadan önce, hâlihazırda var olanı tanımak ve değerini teslim etmek esastır. Mevcut uygulamalar çoğu zaman güçlü bir mesleki bağlılığı yansıtır ve CCC programının üzerine inşa edilebileceği bir temel oluşturur.

Bu nedenle CCC öğrenme yolunun tasarlanması şunları içerir:

- i. kültür, meslek veya Vatandaşlık boyutlarıyla hâlihazırda, kısmen de olsa, ilişkili olan mevcut faaliyetlerin belirlenmesi;
- ii. harekete geçirilebilir insan kaynağı, maddi kaynaklar ve ortaklık kaynaklarının haritalandırılması;
- iii. bu faaliyetlerin hedef gruplar tarafından fiilen nasıl kullanıldığının anlaşılması.
- iv. Bu yaklaşım, kopuş mantığını veya daha önce yapılmış işin örtük biçimde sorgulanmasını önlemeye yardımcı olur; bunun yerine CCC programını ani bir yeniden yapılandırma süreci değil, kademeli bir tutarlılık inşa etme süreci olarak çerçeveler.



Siena'da yürütülen bir CCC öğrenme yolunda süreç, katılımcıların kentsel mimariye entegre olmuş duvar fresklerini ve boyalı süslemeleri gözlemledikleri tarihî merkezde rehberli bir ziyaretle başlar. Bu ziyaret, yalnızca estetik bir okumayla sınırlı kalmaz; kullanılan teknikleri, süslemelerin toplumsal işlevlerini ve kentin tarihi içindeki yerlerini görünür kılar.

Katılımcılar daha sonra bir eğitim mekânındaki teknik atölyelerle sürece devam eder; burada gözlemledikleri bazı teknikleri (yüzey hazırlığı, kontur çekme, pigment uygulaması) çağdaş bir egzersize uyarlayarak denerler.

Öğrenme yolu, yerel paydaşlarla birlikte düzenlenen kamusal bir sunumla sona erer. Bu sunum sırasında katılımcılar çalışmalarını tanıtır, ziyaret sırasında karşılaştıkları referanslara dayanarak teknik seçimlerini açıklar ve günümüz kent mekânında dekoratif işin yeri üzerine kamuoyuyla tartışmaya girerler.

Tam da bu belirli dizi — bir bölgenin kültürel olarak okunması, mesleki uygulama ve bağlama yerleşmiş kamusal söz alma — katılımcıların kültürel referansları, kazanılmış becerileri ve hem kolektif hem bireysel olarak kendilerini konumlandırma kapasitelerini birbirine bağlamasını mümkün kılar

İhtiyaçları, Kaynakları ve Eylemleri Birbirine Bağlamak

Bir CCC öğrenme yolunun tasarımı üç unsurun bir araya getirilmesine dayanır:

- hedef gruplar tarafından ifade edilen ve/veya ekipler tarafından belirlenen ihtiyaçlar;
- kurumun elindeki kaynaklar;
- hâlihazırda mevcut olan ya da geliştirilecek faaliyetler.

Bu eklemlenme; mevcut eylemler ile CCC hedefleri arasındaki olası sürekliliklerin, giderilmesi gereken boşlukların ve mekanizmanın genel tutarlılığını güçlendirmek için gerekli ayarlamaların belirlenmesini sağlar.

Basit araçlar (özet tablolar, eylem haritaları, öğrenme yolu şemaları) bu çalışmayı kolaylaştırabilir ve kolektif tartışmayı destekleyen araçlar olarak işlev görebilir.

Modüler ve Aşamalı Bir Öğrenme Yolu Tasarlamak

Gerçekçi bir CCC öğrenme yolu, açıkça tanınabilir aşamaları, ara hedefleri ve öğrenme yolunun farklı anlarına uyarlanmış eylem formatlarını belirleyerek modüler biçimde kurgulandığında daha güçlü olur.

Bu modülerlik, programın mevcut kısıtlara uyarlanmasını, tüm mekanizmayı taahhüt altına sokmadan belirli dizilerin test edilmesini ve gözlemlenen kullanımlara dayanarak öğrenme yolunun evrilmesini mümkün kılar.

Modülerlik aynı zamanda, CCC programını farklı kapasitelere, kısıtlara ya da ihtiyaçlara sahip gruplar — engelli bireyler de dahil olmak üzere — için erişilebilir kılmak amacıyla formatlarda, ritimlerde ve katılım biçimlerinde ayarlamalar yapılmasını sağlar.

Bu ilerleyiş şu unsurlara dayanabilir:

- karşılama ve güven inşa etme evreleri;
- kültürel ve yerel keşif evreleri (bkz. bu rehberin 3. bölümündeki Art Nouveau CCC rotası);
- bağlamsallaştırılmış mesleki uygulama atölyeleri (örneğin eğitim şantiyesi);
- kamusal konuşma, sunum ya da Vatandaşlık katılımı dizileri (örneğin forum tiyatrosu).

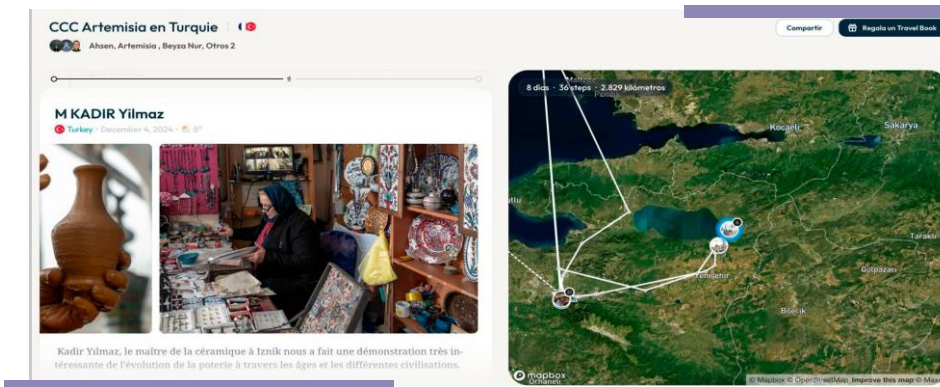
Öğrenme Yolunu Açık ve Sahiplenilebilir Kılmak

İyi tasarlanmış bir öğrenme yolu bile, yalnızca hedef gruplar tarafından anlaşılır ve sahiplenilebilir olduğunda etkili olacaktır.

Bu nedenle öğrenme yolunun aşamalarını görünür kılmak, izlenen hedefleri netleştirmek ve önerilen farklı faaliyetler arasındaki bağlantıları vurgulamak esastır.

Erişilebilirlik şu yollarla güçlendirilebilir:

- sade tanıtım materyalleri;
- kolektif açıklama oturumları;
- katılımcıların ilerleyişlerini konumlandırmalarına imkân veren araçlar (öğrenme günlüğü, ortak şema, değerlendirme oturumları).



Dil güçlükleriyle karşılaşan ve sosyal medyaya aşina bir hedef kitle için öğrenme günlüğü mantığını kolaylaştırmak amacıyla, rota oluşturmaya kontrol noktalarıyla ve fotoğraflar, emojiler ve sosyal medya tarzında kısa metinler içeren yorumlarla birleştiren Polarsteps benzeri bir uygulamanın kullanımı, bir CCC rotası ya da öğrenme yolu içinde yürütülen faaliyetlerin belgelenmesini mümkün kılar.

Bu aşamada somut olarak üzerinde çalışılması gerekenler

- Belirlenmiş yakınsama alanları ışığında hangi CCC faaliyetleri anlamlıdır?
- Bu faaliyetler aşamalı ve tutarlı bir öğrenme yolu içinde nasıl eklemlenebilir?
- Destek sürecinin hangi aşamalarında CCC programı en yüksek anlamlılığa sahiptir?
- İlerlemeyi yapılandırmak ve görünür kılmak için hangi ara hedefler tanımlanabilir?
- Bu öğrenme yolu hedef gruplar için nasıl anlaşılır, erişilebilir ve sahiplenilebilir hâle getirilebilir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Öğrenme yolunu aşırı yükleme riski taşıyacak biçimde en baştan çok sayıda eylemi entegre etmeye çalışmak.
- Ayarlamaya çok az alan bırakan aşırı katı bir öğrenme yolu tasarlamak.
- Yeni eylemleri, mevcut uygulamalarla açık biçimde ilişkilendirmeden devreye sokmak.
- Öğrenme yolunun desteklenen gruplar açısından açıklığını ve erişilebilirliğini göz ardı etmek.

Kaldıraçlar ve önerilen uygulamalar

- Seçilen yakınsama noktalarını yapılandırılmış dizilere dönüştürmek
Belirlenmiş kaldıraç noktalarını; kültürel haklara erişimi, bağlamsallaştırılmış mesleki uygulamayı ve aktif katılımı eklemleneyen tutarlı eylem dizilerine dönüştürmek; böylece bu eklemlenmeleri görünür ve seferber edilebilir kılmak.
- Öğrenme yolunu bir ilerleme mantığı içine yerleştirmek
Dizileri, katılımcıların bağlılığı ve özerkliğinde kademeli bir artış etrafında düzenlemek; sahiplenme ritimleri ve katılım düzeylerine ilişkin gözlemleri dikkate almak.
- CCC öğrenme yolunu sonradan eklenen bir katman gibi değil, mevcut çerçevelerin içine entegre etmek
Genel tutarlılığı güçlendirmek için CCC dizilerini zaten var olan mekanizmaların, takvimlerin ve formatların içine yerleştirmek; böylece ek bir örgütsel katman yaratmamak.
- Belirlenen kısıtlarla uyumlu modülerliği korumak
Öğrenme yolunu, mekanizmanın genel dengesini bozmadan kısmi deneylere olanak tanıyan, ayarlanabilir dizilerden oluşan evrilebilir bir yapı olarak tasarlamak..



Bir Culture–Craft–Citizenship Programı



Önerilen yaklaşımı somut biçimde örneklemek için, dört ortak kurumumuzda (Artemisia Formation, Bursa Müze, Scuola Edile di Siena ve Smiltēnes Tehnikums) yürütülen deneyimlerden alınan unsurlara dayalı bir CCC programı örneği geliştirdik. Bu çalışmanın açıkça kabul edilen bir sınırlılığı vardır: tek bir mevcut yapının analizine karşılık gelmemekte, Erasmus+ CCC projesinin bu dört ortağından alınmış durumlara dayanmaktadır. Sunulan örnek, okuyucular tarafından sahiplenilmesini kolaylaştırmak amacıyla bilinçli olarak sade ve erişilebilir tutulmuştur.

Sunum, mevcut durumun genel bir görünümüyle başlar: hedef grupların belirlenmiş ihtiyaçları, harekete geçirilebilir kaynaklar ve bir CCC programının formelleştirilmesinden önce var olan — ya da daha önce var olmuş — girişimler. Bu ilk adım, başlangıç durumunu görünür kılmayı ve kültürel haklara erişim, mesleki öğrenme ve aktif katılımı birbirine bağlayan hâlihazırda işleyen dinamikleri nesnelleştirmeyi amaçlar.

Bu ilk genel görünüm oluşturulduktan sonra, farklı unsurlar birlikte analiz edilebilir; böylece yakınsama alanları belirlenebilir ve hem hedef gruplar hem de kurum açısından tutarlı, yapılandırılmış ve anlamlı bir faaliyetler bütünü geliştirilebilir. Böylece koordineli CCC desteğine daha uygun bir işleyiş biçimine doğru ilerlenmiş olur.

Bu örnek çalışmanın amaçları doğrultusunda dokuz başlık belirledik: kültür–zanaat rotasının oluşturulması; uygulamalı vatandaşlığın devreye alınması; bağlamsallaştırılmış uygulama atölyeleri; entegre dil dizileri; güçlendirilmiş aktif katılım; kolektif projenin görünür kılınması; sosyal bağları ve kültürlerarası ifadeyi teşvik eden faaliyetler; ortak ağıın güçlendirilmesi; kademeli sermayeleştirme / birikim oluşturma.

Bu liste, belirli bir durum analizine dayanarak bir yapının geliştirmeyi tercih edebileceği eksenleri göstermektedir.

Bu başlıklar daha sonra şu sütunlardan oluşan bir tabloda geliştirilir: CCC eklemlenme mantığı; CCC eylem planı sonrasında öngörülen durum; kurum üzerindeki beklenen etkiler; hedef grup üzerindeki beklenen etkiler. Son iki sütun, beklenen yararların hem destek sunan yapı açısından örgütsel ve niteliksel, hem de desteklenen gruplar açısından somut olduğunu vurgular. Dolayısıyla iki taraf arasında gerçek bir yakınsama alanından söz edilebilir.

Yaklaşımın aktarılabilirliğini görünür kılmak amacıyla anlamlı ve çeşitlendirilmiş örnekler sunmaya özen gösterdik.

Bu program örneğiyle, her yapıyı — eğer bunu henüz yapmadıysa — benzer bir iç analiz yürütmeye teşvik etmeyi amaçlıyoruz. Böyle bir yaklaşım, bir CCC programının tasarımı, izlenmesi ve koordinasyonu için değerli bir destek oluşturur; aynı zamanda kurumun sosyal projesini somut biçimde hayata geçirmek için gerekli eylem biçimlerinin ve araçlarının kolektif olarak sahiplenilmesini sağlar.

Tablo ilk bakışta soyut görünse bile, rehberin üçüncü bölümünde sunulan ayrıntılı analizler ve faaliyet açıklamaları, bu ilkeleri somut örnekler aracılığıyla ete kemiğe büründürecektir.



1.Hedef grupların ihtiyaçlarından hareketle...

BELİRLENMİŞ / İFADE EDİLMİŞ HEDEF GRUP İHTİYAÇLARI

- Sosyal ve mesleki çevre içinde daha iyi yönelim sağlamaya yardımcı olacak kültürel ve yerel referans noktalarına erişim kazanmak.
 - İş gücü piyasasında değerlendirilebilecek aktarılabılır mesleki beceriler geliştirmek.
 - Mesleki uyum için gerekli dil yeterliliğini ve sosyal kodlara hâkimiyeti geliştirmek.
 - Öz güveni, topluluk önünde konuşma becerilerini ve kurumlarla etkileşim kurma kapasitesini güçlendirmek.
 - Mesleki bakış açısını zenginleştirmek ve kendi faaliyetini daha geniş bir bağlam içine yerleştirmek amacıyla kültürel ve miras alanlarını keşfetmek.
 - Ev sahibi ülkenin idari ve Vatandaşlık işleyişini anlamak.
 - İzolasyonu aşmak, sosyal bağlar kurmak ve kolektif bir dinamiğe aktif biçimde katılmak.
-
- Güvenli, kapsayıcı ve teşvik edici bir ortamda öğrenmek..

2.... ve mevcut liste ...

MEVCUT KAYNAKLAR

İnsan ve Örgütsel Kaynaklar

- Harekete geçirilebilir profesyonel ekip (eğitmenler, arabulucular, destek personeli, koordinatörler, uzman katkı sunucular).
- Yapılandırılmış örgütsel çerçeve (sosyal ya da eğitsel proje, iç düzenlemeler, hedef gruplara yönelik katılım veya temsil organları).
- Kurum içi koordinasyon kapasitesi ve proje yönetim yetkinliği.

Normatif ve Kurumsal Kaynaklar

- Mevcut referans çerçeveler (yetkinlik çerçeveleri, eğitim programları, tüzükler ya da stratejik yönelimler).
- Kurumun faaliyetini düzenleyen sektöre özgü düzenleyici çerçeveler.
- Faaliyeti çerçeveleyen kamusal mekanizmalar ya da anlaşmalar (finansman mekanizmaları, izinler, akreditasyonlar).

Maddi ve Lojistik Kaynaklar

- Faaliyet ya da kabul alanları (sınıflar, atölyeler, sergi alanları, ofisler, uygulama sahaları).
- Teknik ekipman ve müdahale araçları.
- İzleme, değerlendirme ve öğrenme yolu takibi araçları.

Yerel ve Ortaklık Kaynakları

- Yerel ekosisteme güçlü biçimde kök salmış olma (yerel yönetimler, kurumlar, dernek ağları ve ekonomik ağlar).
- Harekete geçirilebilir ortaklık ağı (işletmeler, kültürel kuruluşlar, kamu hizmetleri, sosyal aktörler).
- Yakındaki kültürel altyapılara ve kaynaklara erişim (müzeler, kütüphaneler veya medya kütüphaneleri, kültür merkezleri ya da topluluk merkezleri, miras alanları, yerel kültürel etkinlikler).

Sosyo-Ekonomik Çevreyle İlişkili Kaynaklar

- Eğitime, istihdama veya sosyal katılıma erişimi destekleyen finansman programları ya da kamusal mekanizmalar.

- Haklara erişim, uyum ya da sosyal destek alanında faaliyet gösteren hizmetler ve kurumlar.

Kolektiften Doğan Kaynaklar

- Desteklenen hedef gruplar ile destek ekibi içinde yer alan yaşam yollarının, deneyimlerin ve kültürel referansların çeşitliliği.

3... bunları mevcut yapılar ve uygulamalarla ilişkilendirmek.....

- BİR CCC PROGRAMININ UYGULANMASINDAN ÖNCEKİ MEVCUT DURUM
- • Mesleki öğrenme ya da yapılandırılmış bir Vatandaşlık yaklaşımıyla eklemlenmeyen, ara sıra gerçekleştirilen kültürel ziyaretler.
- • Esas olarak mesleki becerilerin ve iş hareketlerinin kazanılmasına odaklanan teknik dersler.
- • Bölgenin pedagojik bir kaynak olarak sınırlı kullanımı.
- • Katkı sunmaya yönelik az sayıda formelleştirilmiş alan bulunan, ağırlıklı olarak pasif öğrenen katılımı.
- • Kamusal ifade ve deneyim paylaşımının sınırlı biçimde görünür kılınması.
- • Kültür, zanaat ve Vatandaşlık arasında açık bir sürekliliğin bulunmaması.
- • Mevcut kolektif faaliyetler olmakla birlikte, grup içinde bağlılığı ve sorumluluğu güçlendirecek biçimde nadiren yapılandırılmış olmaları..



... ve koordineli Culture–Craft–Citizenship desteğine daha elverişli bir işleyiş biçimine doğru ilerlemek:

CCC eklemlenme mantığı

CCC eylem planının uygulanmasından sonra öngörülen durum

Kurum üzerindeki beklenen etkiler

Hedef grup üzerindeki beklenen etkiler

Yerel keşfi, yerel mesleki çevrelerin anlaşılmasını ve kurumsal ile toplumsal alanların aktif biçimde sahiplenilmesini bir araya getirerek, bağlama yerleşmiş kültürü, mesleki faaliyeti ve Vatandaşlık temelli aidiyeti birbirine eklemlenmek.

Kurumların anlaşılmasını, mesleki faaliyeti ve kamusal paydaşlarla etkileşime girme kapasitesini birbirine bağlayarak vatandaşlığı, öğrenme yoluna entegre edilmiş somut bir yetkinlik hâline getirmek.

Teknik becerilerin edinilmesini, bu becerilerin uygulandığı kültürel, ekonomik ve toplumsal bağlamların anlaşılmasıyla ilişkilendirerek mesleki öğrenmeye anlam kazandırmak.

Mesleki söz varlığının geliştirilmesini, sözlü iletişimi ve kolektif katılımı gerçek iş durumlarının içine yerleştirerek dil öğrenimi ile pratik uygulama arasındaki boşluğu azaltmak.

Kültürel girdileri ve mesleki yaklaşımı birbirine bağlayan bir yerel aidiyet rotasının oluşturulması (mahalleler, mimari, müzeler). (örneğin bir geri dönüşüm merkezi için: toplama döngülerini anlamaya yönelik bir mahalle yürüyüşü, bir ayrıştırma merkezi veya atık tesisi ziyareti, yerel döngüsel ekonomi paydaşlarıyla buluşma).

Uygulamalı vatandaşlığın devreye alınması (örneğin bir inşaat eğitim programındaki yeni gelmiş göçmenler için: mahallenin simgesel bir yapısının yenilenmesi üzerine bir tartışma düzenlemek; eğitim sırasında geliştirilen mesleki bakış açısını yerel sakinlerin Vatandaşlık sesiyle bir araya getirmek).

Bağlamsallaştırılmış uygulama atölyeleri (örneğin dekoratif boya öğrenenler için: renkler, desenler ve dokular üzerine çalışmak; kurumsal bir mekânı görsel unsurları üzerinden analiz etmek; müdahale alanının tarihini ve üslupsal özelliklerini araştırmak).

Entegre dil dizileri (örneğin: mesleki bir görüşmeye hazırlık; faaliyetle bağlantılı özgün belgelerin hazırlanması — e-postalar, raporlar, mesleki materyaller —; çalışma alanlarında sergilenen mesleki söz varlığına ilişkin görsel ve yazılı bir sözlüğün kolektif biçimde geliştirilmesi; jüri veya ortaklar önünde yapılandırılmış sözlü sunum).

Bölgenin pedagojik uygulamaya uyumu, yerel kültürel ortaklıkların güçlendirilmesi, kültürel geziler ile teknik eğitim arasındaki bağın daha güçlü kurulması ve pedagojik projenin dış çevreyle bağlantısının iyileştirilmesi.

Yerel kurumlarla ilişkilerin yapılandırılması, kamu paydaşlarıyla karşılıklı anlayışın güçlendirilmesi ve kurumun yerel uyum alanında bir aktör olarak rolünün pekiştirilmesi.

Pedagojik içeriğin zenginleştirilmesi ve bağlamsallaştırılması, eğitmenlerin uzmanlığının tanınması ve önerilen öğrenme yolunun niteliksel olarak farklılaşması.

Dil öğrenimi ile teknik eğitim arasında köprü kurulması, öğrenenlerin özerkliğinin artması ve öğrenme yolunun genel tutarlılığının güçlenmesi.

Yerel aidiyetin güçlenmesi, yerel mirasın daha iyi anlaşılması ve kültürel çevre ile mesleki uygulama arasında bağ kurma kapasitesinin artması.

Kurumsal işleyişin somut biçimde anlaşılması, kamu aktörleriyle etkileşimlerde güvenin artması ve Vatandaşlık hakları ile sorumluluklarının aktif biçimde sahiplenilmesi.

Biçimlerin kültürel ve estetik yorumlanması yoluyla teknik ustalığın derinleşmesi; böylece hem uygulama kalitesinin hem de mesleğin kavranışının güçlenmesi.

Mesleki söz varlığına daha iyi hâkimiyet, sözlü ifade becerisinde ilerleme ve kolektif ile mesleki durumlarda aktif katılım kapasitesinin güçlenmesi.

CCC'nin ilişkilendirme mantığı

Kolektif anları; kamusal ifade, sorumluluk ve katkının öğrenme yolunun ayrılmaz boyutları hâline geldiği yapılandırılmış katılım alanlarına dönüştürmek.

Mesleki üretimi, kültürel ifadeyi ve kamusal tanınmayı birbirine bağlayarak öğrenenleri yalnızca uygulayıcı konumundan görünür aktörler konumuna taşımak.

Bireysel yaşam yollarını, kültürel referansları ve mesleki öğrenmeyi diyaloga sokarak çeşitliliği pedagojik ve kolektif bir kaldıraç hâline getirmek.

Kültürel, kurumsal ve ekonomik ortakları ortak pedagojik hedefler etrafında bir araya getirerek programı tutarlı bir yerel ekosistem içine yerleştirmek.

Yaşanmış deneyimleri, aktarımı mümkün kılan, pedagojik sürekliliği sağlayan ve programın kademeli iyileştirilmesini teşvik eden yapılandırılmış kaynaklara dönüştürmek.

CCC eylem planı sonrası öngörü

Güçlendirilmiş aktif katılım: sunumlar, dönüşümlü roller, kolektif bir projeye katkılar

(örneğin bir geri dönüşüm merkezi için: mağaza karşılama görevini dönüşümlü olarak üstlenmek, halka açık atölyeler yürütmek, satış alanının düzenine ilişkin kararlara katılmak).

Güçlendirici kolektif proje

(örneğin bir dijital atölye için: kolektif olarak geliştirilen bir uygulamanın kamuya sunulması, bir grup projesinin çevrimiçi yayımlanması, yerel sakinler için dijital okuryazarlık atölyesi düzenlenmesi).

Sosyal bağları ve kültürlerarası ifadeyi teşvik eden faaliyetler

(örneğin kültürel arabuluculuk alanında: katılımcıların kültürel referanslarını içeren bir atölye ya da rotası birlikte tasarlamak; mesleki öğrenmeyle bağlantılı yaşam yollarının kolektif anlatımı; kişisel deneyimleri mesleki meselelerle ilişkilendiren tartışma oturumlarını kolaylaştırmak).

Ağın güçlendirilmesi

(örneğin NEET gençlere yönelik bir destek mekanizmasında: gençlerin yaklaşık on yerel eğitim ve istihdam aktörüyle yarım gün boyunca ve yürüyerek tanışıp fikir alışverişi yaptığı, mahalleyi aktif biçimde keşfetmeye dayalı katılımcı bir yerel rota oluşturmak; böylece bölgeyi harekete geçirilebilir kaynaklardan oluşan somut bir ağa dönüştürmek; istihdam fuarlarına katılım; paydaşları fırsatlarını doğrudan sahada tanıtmaya davet etmek).

Kademeli sermayeleştirme / birikim oluşturma

(örneğin veteriner asistanı kursiyerleri için: stajlarda karşılaşılan vakaların belgelenmesi; protokoller ve geri bildirimlerden oluşan ortak bir dosyanın hazırlanması; uygulamaları bir dönemden diğerine geliştirmek amacıyla durumların kolektif olarak analiz edilmesi).

Yapı üzerindeki beklenen etkiler

Grup dinamiklerinin güçlendirilmesi, kurum içinde katılım kültürünün gelişmesi ve kolektif içinde pasif tutumların azalması.

Ortaklar ve finansörler nezdinde görünürlüğün artması, aidiyet duygusunun güçlenmesi ve kurumun sosyal projesinin dış tanınırlığının artması.

Daha kapsayıcı bir grup iklimi, kültürlerarası dinamiklerin daha iyi düzenlenmesi ve iç uyumun sürdürülebilir biçimde güçlenmesi.

Ortaklık ağının pekiştirilmesi ve stratejik olarak örgütlenmesi, sektörler arası projeler başlatma kapasitesinin artması ve yerel ekosistem içine daha derin uyum.

Hedef kitle üzerindeki beklenen etkiler

Özgüvenin artması, sözlü ifade becerisinin gelişmesi ve kolektif bir ortamda sorumluluk üstlenme kapasitesinin güçlenmesi.

Tanınma ve meşruiyet duygusunun güçlenmesi, ortaya konan çalışmanın değer kazanması ve kolektif bir projeye görünür biçimde katkı sunmanın somut deneyimlenmesi.

Aidiyet duygusunun güçlenmesi, kültürlerarası anlayışın artması ve grup içindeki ilişkisel becerilerin gelişmesi.

Yerel kaynaklara ve fırsatlara daha geniş erişim, yerel aktörler hakkında bilgi düzeyinin artması ve mesleki ile sosyal perspektiflerin genişlemesi.

Gerçekleşen öğrenmeler konusunda daha yüksek farkındalık, kendi öğrenme yolunu ifade etme ve değerini ortaya koyma kapasitesinin gelişmesi ve daha açık, daha yapılandırılmış kişisel bir yaşam yolunun pekişmesi.

Bahsedilen örnekler, konuyu açıklamak amacıyla verilmiştir; bu örnekler, sosyal ekonomi, entegrasyon hizmetleri, istihdam desteği, eğitim, kültürel arabuluculuk veya mesleki eğitim gibi diğer faaliyet alanlarına uyarlanabilir ve aktarılabilir.

Belirtilen örnekler açıklayıcı amaçlarla sunulmuştur; sosyal ekonomi, uyum hizmetleri, istihdam desteği, eğitim, kültürel arabuluculuk veya mesleki eğitim gibi diğer faaliyet alanlarına uyarlanabilir ve aktarılabilir.

Hedef grupların belirlenmiş ihtiyaçlarını gerçekleştirilen faaliyetlerle ilişkilendirerek ve planlanan tüm faaliyetlerin beklenen sonuçlarını netleştirerek kurum; kültürü, zanaatı ve vatandaşlığı birbirine bağlayan yapılandırılmış bir çerçeve oluşturur. Ortak bir teşhise dayanan bu çerçeve, hem desteklenen gruplar hem de kurumun kendisi açısından görünür ve ölçülebilir sonuçlara yönelik eylemleri yönlendirir.

Culture–Craft–Citizenship programına yönelik bu yapılandırıcı matris güçlü bir kolektif analiz aracı olarak işlev görebilir: olası örtüşmeleri tespit etmeye, yetkinlik çerçevelerinin veya kurumsal hedeflerin kapsanmasını doğrulamaya ve ifade edilen ihtiyaçlar ile önerilen faaliyetler arasındaki tutarlılığı sağlamaya yardımcı olur.

Bu nedenle ekiplerin CCC programının tasarımı, uyarlanması ve kademeli gelişimine katılımını destekleyen yapılandırıcı bir çerçeve sunar. .



AŞAMA 7 — CCC Programını Gerçek Kullanıma Dayalı Olarak Uyarlamak, Doğrulamak ve Pekiştirmek

Bir CCC programı ne tasarlandığı anda ne de ilk uygulama aşamasında sabit hâle gelir. Program, gerçek kullanım, katılımcıların sahiplenmesi ve ekipler tarafından yapılan uyarlamalar aracılığıyla kademeli olarak şekillenir.

Bu aşama, tasarlanan program ile fiilen deneyimlenen program arasındaki farkları iyileştirme kaldıraçlarına dönüştürmeyi ve aynı zamanda doğrulanıp paylaşılabilecek kadar test edilmiş unsurları belirlemeyi amaçlar.

Buradaki iki temel mesele şudur:

- CCC programının gerçek uygulamalara operasyonel olarak yerleşmesini sağlamak, böylece yalnızca teorik veya kural koyucu bir çerçeve olarak kalmamasını sağlamak;
- programın tutarlılığını ve uzun vadeli sürdürülebilirliğini güvence altına almak için kademeli biçimde pekişmesini sağlamak.

Tasarlanan Programdan Yaşanan Programa

Deneyimleme aşamaları çoğu zaman CCC programının başlangıçtaki niyetleri, fiilen uygulanan formatlar ve katılımcılar ile ekipler tarafından programın gerçekten nasıl kullanıldığı arasında farklılıklar ortaya çıkarır.

Bu farklılıklar bir aksaklık olarak değil, programın benimsenme koşullarını anlamaya yarayan değerli göstergeler olarak değerlendirilmelidir. Bu göstergeler; katılımcılar için neyin anlamlı olduğunu, mevcut mesleki uygulamalarla neyin uyumlu olduğunu ve hangi unsurların yeniden düşünülmesi veya yeniden formüle edilmesi gerektiğini belirlemeye yardımcı olur.

Kullanımları Gözlemlemek, Analiz Etmek ve Uyarlamak

CCC programının uyarlanması; katılımcılar tarafından gerçekten sahiplenilen dizilerin dikkatle gözlemlenmesini gerektirir — yani bağlılık, katılım veya gerçek bir sahiplenme yaratan dizilerin ve buna karşılık geri çekilmeye, mesafeye veya yüzeysel katılıma yol açanların belirlenmesini.

Bu süreç aynı zamanda programın beklenmeyen veya farklı biçimde kullanılan yönlerini de ortaya çıkarmayı içerir. Bu tür kullanımlar anekdot niteliğinde değildir; aksine, öngörülmemiş ihtiyaçları veya yeterince kullanılmayan eylem kaldıraçlarını ortaya çıkarabilir.

Uyarlama, karşılaşılan her zorlukta programı değiştirmek anlamına gelmez. Aksine, gerçek kullanımların ortak bir analizi temelinde rasyonel kararlar alınması anlamına gelir.



Siena'da, bir CCC programının resmî olarak oluşturulmasından önce mevcut bir eğitim haftasına entegre edilen duvar freski atölyesi biçiminde sınırlı süreli bir pilot uygulama gerçekleştirilmiştir.

Bu deneyim bilinçli olarak sınırlı tutulmuştur:

- küçük bir katılımcı grubu,
- sınırlı sayıda oturum,
- yalnızca bir kültürel ortağın katılımı.

Bu pilot aşama; katılımcıların teknik uygulama ile kültürel arabuluculuğu birleştiren bir faaliyete katılım kapasitesini gözlemlemeyi, atölyelerin ritmini iyileştirmek için gerekli uyarlamaları belirlemeyi ve ekiplerin daha az bölümlenmiş bir örgütsel yapıya verdikleri tepkileri değerlendirmeyi mümkün kılmıştır.

Bu deneyimden elde edilen sonuçlar sonraki kararları doğrudan yönlendirmiştir: hangi unsurların genişletilebileceği, hangilerinin uyarlanması gerektiği ve hangilerinin sürdürülmemesi gerektiği belirlenmiştir. Böylece deney aşaması bir filtre işlevi görerek erken bir formelleştirmeyi engellemiştir.

Pekiştirilebilecek Unsurları Doğrulamak

Sürekli uyarılma sürecinde programın bazı unsurları yeterince test edilmiş kabul edilerek doğrulanabilir:

- sürekli etkili olduğu görülen faaliyet formatları,
- tutarlı ve anlamlı faaliyet dizileri,
- kültür, zanaat ve Vatandaşlık arasındaki eklemlenmelerin somut etkiler göstermesi.

Doğrulama, kurumun artık CCC programının temel çerçevesini oluşturan unsurları açıkça tanıdığı kolektif bir karar alma anını ifade eder. Bu süreç programı kesin biçimde sabitlemez; ancak onun açıklılığını, tutarlılığını ve aktarılabilirliğini güçlendirir.

Uyarılma ve Doğrulama Kararlarına Paydaşları Dahil Etmek

Uyarılma ve doğrulama süreçlerinin kolektif olarak ele alınması yararlıdır. Ekiplerin — ve uygun olduğunda katılımcıların veya ortakların — sürece dahil edilmesi, gözlemlenen uygulamaların çapraz analizini, ortak yorumlanmasını ve programın daha güçlü biçimde sahiplenilmesini sağlar.

Bu yaklaşım rollerin netleşmesine, karar alma süreçlerinin güvence altına alınmasına ve CCC programının kurum içindeki meşruiyetinin güçlenmesine katkıda bulunur.

Bu aşamada ele alınması gereken temel meseleler

- Hangi CCC dizileri katılımcıların gerçek katılımını sağlamaktadır?
- Tasarlanan program ile gözlemlenen uygulamalar arasında hangi farklılıklar vardır?
- Programın uygunluğunu artırmak için hangi uyarlamalar gereklidir?
- Hangi unsurlar pekişmiş ve kolektif olarak onaylanmış kabul edilebilir?
- Bu kararlar kurum içinde nasıl görünür ve paylaşılabılır hâle getirilebilir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Açık bir çerçeve olmadan çok sık uyarılma yapmak.
- Henüz yeterince test edilmemiş kırılgan bir programı erken doğrulamak.
- Yapısal uyarlamalar ile geçici düzenlemeleri karıştırmak.
- Kararları belgelememek veya paylaşmamak.

Önerilen kaldıraçlar ve uygulamalar

Programın gerçek kullanımına yönelik düzenli değerlendirmeler yapmak

Program dizilerinin katılımcılar ve ekipler tarafından fiilen nasıl kullanıldığını analiz etmek amacıyla düzenli kolektif değerlendirme oturumları düzenlemek.

Resmîleştirilmiş geri bildirim oturumları oluşturmak

Ekiplerin — ve uygun olduğunda katılımcıların — uygulanan dizileri analiz edebileceği düzenli toplantılar oluşturmak: neyin ilgi uyandırdığı, neyin katılım yarattığı ve neyin marjinal kaldığı.

CCC programının ardışık uyarlamalarını ve doğrulamalarını belgelemek

Programda yapılan değişiklikleri, bunların gerekçelerini ve gözlemlenen etkileri sistematik biçimde kaydetmek. Bu belgeler programın evrimini izlenebilir kılar, sürekliliği destekler, yeni ekip üyelerinin uyumunu kolaylaştırır ve CCC çerçevesinin pekişmiş unsurlarını zaman içinde netleştirir.



AŞAMA 8 — Pekiştirilmiş CCC Programının Formelleştirilmesi

Deneyimleme ve uyarlama aşamalarının ardından CCC programının formelleştirilmesi, programın açıklığını, aktarılabilirliğini ve sürdürülebilirliğini güvence altına almak açısından kritik bir adımdır. Formelleştirme, programı kesin biçimde sabitlemek anlamına gelmez. Aksine, pekişmiş olan unsurları açık hâle getirmek anlamına gelir; böylece ekipler, ortaklar ve uygun olduğunda finansörler tarafından kolektif olarak anlaşılabilir ve sahiplenilebilir. Bu aşama CCC programını, bireysel girişimlerin ötesinde kurumun düzenli işleyişine yerleştirir.

Ortak Bir Çerçeveyi Açık Hale Getirmek

Formelleştirme şu unsurları açık ve anlaşılır hâle getirmeyi amaçlar:

- CCC programının hedefleri
- programın dayandığı yapılandırıcı ilkeler
- seçilmiş faaliyet formatları
- hedef gruplar
- farklı paydaşların rol ve sorumlulukları

Bu sayede kurum, çoğu zaman belirli kişilere bağlı olan örtük veya gayriresmî uygulamaların ötesine geçerek ortak, aktarılabilir ve açık biçimde tanımlanmış bir referans çerçevesi oluşturabilir.

Program Çerçevesini Ekipler ve Katılımcılar İçin Görünür Kılmak

Destek programlarında sıkça iki zayıflık gözlemlenir:

- ekipler içinde hedefler ve öncelikler konusunda sınırlı açıklık,
- katılımcılar açısından kurumsal çerçevenin yeterince şeffaf olmaması.

CCC programının formelleştirilmesi, süreç açık, erişilebilir ve anlaşılır kaldığı sürece bu iki sorunu gidermeye yardımcı olur.

Bu süreç şunları içerir:

- kurumun nasıl işlediğinin ve kurumsal beklentilerin açık biçimde ifade edilmesi
- izlenen hedeflerin netleştirilmesi
- ve gerekli durumlarda kurumsal niyetler ile saha gerçeklikleri arasındaki farkların kabul edilmesi

Formelleştirme ayrıca özel ihtiyaçları olan katılımcılar — engelli bireyler dahil — için öğrenme yollarının erişilebilirliğini sağlamak amacıyla uygulanan önlemleri de belirtebilir. Bu önlemler materyallerin, mekânların, zamanlamaların veya sunum ve değerlendirme biçimlerinin uyarlanmasını içerebilir.



Programın formelleştirme belgesinde kurum örneğinin şu unsuru belirtir: Dekoratif sanatlar ve tasarım alanındaki öğrenciler için gerçekleştirilen maket yapımı modülünün sonunda, kursiyerler üç boyutlu modellerini diğer gruplara ve ortaklara açık kolektif bir oturumda sunarlar.

Her katılımcı, belirli bir görev doğrultusunda (örneğin bir çay salonu için dekoratif bir düzenleme tasarlamak) modelin tasarımında yaptığı seçimleri, kullanılan teknikleri ve karşılaşılan zorlukları açıklar. Ardından bu seçimleri, çağdaş dekoratif projelere yapılan ziyaretler sırasında belirlenen referanslarla ilişkilendirir.

Bu konuşma alıştırmaları aynı zamanda katılımcıların içinde yer aldığı eğitim programının sonunda gerçekleştirilen mesleki sertifikasyon sınavının sözlü bölümüne hazırlık işlevi görür.

Bu oturum CCC programının önemli bir anı olarak formelleştirilir; çünkü ustalıkla gerçekleştirilen mesleki bir hareketi, harekete geçirilen kültürel referansları ve bağlama yerleşmiş kamusal söz almayı açık biçimde bir araya getirir..

ulture, Craft, Citizenship

Appropriate formats without overburdening practice
Uygulamayı Aşırı Yüklemeden Uygun Formatları Seçmek
Formelleştirme ihtiyaçlara ve bağlama göre farklı biçimler alabilir:

- iç belgeler (kavram notları, proje fişleri, rehberler)
- öğrenme yolu şemaları
- katılımcılara yönelik iletişim materyalleri
- kurumsal projeye, faaliyet raporlarına veya eğitim materyallerine uyum

Amaç, CCC programını katı veya aşırı normatif bir sisteme dönüştürmeden, ortak referans noktası olarak işlev görebilecek kadar açık ve yapılandırılmış belgeler üretmektir.

Bu aşamada ele alınması gereken temel meseleler

- CCC programının hangi unsurları artık pekişmiş kabul edilebilir?
- Ortak bir anlayışı sağlamak için hangi hedefler ve ilkeler açık biçimde ifade edilmelidir?
- Uygulamayı güvence altına almak için hangi roller ve sorumluluklar formelleştirilmelidir?
- Programı formelleştirmek için en uygun formatlar hangileridir?
- Mevcut çerçeveyi netleştirirken esneklik ve gelişme kapasitesi nasıl korunabilir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Henüz yeterince test edilmemiş kırılgan bir programı erken formelleştirmek.
- Buna karşılık programı örtük bırakmak ve belirli kişilere bağımlı hâlde sürdürmek.
- Ekipler ve katılımcılar için fazla ağır veya erişilmesi zor belgeler üretmek.
- Formelleştirmeyi programın katılaştırılmasıyla karıştırmak.

Önerilen kaldırıcılar ve uygulamalar

Pedagojik ve örgütsel belgeleri uyumlu hâle getirmek

İç belgeleri (pedagojik proje, faaliyet fişleri, programlar, izleme araçları) güncelleyerek doğrulanmış eklemlenmeleri yansıtmak ve CCC mantığını açık hâle getirmek.

CCC programının kurum içindeki konumunu netleştirmek

Kapsamını, hedeflerini ve diğer mevcut mekanizmalarla ilişkisini tanımlayarak örtüşmeleri veya farklı yorumları önlemek.

Programın yapısını ekipler ve katılımcılar için anlaşılır kılmak

CCC programının ilkelerini ve faaliyet dizilerini iç iletişim materyallerinde kısa ve erişilebilir biçimde sunarak sahiplenmeyi ve aktarımı kolaylaştırmak.

CCC yaklaşımını kurumsal projeye entegre etmek ve faaliyet raporlarında uygulamasını belgelemek

Culture–Craft–Citizenship ilkelerini ve eklemlenmelerini kurumun temel belgelerine (kurumsal proje, pedagojik çerçeve, stratejik yönelimler) açık biçimde dahil etmek ve uygulanan faaliyetleri ile etkilerini faaliyet raporlarında belgelemek.

Bu resmî uyum çerçeveyi pekiştirir, bireysel aktörlerin ötesinde sürekliliği güvence altına alır ve ortaklar ile finansörler nezdinde görünürlüğünü ve meşruiyetini güçlendirir.



AŞAMA 9 — Programını İzlemek, Değerlendirmek ve Geliştirmek

Bir CCC programı, pekiştirildikten sonra tamamlanmış kabul edilemez. Programın anlamlılığı; gerçek uygulamalar, değişen katılımcı profilleri, kurumsal kısıtlar ve kurumun stratejik yönelimleri ışığında zaman içinde izlenebilmesine, değerlendirilebilmesine ve uyarlanabilmesine bağlıdır.

İzleme ve değerlendirme, CCC programının durağanlaşmasını ya da sahadaki gerçekliklerden giderek kopmasını önlemeye yardımcı olur. Böylece yaklaşım sürekli iyileştirme mantığı içine yerleşir.

Değerlendirmede Raporlamanın Ötesine Geçmek

CCC programının değerlendirilmesi, kurumsal raporlama yükümlülüklerini yerine getirmeye indirgenemez.

Değerlendirmenin temel amacı, programın nasıl, kimler tarafından ve hangi etkilerle uygulandığını anlamaktır.

Bu da birkaç analiz düzeyinin birbirinden ayrılmasını gerektirir:

- *programın katılımcılar tarafından fiilî uygulanışı,*
- *ekipler tarafından sahiplenilişi,*
- *kurumsal hedeflerle tutarlılığı,*
- *programın kurum açısından sürdürülebilirliği..*



Duri İzleme oturumları sırasında destek ekibi, katılımcıların teknik atölyelere aktif biçimde katıldığını ancak kamusal sunumlar sırasında çekingen kaldığını veya geri çekildiğini gözlemler. Bu dengesizlik, programın mesleki ve Vatandaşlık boyutları arasındaki dengeyi yeniden kurmak amacıyla kamusal konuşmaya odaklanan hazırlık oturumlarının güçlendirilmesine ve sunum formatının uyarlanmasına yol açar...

Uygun İzleme Araçlarını Hayata Geçirmek

CCC programının sürekli izlenmesini sağlamak için çeşitli araçlar uygulanabilir; bunlar arasında şunlar yer alır:

- Sürekli İyileştirme Tablosu (CIT),
- kolektif proje değerlendirme oturumları,
- izleme ve geliştirme komitesi.

Bu araçlar kontrol mekanizmaları olarak değil, analiz ve düzenleme araçları olarak düşünülmelidir.

Sürekli İyileştirme Tablosu

Sürekli İyileştirme Tablosu (CIT), farklılıkları belirlemek, uyarlamaları formelleştirmek ve programın evrimini kademeli ve belgelenmiş bir düzenleme çerçevesi içinde izlemek üzere tasarlanmış bir yönlendirme aracıdır. Her bir faaliyet veya dizi için; gerçek uygulamadan çıkarılan gözlemleri, kolektif olarak kabul edilen uyarlama kararlarını, gözlemlenen etkileri ve sonraki aşamalarda pekiştirilecek ya da yeniden gözden geçirilecek noktaları kaydeden yapılandırılmış bir destek aracı biçimini alır.



CCC pathway in Bursa (Turquie)

Bursa'da mevcut bir eğitim mekanizması içinde (çini boyama teknikleri eğitimi) bir CCC öğrenme yolu uygulanmıştır; bu yol kültürel arabuluculuk dizilerini, mesleki yaşam yollarına ilişkin paylaşım oturumlarını ve rehberli kolektif faaliyetleri bir araya getirmiştir. Yol birkaç hafta boyunca, önceden tasarlanmış ancak bilinçli olarak uyarlamaya açık bırakılmış bir ilerleyiş doğrultusunda yürütülmüştür.

İlk oturumlardan itibaren düzenli izleme şu yollarla sağlanmıştır:

- öğrenme yolunun her dizisindeki katılım düzeylerinin gözlemlenmesi,
- sürece dahil olan öğretmenlerin ve arabulucuların geri bildirimleri,
- katılımcılarla yapılan ara değerlendirme oturumları.

Bu izleme süreci, planlanan öğrenme yolu ile onun fiilî kullanımı arasındaki farklılıkları görünür kılmıştır: bazı diziler güçlü bir katılım üretirken, bazıları katılımcılar için hızla anlamını yitirmiştir.

Bunun üzerine öğrenme yolu uygulama sırasında uyarlanmıştır: faaliyetlerin sıralaması yeniden düzenlenmiş, kültür ile mesleki uygulamayı birbirine bağlayan anlar güçlendirilmiş ve tekrar niteliğinde görülen bazı aşamalar sadeleştirilmiştir. .

İzleme ve Geliştirme Komitesinin Rolü

Bir izleme komitesi oluşturmak şu amaçlara hizmet eder:

- niyetlerle gerçek uygulama arasındaki farkları öngörmek,
- yapısal hâle gelmeden önce ortaya çıkan güçlükleri belirlemek,
- gelecekteki gelişmeleri kolektif biçimde düşünmek.

Bu komite, bakış açılarını çaprazlamak ve kurumun günlük işleyişine gömülü olmayan uzmanlıklardan yararlanmak için, dış ortaklar da dahil olmak üzere tamamlayıcı profillere sahip paydaşları bir araya getirir. Karar alma süreçlerini beslemek için somut saha verilerine (gözlemler, geri bildirimler, göstergeler) dayanır.

Programın Zaman İçinde Evrilmesini Sağlamak

İzleme ve değerlendirme, gerekli uyarlamalar, pekiştirilecek yenilikler ve vazgeçilecek ya da dönüştürülecek uygulamalar üzerine sürekli bir düşünmeyi beslemelidir.

CCC programına ilişkin alınan kararların ve getirilen değişikliklerin belgelenmesi, programın kurumsal hafızasını, açıklığını ve uyum kapasitesini güçlendirir.

Bu aşamada ele alınması gereken temel meseleler

- Programın katılımcılar tarafından fiilî uygulanışı nasıl gözlemlenebilir?
- Programın hedefleriyle ilişkili olarak hangi niteliksel ve niceliksel göstergeler anlamlıdır?
- Ekiplerden, katılımcılardan ve ortaklardan gelen hangi geri bildirimler dikkate alınmalıdır?
- Program hangi noktalarda yeniden değerlendirilmelidir veya uyarlanmalıdır?
- İzlemeden çıkarılan dersler nasıl belgelenip paylaşılabılır?
- Hangi katılımcı grupları programa fiilen katılmaktadır ve yoklukları, geri çekilmeyi ya da kısmi katılımı açıklayabilecek erişilebilirlik engelleri nelerdir?

Dikkat edilmesi gereken noktalar

- Değerlendirmeyi uyum ya da gerekçelendirme yükümlülüklerine indirmek.
- Hiyerarşisi veya açıklığı olmayan göstergeleri biriktirmek.
- Geri bildirim süreçlerine ekipleri ve katılımcıları dahil etmemek.
- Programdaki gelişmeleri belgelemeyi ihmal etmek.

Önerilen kaldıraçlar ve uygulamalar

- Değerlendirmeyi önceliklendirilmiş ve anlamlı göstergelere dayandırmak

Program hedefleriyle doğrudan uyumlu sınırlı sayıda niteliksel ve niceliksel gösterge tanımlamak; böylece kullanılamaz veri birikimini önlemek.

- Bir Sürekli İyileştirme Tablosu (CIT) uygulamak

Saha gözlemlerini, doğrulanmış uyarlamaları, gözlemlenen etkileri ve pekiştirilecek noktaları kaydederek faaliyetlerin izlenmesini yapılandırmak; böylece programın kademeli ve belgelenmiş biçimde düzenlenmesini sağlamak.

- Bir izleme ve geliştirme komitesi oluşturmak

Kurum içi paydaşlar ile dış ortakları düzenli aralıklarla bir araya getirerek programın evrimini analiz etmek, güçlükleri öngörmek ve uyarlama stratejileri geliştirmek.

- Programın genel uygunluğunu periyodik olarak yeniden değerlendirmek

Değişen katılımcı profilleri, kurumsal kısıtlar veya kurumun stratejik yönelimleri karşısında çerçevenin hangi anlarda uyarlanması gerektiğini belirlemek.



CCC destek koordinasyonu: ortaya çıkan bir mesleki profil

Bir CCC öğrenme yolu ya da rotasının uygulanması, kültürel faaliyetlerin zaman zaman sunulmasının ya da geleneksel proje yönetiminin ötesine geçen yetkinlikleri harekete geçirir. Bu, kültürel faaliyetleri, mesleki durumları ve Vatandaşlık katılımı alanlarını zaman içinde, sosyal destek mekanizmaları ve katılımcıların yaşam yollarıyla yakın bağlantı içinde birbirine ekleme becerisini gerektirir..

Son dönem çalışmaları, bu eklemlenmenin giderek daha belirgin koordinasyon işlevlerine dayandığını, ancak bu işlevlerin nadiren formelleştirildiğini ortaya koymaktadır. Fédération des acteurs de la solidarité (FAS) tarafından yayımlanan Intégrer la culture à la pratique sociale : un puissant levier d'insertion başlıklı rapor, sosyal kuruluşlar içinde kültürel projelerin koordinasyonundan sorumlu profesyonellerin, ekipler içinde katılımcı yaklaşımları kolaylaştıranların ve kültüre etkili erişimi sağlamak için gerekli ortaklıkları düzenleyenlerin artan rolünü vurgular (FAS, 2019). Bu işlevler, kültürel pratikler, sosyal destek ve kolektif dinamikler arasında bağ kurmada belirleyici görünmektedir..

Yine FAS tarafından yayımlanan başvuru belgesi Késako Culture, erişilebilir kültürel rotaların uygulanmasının — buna katılımcıların hazırlanması, uyarlanmış arabuluculuk ve bir faaliyetin “öncesi / sonrası / sonrası” aşamaları arasındaki eklemlenmenin dahil olduğu — sürekli bir çeviri, uyarlama ve hizalama çalışmasına bağlı olduğunu göstermektedir. Bu çalışma çoğu zaman ekipler tarafından yatay biçimde yürütülmekte, ancak ayrı bir işlev olarak açıkça tanınmamaktadır; böylece merkezi önem taşıyan yetkinliklerin görünmezleşmesine katkıda bulunmaktadır (FAS, 2019).

Son olarak, Culture et solidarité (2025) araştırması, kültürün destek mekanizmalarına sürdürülebilir biçimde entegre edilmesinin; kültürel, sosyal ve kurumsal aktörler arasında yönlendirme ve koordinasyon kapasitesi ile önerilen faaliyetlerin fiilî kullanımının dikkatli biçimde izlenmesini gerektirdiğini vurgulamaktadır. Araştırma, bu sorumlulukların giderek birden fazla mesleki alanın arakesitinde yer alan hibrit profillere verildiğini; ancak bunun henüz sağlamlaştırılmış bir yetkinlik çerçevesine dayanmadığını gözlemlemektedir..

Somut olarak, bir CCC programını koordine etmek — FAS'ın “sosyo-kültürel koordinasyon” olarak adlandırdığı şey — özellikle şunları içerir:

- mevcut kaynaklara dayalı tutarlı öğrenme yolları tasarlamak ve yapılandırmak;
- kültür, zanaat ve Vatandaşlık arasındaki eklemlenmeleri belirlemek ve görünür kılmak;
- farklı rollere, yetkinliklere ve zamanlamalara sahip aktörleri koordine etmek;
- programın fiilî kullanımını analiz etmek ve buna göre formatları, ritimleri ve uygulama biçimlerini uyarlamak;
- alınan kararları paylaşılabılır ve aktarılabılır kılmak için formelleştirmek.

Bu çalışmaların çapraz analizi ortak bir gözleme götürmektedir: kültür, zanaat ve vatandaşlığı bir araya getiren yaklaşımların koordinasyonuna odaklanan özgül bir profesyonel figür yavaş yavaş ortaya çıkmaktadır. Bu figür mevcut mesleklerin yerini almaz; ancak kurumsal mantıkları, mesleki uygulamaları ve katılımcıların yaşanmış hedeflerini çeviren ve hizalayan bağ kurucu bir rol oynar.

• Sosyal ve dayanışma ekonomisi içindeki ağlar ile kültürel ve sosyal aktörler tarafından belgelenen bu saha gerçekliğine dayanarak, harekete geçirilen yetkinlikleri görünür kılmak ve CCC koordinatörü için bir yetkinlik çerçevesi önermek amacıyla bir formelleştirme süreci başlatılmıştır.

• Bu çerçeve, ortaya çıkmakta olan bu mesleki profilin aşamalı olarak tanınmasına, uygulamaların yapılandırılmasına ve kültür, zanaat ve vatandaşlığı eklemlenen destek mekanizmalarının genel kalite düzeyinin artırılmasına katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Yetkinlik çerçevesine çevrimiçi olarak ccc-erasmus.com üzerinden erişilebilir.

CCC FAALİYETLERİ: Hareketlilik Faaliyetleri, Öğrenme Yolları ve Rotalar



CCC faaliyetleri:

Hareketlilik, öğrenme yolları ve güzergâhlar



Rehberin bu üçüncü bölümü, çok çeşitli kurumsal bağlamlarda uygulanabilecek bir dizi iyi uygulamayı belirlemektedir.

Bir yaklaşımın niteliği ancak uygulama yoluyla gerçekten değerlendirilebileceği için, burada uygulanmış CCC rotaları, CCC öğrenme yolları ve CCC hareketlilik faaliyetlerine ilişkin örnekleri, bunların ortaya çıkardığı sonuçlarla birlikte bulacaksınız.

Her faaliyet fişi, deneyim yoluyla belirlediğimiz bir dizi iyi uygulamayı içermektedir. Bunları, sizlerin de katılımcılarınızın yararına kültürel, Vatandaşlık ve mesleki desteği bir araya getiren öğrenme yolları tasarlayıp uygulayabilmeniz için ilham ve karşılaştırma kaynakları olarak işlev görmesi umuduyla paylaşıyoruz.

- CCC HAREKETLİLİK 1 – Jestlerin Kesişmesi, Bölgelerin Bağlanması: Siena'daki Duvarcılar (IT), Bursa'dan Çini Sanatçıları (TR) Ağırıyor
- CCC HAREKETLİLİK 2 – Seçilmiş Hareketlilik, Pekişmiş Yönelim: Parisli Yapı Ressamları (FR) için Liège'de (BE) Eğitim Hareketliliği ve Yerel Aidiyet
- CCC ÖĞRENME YOLU 1 – Bursa: Çini (Çini Boyama) Eğitim Programını Culture · Craft · Citizenship Yaklaşımıyla Yeniden Çerçevelemek
- CCC ÖĞRENME YOLU 2 – Smiltene (LVA): Leton Sembolleri Rotası
- CCC ROTA 1 – Paris: Dekoratif Zanaattan Vatandaşlığa – Senato Ziyareti
- CCC ROTA 2 – Paris: Art Nouveau'nun İzinde – Paris'i Bir Dekoratif Ressamın Gözünden Görmek



CCC HAREKETLİLİK



Jestlerin Kesişmesi, Bölgelerin Bağlanması: Siena'daki Duvarcılar (IT), Bursa'dan Çini Sanatçıları (TR) Ağırılıyor)
Geleceğin Miras Ustalarının Gözünden Şehir: Türk Çini Boyama Stajyerleri ile Kültürlerarası Aktarım

Siena: Yaşayan Bir Zanaat Ekosistemi Olarak Somut ve Somut Olmayan Miras

Siena, kimliği mimari miras, zanaatkâr pratikler ve köklü kolektif geleneklerin sıkı biçimde iç içe geçmesiyle şekillenmiş tarihî bir İtalyan kentidir.

Dikkat çekici yapı mirasının — tarihî saraylar, kiliseler, cepheler ve kentsel doku — ötesinde, kent aynı zamanda zengin somut olmayan kültürel mirasıyla da öne çıkar; özellikle Palio di Siena ve kentin contrade adı verilen mahalle birimlerine ayrılmış örgütlenmesiyle. Bu simgesel gelenek toplumsal ve Vatandaşlık yaşamını yapılandırır ve çok çeşitli zanaat becerilerini harekete geçirir: tekstil ve deri işleri, ahşap ve metal işçiliği, dekoratif sanatlar ve tarihî kentsel alanların bakımı.

Siena'da somut ve somut olmayan miras, zanaatkârlığın yalıtılmış bir teknik faaliyet değil, daha geniş bir toplumsal örgütlenmenin ve paylaşılan bir Vatandaşlık kimliğinin parçası olduğu tutarlı bir kültürel ekosistem oluşturur.

Eğitim merkezleri, atölyeler ve miras alanları; kentin tarihî karakterinin korunması ve sürekliliğiyle yakından bağlantılı becerilerin aktarımına etkin biçimde katkıda bulunur..

Bağlam

CCC Projesi İçindeki Hareketlilik Çerçevesi

Bu hareketlilik şu grupları bir araya getirmiştir:

- Bursa'dan gelen çini (çini boyama) kursiyerleri,
 - Siena'da bulunan ve miras yapıları duvarcılığına yönlendiren bir mesleki yönlendirme programına kayıtlı kursiyerler.
- Program; değişim, gözlem ve kolektif uygulamaya dayalı ortak bir öğrenme ortamı içinde yürütülmüştür. Ev sahibi kursiyerler, kendi eğitim ortamlarını, mimari mirasla ilişkilerini ve mesleki perspektiflerini tanıtarak kültürel aracı rolünü aktif biçimde üstlenmişlerdir. Hareketlilik; hazırlık aşaması, yerinde faaliyetler ve takip dönemini içeren yapılandırılmış bir eğitim deneyimi olarak tasarlanmıştır.

Faaliyetin Genel Görünümü

Faaliyet türü: öğrenme ve mesleki değişim amaçlı uluslararası hareketlilik

Yer: Siena, İtalya

Katılımcılar:

- Bursa'daki çini (çini boyama) eğitim programından öğrenenler
- Scuola Edile di Siena tarafından yürütülen miras yapıları duvarcılığı eğitim programındaki kursiyerler
- Eğitimciler, koordinatörler ve kültürel arabulucular

Süre: kısa süreli yoğun hareketlilik (7 gün)

Başlıca meslekler ve temalar:

- miras mimarisiyle ilişkili dekoratif teknikler
- tarihî mimari bağlamların gözlemlenmesi
- zanaat pratikleri, miras ve kolektif gelenekler arasındaki eklemlenme

Hareketliliğin Hedefleri

Hareketlilik şu amaçları taşımıştır:

- güçlü miras kimliğine sahip bir Avrupa kentinde doğrudan deneyim yoluyla bir zanaat ortamının keşfedilmesini sağlamak;
- tarihî mimari ve kamusal alanla bağlantılı olarak dekoratif tekniklerin gözlemlenmesini ve anlaşılmasını teşvik

etmek;

- farklı kültürel ve mesleki geçmişlerden gelen katılımcılar arasında akran değişimini desteklemek;
- öğrenenlerin, uygulamalarını, eğitim yollarını ve kültürel referanslarını kültürlerarası bir bağlam içinde ifade edebilme kapasitelerini güçlendirmek;
- miras ve kolektif geleneklerle etkileşim yoluyla özgünlük, özgüven ve Vatandaşlık farkındalığı geliştirmek;
- mesleki kimlik ve gelecekteki kariyer yolları üzerine düşünmeyi desteklemek.

Uygulama: Gün Gün Program

1. Gün – Karşılama, Tanışmalar ve Uyum Ziyareti

Buz kırıcı etkinlikler ve katılımcı sunumları; eğitim yolları ve beklentiler üzerine paylaşımlar; Siena'daki kursiyerler tarafından ev sahibi eğitim merkezinin tanıtılması; Piazza del Campo, çevredeki Orta Çağ sokakları, cepheler ve kamusal alanları içeren Siena tarihî merkezinde uyum ziyareti.

2. Gün – Dekoratif Teknikler Atölyesi

Siena'daki kursiyerlerle birlikte yürütülen, dekoratif panel üretimi, stencil teknikleri, kompozisyon ve renk çalışmaları, kolektif üretim ve ortak geribildirim oturumlarına odaklanan uygulamalı atölyeler.

3. Gün – Miras Rotası, Heykeltıraş Ziyareti ve Değerlendirme Oturumu

Ev sahibi kursiyerler tarafından açıklamalar eşliğinde boyalı cephelere, duvar resimlerine ve trompe-l'œil süslemelerine odaklanan rehberli ziyaretler; miras mimarisiyle ilişkili çalışan bir heykeltıraşa ziyaret; kolektif değerlendirme atölyesi.

4. Gün – Kolektif Fresk

Kültürel sembolleri içeren büyük ölçekli ortak freskin sürdürülmesi ve tamamlanması; görevlerin iş birliği içinde organize edilmesi; görünürlük, kamusal alan ve kolektif sorumluluk üzerine tartışma.

5. Gün – Somut Olmayan Miras Ziyareti ve Kapanış Faaliyetleri

Contrada della Civetta Müzesi ziyareti; kenti yapılandıran ve Palio di Siena ile yakından bağlantılı toplumsal ve Vatandaşlık temelli bir örgütlenme biçimi olarak Contrade sisteminin keşfi; hareketliliğin son kolektif değerlendirmesi ve kapanışı.

to the Palio di Siena; final collective discussion and closing of the mobility.

Siena'daki Contrade:
Yapılandırıcı Bir
Vatandaşlık ve Toplumsal
Örgütlenme



In Orta Çağ Şehir Devletlerinden Miras Kalan Bir Yapı

Siena'da kent geleneksel olarak, kökleri Orta Çağ'a uzanan ve sıradan kentsel coğrafyanın ötesinde güçlü bir yerel kimliği koruyan on yedi contradaya, yani tarihî mahalle birimine ayrılmıştır.

Başlangıçta askerî ve idarî işlevlerle bağlantılı olan contrade, zamanla kültürel, toplumsal ve cemaat temelli yapılara dönüşmüştür. Bugün her birinin kendi simgesi, renkleri, arması, şapeli ya da kilisesi olduğu gibi, buluşma ve kolektif hafıza için ayrılmış mekânları da vardır (müze, çeşme, kutlama alanları).

Bu yerel birimler, ünlü at yarışı Palio di Sienaya katılımlarının ötesinde, kentin günlük yaşamında aktif bir rol oynar:

- çocuklar, gençler ve yaşlılar da dahil olmak üzere kültürel, dinî ve sosyal faaliyetler düzenlerler;
- törenler, aziz günleri ve yıl boyunca süren kolektif yemekler yoluyla güçlü bir topluluk bağlılığı sürdürürler;
- üyeleri için toplumsal bağ ve yerel dayanışma alanları olarak işlev görürler;
- vatandaşlarla yerel kurumlar arasında önemli toplumsal aracı yapılar olarak tanınırlar.

Yerel uygulamalar içinde derin kök salmış ve son derece etkin olan bu örgütlenme, tarihsel bir toplumsal yapının günümüz kentsel bağlamında aidiyeti, Vatandaşlık katılımını ve kolektif angajmanı nasıl şekillendirmeye devam edebildiğini göstermektedir..

Koordinasyon Uygulamalarının Analizi

Hareketlilik, gönderen ve ev sahibi ekipler arasındaki yakın koordinasyona dayanmıştır.

Pedagojik hedefler, lojistik ve katılımcı desteği birlikte yönetilmiştir. Eğitimciler, sürekli ayarlamalar yoluyla kültürlerarası arabuluculuğu ve uyarlanabilirliği teşvik eden kolaylaştırıcı bir tutum benimsemiştir.

Scuola Edile di Siena, tamamlayıcı kaynakları harekete geçirerek bu koordinasyonu güçlendirmiştir. Kültürlerarası pedagoji alanında uzman bir dış danışman, ev sahibi kursiyerleri hareketliliğin ilişkisel ve iletişimsel boyutlarına hazırlamada ekibi desteklemiştir.

Buna ek olarak, Siena’da bulunan ve yaşam boyu öğrenim fakültesi içinde bir üniversite programına kayıtlı Türk bir öğrenci, Türkçe, İtalyanca ve İngilizce dil becerileri nedeniyle projeye dahil edilmiştir. Rolü çevirinin ötesine geçmiştir: karşılıklı anlayışı kolaylaştıran ve yerel kodlara aşinalığı sayesinde Türk ve İtalyan bağlamları arasında köprü kuran bir kültürel arabulucu olarak hareket etmiştir.

Projenin uygulanması; eğitimciler, müdür, proje yöneticisi ve pedagojik koordinatörün dahil olduğu tüm pedagojik ve yönetim ekibini yapılandırılmış bir kolektif dinamik içinde bir araya getirmiştir. Düzenli hazırlık toplantıları, operasyonel iletişim için WhatsApp gruplarının kullanımı ve teknik bir eğitimci tarafından günlük olarak tutulan bir kayıt defteri, hem organizasyon hem de içerikte sürekli ayarlamalar yapılmasını sağlamıştır.

Bu araçlar, hareketlilik boyunca etkin, duyarlı ve ortaklaşa yürütülen bir koordinasyon sürecini desteklemiştir.

Gözlemlenen Etkiler

Katılımcılar arasında

- alışılmamış bir çevrede özerkliğinin artması
- gözlem ve yorumlama kapasitesinin güçlenmesi
- kendini ifade etmede daha fazla güven
- mimari mirasla bağlantılı mesleklerin daha iyi anlaşılması

Ekipler arasında

- Avrupa düzeyinde iş birliğinin güçlenmesi
- uluslararası bağlamda koordinasyonun gelişmesi
- CCC yaklaşımını oluşturan ilkelerin ortak biçimde sahiplenilmesi
- ev sahibi kurum içinde daha iş birlikçi çalışma yöntemlerinin uygulanabilirliğine dair kolektif farkındalık

Hareketlilikten Doğan İyi Koordinasyon Uygulamaları

İyi Uygulama No. 1 — Hareketliliği Kolektif Tanıtım Videolarıyla Hazırlamak

Saha Gözlemi

Değişim öncesinde katılımcılar; kendilerini tanıttıkları, eğitim bağlamlarını anlattıkları, zanaat yolculuklarını özetledikleri ve beklentilerini paylaştıkları kısa tanıtım videoları kolektif olarak hazırladılar. Bu videolar hareketlilik faaliyeti öncesinde ev sahibi ortaklara gönderildi.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Bu uygulama, hareketlilik faaliyetini ilişkisel ve Vatandaşlık boyutu olan bir deneyim olarak çerçeveler.

Sahiplenmeyi, özgüveni ve kişinin kendi adına konuşabilme kapasitesini güçlendirir; gruplar arasındaki asimetriyi azaltır ve fiziksel karşılaşmadan önce ilk bağı kurar.

Uygulama No. 2 — Öğrenenleri Aktif Katılıma Hazırlamak

Saha Gözlemi

Hareketlilik öncesinde öğrenenler, açıkça tanımlanmış hedefler, gözlem araçları (ızgaralar, yönlendirici sorular) ve tespit etmeleri, karşılaştırmaları, sorgulamaları ve aktarmaları beklenen unsurlara ilişkin net beklentilerle çalışırlar.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Hazırlık, hareketliliği yalnızca yeni bir bağlama maruz kalma durumu olarak değil, araştırmaya dayalı bir durum olarak tanımlar. Gözlem ölçütleri ve pedagojik beklentilerin açık biçimde ortaya konması, yapılandırılmış dikkati teşvik eder, yerinde analiz destekler ve mesleki varsayımlar kurma kapasitesini güçlendirir.

İyi Uygulama No. 3 — Ev Sahibi Bağlamı Bir Öğrenme Ortamı Olarak Kullanmak

Saha Gözlemi

Öğrenme faaliyetleri; atölyeler, miras yapı şantiyeleri, tarihî merkez, kamusal alanlar ve ev sahibi kursiyerlerle gerçekleşen gayriresmî paylaşım anları gibi çeşitli mekânlarda gerçekleşti.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Ev sahibi çevre, yapılandırılmış bir pedagojik kaynak olarak harekete geçirilir. Karşılaşılan durumlar (atölyede uygulanan teknik jestler, işin örgütlenmesi, tekniklerin mimari içindeki uyumu, yerel toplumsal işleyiş) kendi başlarına analiz nesneleri hâline gelir.

Böylece bölge, öğrenenler için anlaşılır kılınmış tutarlı bir teknik, kültürel ve Vatandaşlık sistemi olarak ele alınır.

İyi Uygulama No. 4 — Farklı Mesleki Kültürler Arasında Akrandan Akrana Değişimi Yapılandırmak

Saha Gözlemi

Ziyaretçi öğrenenler ile ev sahibi kursiyerler (miras duvarcıları), resmîleştirilmiş akrandan akrana dizilere katıldı: eğitim yollarının karşılıklı sunumu, zanaat jestlerinin gösterimi, malzemelerin karşılaştırılması ve teknik ile miras temelli kısıtlar üzerine paylaşımlar.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Birbirini tamamlayan meslekler arasındaki akran değişimleri, sınırlı zaman içinde becerilerin karşılıklı tanınmasını ve bunların yapılmı miras ekosistemi içindeki karşılıklı bağımlılığının anlaşılmasını sağlayacak biçimde önceden sıralanmış ve her iki ekip tarafından ortaklaşa tasarlanmıştır.

İyi Uygulama No. 5 — Atölyeleri Jestlere, Malzemelere ve Paylaşılan Görsel Bir Dile Odaklamak

Saha Gözlemi

Atölyeler; teknik jestlerle deney yapmayı, malzeme kullanımını, cephe ve duvar süslemelerinin (sgraffito) gözlemlenmesini ve iki dilli görsel bir sözlüğün kademeli olarak geliştirilmesini bir araya getirdi. Öğrenenler, gözlemledikleri motifleri ya da teknik ayrıntıları çizerek bunları İtalyanca ve Türkçe etiketlediler; böylece terminoloji ve mesleki kullanımlar karşılaştırılabilir.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Jest, malzeme ve imge üzerine kurulu çalışma, farklı dil bağlamları arasında ortak bir dil işlevi görür. Teknik süreçlere ve görsel mantığa gösterilen dikkat, sözel engelleri aşarken mesleki hassasiyeti de güçlendirir. Paylaşılan görsel sözlüğün oluşturulması, unsurları tanımlanabilir, karşılaştırılabilir ve aktarılabilir kılarak öğrenmeyi yapılandırır. Bu süreç, uzmanlığın karşılıklı tanınmasını teşvik eder ve etkili kültürlerarası iş birliği için temel koşullardan biri olan ortak bir mesleki dilin ortaya çıkmasını destekler.



İyi Uygulama No. 6 — Programı Aşırı Yüklemeden Düşünsel Anları Yapılandırmak

Saha Gözlemi

Düşünme / değerlendirme oturumları, kalış süresi boyunca belirlenmiş zamanlarda (gün sonu, faaliyet kapanışı) kısa kolektif paylaşımlar biçiminde planlandı.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Belirli öğrenme durumlarının ardından kısa düşünsel dizilerin (10–20 dakika) planlı biçimde uyumu, teknik, kültürel ve ilişkisel öğrenmeleri program akışını bozmadan görünür kılar.

İyi Uygulama No. 7 — Hareketlilik Süresince Kolaylaştırıcı Bir Duruş Benimsemek

Saha Gözlemi

Atölyeler, ziyaretler ve paylaşımlar sırasında kolaylaştırıcılar; öğrenenlerin yerini gösterim ya da sunumlarda almadan, esas olarak tartışmaları yeniden çerçevelemek, düşünmeyi teşvik etmek, teknik noktaları açıklığa kavuşturmak veya grup dinamiklerini düzenlemek için müdahale ettiler.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Bu duruş, öğrenenleri gerçek inisiyatif pozisyonlarına yerleştirir: seçimlerini ifade etmek, gözlemlerini sunmak, akranlarına sorular yöneltmek ve teknikleri doğrudan denemek. Eğitimci pedagojik çerçeveyi ve paylaşımın niteliğini güvence altına alarak özerkliği, sorumluluğu ve öğrenmeye duyulan güveni destekler.

İyi Uygulama No. 8 — Belgelendirmeyi Bir Öğrenme ve Yaygınlaştırma Aracı Olarak Kullanmak

Saha Gözlemi

Katılımcılar hareketliliği; yapılandırılmış notlar, amaca yönelik fotoğraf seçimi (teknik ayrıntılar, atölye organizasyonu, miras unsurları) ve paylaşılan dijital araçlar (örneğin Polarsteps) aracılığıyla belgelediler.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Belgelendirme, ertelenmiş bir analiz aracı olarak düşünülür: gözlemlenen durumların yeniden ele alınmasını, uygulamaların karşılaştırılmasını ve kolektif geribildirim yapılandırılmasını mümkün kılar. Aynı zamanda yaşanmış deneyimi kurum içinde yeniden kullanılabilir pedagojik bir kaynağa dönüştürerek yaygınlaştırma ve aktarılabilirlik işlevi de görür.

İyi Uygulama No. 9 — Uygun Uzmanlığı ve Dışarıdan Bir Bakışı Harekete Geçirmek

Saha Gözlemi

Ev sahibi yapı, ekipleri ve öğrenenleri hareketliliğin özgül zorluklarına hazırlamak için kültürlerarası pedagoji alanında dış uzmanlığı devreye soktu. Bu müdahale, eğitim çerçevelerindeki farklılıkların, örtük kodların ve mesleki uygulamaların öngörülmesine yardımcı oldu. Dışarıdan bakış ayrıca kurum içi alışkanlıklar ve koordinasyon yöntemleri üzerine eleştirel düşünmeyi de mümkün kıldı.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Uzmanlaşmış uzmanlığın uyumu, analitik mesafe getirerek kaliteyi artırır. Dışarıdan bakış, bir açığa çıkarıcı işlevi görür: örtük uygulamaları görünür kılar, kültürlerarası risk etkenlerini belirler ve pedagojik hazırlığı güçlendirir. Bu da hareketliliğin profesyonelleşmesine ve onu sürekli örgütsel ve pedagojik gelişim mantığı içine yerleştirmeye katkıda bulunur.



İyi Uygulama No. 10 – Somut Olmayan Mirası Bir Öğrenme Kaynağı Olarak Değerli Kılmak

Saha Gözlemi

Palio di Siena ve Contrade sistemi gibi yerel somut olmayan miras unsurları, kentin toplumsal ve yerel örgütlenmesiyle ilişkili olarak sunuldu ve analiz edildi. Somut olmayan nitelikte olmasına rağmen Contrade sistemi, Contrada della Civetta müzesine yapılan ziyaret sayesinde somutlaşarak Siena’da hâlâ son derece canlı olan Orta Çağ geleneğine elle tutulur bir biçim kazandırdı.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Somut olmayan mirasın uyumu, gözlemi maddi nesnelerin ötesine taşır. Bir bölgeyi yapılandıran aidiyet, aktarım ve kolektif örgütlenme mantıklarının anlaşılmasını sağlar; böylece zanaat pratiğini daha geniş bir Vatandaşlık çerçevesi içine yerleştirir.

İyi Uygulama No. 11 – Pedagojik Rotaya Uygulayıcı Bir Profesyonelle Buluşmayı Dahil Etmek

Saha Gözlemi

Yapılı miras sektöründe aktif olan deneyimli bir profesyonelle yapılandırılmış bir buluşma, üçüncü gün programına entegre edildi. Öğrenenler bu profesyonelin çalışma alanını ziyaret etti, araç ve yöntemlerini gözlemledi ve çalışma koşulları üzerine konuştu: teknik kısıtlar, müşteri ilişkileri, mirasla ilgili sorumluluklar, iş organizasyonu ve kariyer yolları.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Uygulayıcı bir profesyonelle temas kurmak, hareketliliği somut bir ekonomik ve yerel gerçeklik içine yerleştirir. Eğitimi gerçek dünya pratiğiyle ve mesleğe bağlı Vatandaşlık sorumluluğuyla ilişkilendirir. Çalışma koşullarına doğrudan maruz kalmak, mesleki projeksiyonu güçlendirir, sektör beklentilerini netleştirir ve ortak bir miras ekosistemi içindeki meslekler arası karşılıklı bağlılıkları görünür kılar..

Elements Düşünmeye Açık Unsurlar

Mesleki bir hareketlilik deneyimi, katılımcıları alışılmış referans noktalarının dışına çıkarır ve onları farklı çalışma bağlamlarında, iletişim tarzlarında ve örtük çerçevelerde yön bulmaya zorlar. Bu yer değiştirme, basit bir keşfin ötesine geçer; uygun biçimde desteklendiğinde özgüveni, uyum kapasitesini ve iş birliğinin niteliğini güçlendirebilecek kişisel ve ilişkisel uyarlamaları gerektirir.

CEDEFOP’un **Leaving Comfort Zones Behind** (2020) raporu, tam da bireyleri hem duygusal hem de pratik açıdan içine aldığı için bu tür deneyimlerin özerkliği teşvik ettiğini ve bir eğitim yoluna bağlılığı güçlendirdiğini vurgular.

Siena’da İtalyan kursiyerlerden kendi uygulamalarını açık hâlde getirmeleri ve kendilerini bilgi aktarıcıları olarak konumlandırmaları beklenirken, Türk katılımcılar alışık olmadıkları bir teknik çevreye girmiştir. Somut bir ortak ürünün birlikte ortaya konması bu değişime maddi bir karşılık kazandırmıştır.

Rollerin ve durumların bu şekilde kesişmesi, mesleki kimliğin yaşanmış deneyim içinde kök salmasına, kariyer perspektiflerinin netleşmesine ve mesleki meşruiyet duygusunun güçlenmesine yardımcı olur.





CCC Mobilite 2 Seçilmiş Hareketlilik, Pekişen Yönelim: Paris'ten (FR) Gelen Yapı Ressamları İçin Liège'de (BE) Eğitim Hareketliliği ve Yerel Aidiyet *Fransız ACI (Atelier et Chantier d'Insertion) Kapsamındaki Çalışanlar İçin Uluslararası Hareketlilik*

Zemin Döşemekten Montagne de Bueren'e Tırmanmaya: Mesleği Öğrenmek, Ufukları Genişletmek

Bu hareketlilik, iş temelli mesleki eğitime adanmış ve yerel ekonomik sektörlerle yakından bağlantılı bir Valon Bölgesi (Belçika) kamu kurumu olan IFAPME (Walloon Institute for Dual Training, Craft and Small and Medium-Sized Enterprises) ile ortaklık içinde geliştirilmiştir.

Liège, mimari mirasının ötesinde, kamusal alanda tekniklerin, malzemelerin ve sosyal tarihin görünür kaldığı yoğun bir kentsel peyzaj sunan; zengin endüstriyel geçmişe sahip kültürel bir kenttir: cepheler, duvar resimleri, merdivenler, ferforje unsurlar ve ardışık mimari üslupların izleri kent boyunca bir arada var olur.

Gerçek şantiyeleri, teknik atölyeleri ve sosyo-mesleki desteği bir araya getiren nitelikli bir Work Integration Scheme rotası çerçevesinde, Paris'teki Artemisia School'da yapı ressamı olarak eğitim alan, iş uyumu sürecindeki çalışanlar, IFAPME'nin yerel merkezinde zemin kaplamaları üzerine bir haftalık uzmanlaşmış eğitim modülü için Liège'e gider.

CCC çerçevesinin katkısı, bu haftayı bir eğitim merkezinden diğerine basit bir aktarım olarak değil, yapılandırılmış bir yerel aidiyet deneyimi olarak tasarlamasında yatar. Teknik eğitim, bölgeye dair daha geniş bir yorumlamanın giriş kapısı hâline gelir: çağdaş zemin kaplama tekniklerine ilişkin yerel bağlama oturan uygulamalı eğitimden başlanır ve bakış açısı kademeli olarak kentin yüzeylerine, malzemelerine, yapılarına, tarihine ve kullanım biçimlerine doğru genişletilir. Böylece mesleki öğrenme, kültürel keşif ve Vatandaşlık temelli konumlanışla eklemlenir.

Kente “zeminden başlayarak” yaklaşmak – önce döşemeler, yüzeyler ve mesleki jestlerden hareket edip sonra merceği çevredeki kentsel ortama doğru genişletmek – öğrenenlerin teknik uygulamayı, mekânsal kavrayışı, kültürel yorumlamayı ve Vatandaşlık temelli sahiplenmeyi birbirine bağlamasını sağlar.

İş Uyumu Atölye ve Şantiyeleri (ACI)



Atölyeler ve Entegrasyon Şantiyeleri (ACI), Fransa'daki Ekonomik Faaliyet Yoluyla Entegrasyon (IAE) sistemine bağlıdır.

Work Integration Workshops and Training

Schemes (Ateliers et Chantiers d'Insertion – ACI), Fransa'daki Ekonomik Faaliyet Yoluyla Uyum sisteminin (Insertion par l'Activité Économique - IAE) bir parçasıdır.

Bu yapılar, iş gücü piyasasından uzak bireyler için tasarlanmıştır ve ücretli bir iş sözleşmesini, yapılandırılmış mesleki eğitimi ve bireyselleştirilmiş sosyo-mesleki desteği bir araya getirir.

Nitelikli bir ACI içinde üretken faaliyet, sertifikasyona ya da açık biçimde tanımlanmış bir mesleğe erişimi mümkün kılan pedagojik bir destek işlevi görür. Amaç; beceri geliştirme, sosyal sağlama ve sürdürülebilir istihdamda erişimdir.

Bağlam

CCC Projesi İçindeki Hareketlilik Çerçevesi

Artemisia Formation, bir yıllık mesleki uyum rotasına dahil olan 14 çalışanı desteklemektedir. Bunların tamamı yabancı uyrukludur; büyük çoğunluğu ikincil koruma statüsünden yararlanan kişilerdir (mülteciler) ve Fransız ACI sistemi içinde istihdam edilmektedir.

ACI rotası şu unsurları bir araya getirir:

- boya alanında ücretli çalışma,
- kademeli mesleki eğitim,
- nitelik kazanmaya ve mesleki özerkliğe yönelik yapılandırılmış destek.

Katılımcıların çoğu sürgünle bağlantılı zorunlu hareketlilik deneyimleri yaşamış olduğundan, yer değiştirme ile kurdukları ilişki güvenlik ve istikrar arayışı tarafından güçlü biçimde şekillenmiştir. Mesleki ufukları genişletmek ve bireysel rotaları pekiştirmek amacıyla Artemisia, Liège'deki IFAPME merkeziyle bir ortaklık geliştirmiştir.

Hareketlilik programı şunları içermektedir:

- Artemisia'nın teknik eğitmeninin sürekli gözetimi altında IFAPME Liège'de zemin kaplamaları üzerine tam bir haftalık uzmanlık eğitimi;
- koordinatör tarafından pedagojik takip (1. Gün) ve müdür tarafından takip (4. ve 5. Günler);
- IFAPME ile ortaklaşa tasarlanmış bir kültürel içe dalış rotası.

Haftalık programın yoğunluğu göz önüne alınarak, konfor ve sakinlik sağlamak amacıyla bireysel odalarda otel konaklaması tercih edilmiştir.

Faaliyetin Genel Görünümü

Faaliyet türü: öğrenme ve mesleki değişim amaçlı uluslararası hareketlilik

Yer: Liège, Belçika

Katılımcılar:

- Artemisia Formation'dan 14 ACI çalışanı
- IFAPME'den eğitmenler ve koordinatörler
- Artemisia'nın teknik eğitmeni, koordinatörü ve müdürü

Süre: bir hafta

Başlıca mesleki alan: boya ve yapı meslekleri

Temel temalar:

- öğrenme deneyimleri olarak özgünlük ve hareketlilik
- kenti sanatsal ifade (Paliss'art rotası), malzemeler, mimari ve kamusal alan aracılığıyla yorumlamak

Hareketliliğin Hedefleri

Hareketlilik şu amaçlarla tasarlanmıştır:

- uluslararası bir bağlam içinde yapılandırılmış ve güvenli bir öğrenme yolu sunmak;
- özerkliği ve özgüveni güçlendirmek;
- karmaşık göç deneyimlerine sahip katılımcılara uygun olumlu bir hareketlilik deneyimi sunmak;
- yapı mesleklerine yönelik mesleki yönelimleri pekiştirmek;
- ortak bir deneyim yoluyla kolektif kimliği güçlendirmek.

Uyum Amaçlı Bir Hareketliliğe Uygulanan CCC Yaklaşımı

Liège'de CCC yaklaşımı üç ilkeye dayanmıştır:

somut deneyim, güvence altına alınmış çerçeve ve kademeli güçlenme.

Hazırlığa, sürekli desteğe ve hareketliliğin duygusal boyutuna özel önem verilmiştir.

Öğrenme bir süreklilik olarak tasarlanmıştır:

hazırlık → teknik eğitim → kültürel içe dalış → kolektif değerlendirme.

Kentin kendisi bütünüyle pedagojik bir alan olarak ele alınmıştır.

Uygulama: Gün Gün Program

1. Gün — Karşılama ve Çerçeve

IFAPME eğitim merkezine uyum sağlama; atölye kurallarının açıklanması; güvenlik prosedürleri; konaklamanın düzenlenmesi; Artemisia eğitmeni/rehberinin sürekli varlığı.

2. Gün — Teknik Eğitim

Zemin kaplamaları üzerine uygulamalı eğitim; mesleki jestler; araçlar; malzemeler; güvenlik prosedürleri.

3. Gün — Pekiştirme

Jestlerin tekrarı; kademeli özgünlük; akran desteği.

4. Gün — Koordinasyon ve Kültürel Hazırlık

Kurumsal toplantı; kültürel rotanın doğrulanması; teknik eğitimin sürdürülmesi.

Paliss'art programının ve 5. Gün için planlanan rotanın sunumu, 14 öğreneni ve Artemisia'nın destek ekibini içeren WhatsApp grubunda paylaşılan ortak bir PDF harita aracılığıyla yapılmıştır.



Paliss'Art – Liège

Liège Kenti tarafından 2002 yılında başlatılan Paliss'Art, çağdaş yaratımı duvar resimleri ve grafik müdahaleler yoluyla kamusal alana taşır.

150'den fazla sanatçı tarafından şantiye panoları, cepheler, yan duvarlar ve elektrik kabinleri üzerinde 90'dan fazla eser üretilmiştir. Geçici enstalasyonlar olarak tasarlanan bazı duvar resimleri kentsel dönüşümlere eşlik ederken, yaklaşık otuz tanesi bugün hâlâ görülebilmektedir.

Spray Can Arts adlı sivil toplum kuruluşu ile ortaklaşa yürütülen proje, sokağı herkese açık erişilebilir bir sanatsal alana dönüştürmektedir.

Paliss'Art, 2024 yılında "Mikro Mimari Projeleri" kategorisinde Kentsel Planlama Ödülü'nü almıştır.

www.liege.be/fr/decouvrir/plein-air/art-public/palissart#c5=face

5. Gün — Yerel Aidiyet Rotası

Şu durakları içeren kentsel rota:

- Opéra Royal de Wallonie-Liège (sahte mermer ve scagliola üzerine tartışma; opera binasının ne olduğunun açıklanması; tarihsel ve kültürel arka plan)
- Paliss'Art rotasındaki duvar resimleri (teknik analiz; ACI rotası boyunca geliştirilen mesleki becerilerle bağlantı)
- Liège Saint-Paul Katedrali
- Art Nouveau ve Art Deco cepheler
- Montagne de Bueren merdivenleri
- Princes-Évêques Sarayı
- Kolektif öğle yemeği ve son değerlendirme

Hazırlık Aşaması

İdari kontrollerin tamamlanması, lojistik düzenlemelerin netleştirilmesi, IFAPME'nin tanıtılması, birlikte yaşam kurallarının açıklanması ve katılımcıların hareketliliği seçilmiş bir fırsat olarak duygusal düzeyde deneyimlemeye hazırlanması için birkaç haftalık hazırlık gerekmiştir.

Gözlemlenen Etkiler

Katılımcılar arasında:

- gurur ve özerkliğin artması
- özgüvenin güçlenmesi
- grup içi dayanışmanın pekişmesi
- eğitime devam etme motivasyonu

Ekipler arasında:

- ortaklığın güçlenmesi
- güvence altına alınmış bir hareketlilik modelinin yapılandırılması
- CCC çerçevesi içinde destek biçimlerinin netleşmesi

Hareketlilikten Ortaya Çıkan İyi Uygulamalar

İyi Uygulama No. 1 — Ortak Bir Haritayı Özgünlük ve İş Birliği Aracı Olarak Kullanmak

Saha Gözlemi

Tüm katılımcılar, Paliss'Art duvar resimlerine ilişkin aynı PDF haritaya sahipti; bu harita önceden WhatsApp aracılığıyla paylaşılmıştı. Rota boyunca grup düzenli olarak topluca kendi konumunu belirlemek için durdu.

Fransızca yeterliliği sınırlı olan katılımcılar, bir konumu işaret etmek, onay istemek veya yön önermek için haritayı

kullandılar; diğerleri ise sözlü katkılarla bunu tamamladı.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Paylaşılan görsel bir referans sunmak, yön bulmayı yapılandırılmış bir kolektif faaliyete dönüştürür. Dil yeterliliğinden bağımsız olarak katılımı mümkün kılar ve hem karşılıklı desteği hem de kentsel alanda inisiyatifi teşvik eder.

İyi Uygulama No. 2 — Beklenmedik Durumları Bağlamsallaştırılmış Öğrenme Dizileri Olarak Kullanmak Saha Gözlemi

Opera binasında beklenen bir duvar resminin bulunmaması, grubun yapının sahte mermer sütunlarını gözlemlemesine yol açtı. Kendiliğinden gelen bir soru — “Opera nedir?” — mekânın kültürel işlevi ve bağlantılı meslekler üzerine bir tartışma başlattı.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Beklenmedik durumların pedagojik akışa entegre edilmesi; teknik gözlemi, kültürel anlayışı ve kurumsal okumayı birbirine bağlar. Bu, “rehber”in edinilmekte olan meslekle bağlantılı bağlamsal, kültürel veya tarihsel unsurlar sunmasını gerektirir. Böylece hareketlilik, sabit bir rotatan çok, bölgenin aktif analitik keşfine dönüşür.

İyi Uygulama No. 3 — Ortaya Çıkan Teknik Akıl Yürütmeyi Belirlemek ve Doğrulamak

Saha Gözlemi

Yüksekte bulunan bir duvar resmini gözlemlerken bir katılımcı, bunun uygulanmasında yükseltici platform kullanıldığını çıkarsadı. Yükseklik, erişim ve yüzey gibi teknik ölçütlere dayanan bu akıl yürütme eğitmen tarafından açık biçimde tanındı.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Öğrenenler tarafından ifade edilen mesleki akıl yürütmenin tanınması, mesleki kimliği pekiştirir. Mevcut yetkinlikleri doğrular ve gerçek durumlar içinde teknik analiz konusundaki güveni güçlendirir.

İyi Uygulama No. 4 — Sapmaları Mirası Derinleştirme Anları Olarak Entegre Etmek

Saha Gözlemi

Bir duvar resmini ararken grup manastır avlusuna, ardından Saint-Paul Katedrali’nin içine girdi. Planlanmamış bu ziyaret, hacimlerin, malzemelerin ve dekoratif unsurların dikkatli biçimde gözlemlenmesini teşvik etti.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Planlanmamış dizilere açıklık, yerel yorumlamayı zenginleştirir ve miras keşfini yüzeylerin, tekniklerin ve kullanım biçimlerinin analiziyle ilişkilendirir.

İyi Uygulama No. 5 — Kentsel Sembolleri Grubun Kolektif Deneyimiyle Bağlamak

Saha Gözlemi

Bir bina cephesindeki “Société libre d’émulation” yazısı, karşılıklı teşvik ve kolektif ilerleme fikrine gönderme yapan bir ifade olarak açıklandı. Bir katılımcı, özellikle Montagne de Bueren merdivenlerini çıkarken yaşanan grup dinamiğiyle bunun arasında paralellik kurdu.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Kamusal alandaki sembolleri analiz etmek, yaşanmış kolektif değerleri görünür kılar. Ortak ilkelere özdeşleşmeyi teşvik eder ve grup içi dayanışmayı güçlendirir.

İyi Uygulama No. 6 — Hareketliliği Duygusal ve Sembolik Olarak Hazırlamak

Saha Gözlemi

Hazırlık oturumlarında bazı katılımcıların önceki göç deneyimleri ele alındı ve seyahat seçilmiş, yapılandırılmış bir fırsat olarak yeniden çerçevelendi. Ayrıca öğrenenlerin IFAPME ve Liège kenti nezdinde Artemisia’nın temsilcileri ve elçileri olarak rolleri de vurgulandı.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Duygusal hazırlık, katılımı güvence altına alır ve aktif bir duruşu destekler. Bu özellikle zorunlu göç geçmişine sahip katılımcılar için belirleyicidir. Grubun projenin başarısındaki ve Artemisia-IFAPME ortaklığının sürdürülmesindeki sorumluluğunu açıkça tanımak hem güçlendirici hem de değer vericidir.

İyi Uygulama No. 7 — Sürekli ve Tanımlanabilir Bir Destekleyici Varlığı Güvence Altına Almak

Saha Gözlemi

Katılımcılar, destekleyicilerin her aşamada hazır bulunduğunu ve özel bir WhatsApp grubu aracılığıyla ulaşılabilir olduğunu biliyorlardı.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Açık biçimde tanımlanmış bir çerçeve, yeni bir ortamda güvensizlik yaratmadan özerkliği mümkün kılar. Destekleyici varlık bağımlılığı değil, inisiyatifi destekler.

İyi Uygulama No. 8 — Maddi Koşulları Pedagojik Bir Kaldıraç Olarak Entegre Etmek

Saha Gözlemi

Grubun tamamı için bireysel, istikrarlı ve açık biçimde tanımlanmış konaklama düzenlenmiştir; oysa bazı öğrenenler Fransa'da istikrarsız ya da güvensiz konut koşulları yaşamaktadır. Bu tercih, yalnızca lojistik bir değişken olarak değil, hareketlilik tasarımının ayrılmaz bir bileşeni olarak ele alınmıştır.

CCC Çerçevesinin Katkısı

Maddi koşullar öğrenmeye hazır oluşu doğrudan etkiler. Güvenli, saygılı ve istikrarlı bir ortam sağlamak; odaklanmayı ve katılımı güçlendirirken rota içindeki sürekliliği yeniden kurar. Eğitim süresince yaşam koşullarında hissedilen iyileşme, ilerlemeyi somut hâle getirir: koşullar henüz bu ara aşamada — sertifikasyon ve yetkinliklerin resmî olarak tanınmasından önce bile — iyileşiyorsa, rotasın sonunda sürdürülebilir bir sağlamlaşmanın öngörülmesi mümkün hâle gelir.

CCC çerçevesi bu parametreleri pedagojik tasarıma dâhil ederek maddi çevreyi öğrenmenin ve mesleki projeksiyonun etkin bir bileşeni olarak görür.

Düşünmeye Açık Unsurlar Liège'deki hareketlilik, teknik eğitimin, gerçek üretimin ve sosyo-mesleki desteğin zaman içinde iç içe geçtiği hâlihazırda var olan bir rotasın parçasıdır — yani nitelikli bir ACI mekanizmasının. Geçmişleri zaman zaman zorunlu hareketlilikle damgalanmış katılımcılar için başka bir Avrupa ülkesine gitmek, özgünlük ve mesleki projeksiyonla kurdukları ilişkiyi sınar.

Zemin kaplamalarında uzmanlaşma, kente farklı bir gözle yaklaşabilmek için somut bir başlangıç noktası sunar. Kentsel rota bir oyun olarak tasarlanmıştır — katılımcıların gözlem yaptığı, karşılaştırdığı ve teknik varsayımlar oluşturduğu bir tür "dekoratif unsur avı". Bu oyunbaz çerçeve, kurumsal rollerin — öğrenenler, destekleyiciler, yönetim — ters yüz olmadığı ama daha esnek hâle geldiği ayrıcalıklı anlar yaratır.

Bu dinamik içinde algılar evrilir: herkes diğerini dikkat, merak ya da inisiyatif duruşu içinde karşılar; bu da paylaşılan iyi ruh hâli ve kolektif katılımı desteklenir. Bu ortak deneyim, grup içi dayanışmayı güçlendirir ve gelecekteki etkileşimlerin niteliğini yeniden şekillendirir; rotasın geri kalanında sürececek olan paylaşımlara yeniden değer kazandırır..





Bursa: Çini (Çini Boyama) Eğitim Programını Culture · Craft · Citizenship Yaklaşımıyla Yeniden Çerçevelemek

Çini: Bursa'ya Köklü Biçimde Yerleşmiş Bir Zanaat Geleneği ve Üretim Sistemi

Çini, Anadolu'da gelişen ve Selçuklu ile Osmanlı dönemlerinde yüksek bir incelik düzeyine ulaşan, çini karolar ve çini objeler üzerine yapılan geleneksel boyama sanatını ifade eder. Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk başkenti olan Bursa'da çini, mimarinin yalnızca dekoratif bir unsuru değildir; yüzyıllar boyunca kentin kültürel kimliğini şekillendirmiş köklü bir zanaat geleneğini temsil eder. Camilerde, türbelerde ve külliyelerde bulunan çini süslemeler; geometriye, bitkisel motiflere ve sembolik renklere dayanan, manevi, toplumsal ve sanatsal değerlerle yakından ilişkili ortak bir görsel dili yansıtır.

Tamamlanmış nesnelerin ötesinde çini, yapılandırılmış bir zanaatkâr örgütlenmesine de işaret eder: atölye pratikleri, iş bölümü, kademeli çıraklık ve becerilerin kuşaktan kuşağa aktarımı. Tarihsel olarak üretim; tasarım ve çizimden renklendirme, sır ve pişirmeye kadar uzanan, kolektif çalışma, disiplin ve ortak standartlar gerektiren eşgüdümlü süreçlere dayanıyordu. Bursa'da bu emek örgütlenmesi, zanaat topluluklarının yapılanmasına katkı sağlamış ve becerilerin bölge içinde sürekliliğini güvence altına almıştır.

Dolayısıyla çini, yalnızca maddi ya da dekoratif bir tekniğe indirgenemez; zanaatkârlığı, toplumsal örgütlenmeyi ve kültürel sürekliliği eklemleyen yaşayan bir gelenektir. Bu boyut, zanaatın yalnızca teknik yetkinlik olarak değil, mesleki kimliğe, kolektif aidiyete ve Vatandaşlık katılımına katkı sunan toplumsal bir pratik olarak anlaşıldığı CCC çerçevesi içinde onu özellikle anlamlı kılar. Bu nedenle Bursa'da çini, öğrenenleri mirasla, iş etiğiyle ve ortak bir kültürel ekosistem içindeki yerleriyle yeniden buluşturan yapılandırıcı bir giriş noktası sağlar.

Bağlam

2004 yılından bu yana Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin Kent Tarihi Tanıtımı ve Turizm Dairesi, Müzeler Şube Müdürlüğü aracılığıyla belediyeye bağlı kültürel ve eğitsel girişimleri koordine etmektedir. 2019'dan beri, sosyo-kültürel engellerle karşılaşan ve istihdama erişimi sınırlı bireylere yönelik kapsamlı bir çini (çini boyama) eğitim programını da gözetmektedir. Tarihsel olarak belediyeye bağlı eğitim merkezi BUSMEK tarafından yürütülen bu program, sağlam teknik modüller üzerine kurulmuş ve Yeşil Cami, Muradiye Külliyesi ve İznik gibi önemli miras alanlarına ziyaretleri içermiştir. Erasmus+ KA220-VET Culture · Craft · Citizenship ortaklığı çerçevesinde, Bursa Büyükşehir Belediyesi 2024 yılında CCC metodolojisini bu mevcut programa entegre etme yönünde stratejik bir karar almıştır. Amaç; şu unsurlar arasındaki eklemlenmeyi daha da güçlendirmektir: kentin somut mirası (camiler, Osmanlı külliyesi, müzeler, arkeolojik alanlar), çini boyama mesleği, öğrenenlerin toplumsal ve Vatandaşlık gelişimi, mesleki kariyerlerine hazırlık, ve programın yerel kamu politikalarının bir parçası olarak kurumsal görünürlüğü.

Yeniden tasarlama süreci; BUSMEK öğretmenlerini, müze arabulucularını, sosyal ekipleri ve Avrupalı ortakları bir araya getiren ortak bir çalışmaya dayanmıştır. Program resmen Şubat 2024'te başlatılmış; Ekim 2024'te belediye başkanı, Müzeler Müdürlüğü ve Avrupalı ortakların katılımıyla gerçekleştirilen bir belediye basın toplantısında güçlü kurumsal destek vurgulanmıştır. Bu başlangıç, Bursa'daki CCC programına kentin kültürel ve sosyal stratejisi içine yerleşmiş tam anlamıyla kurumsal bir boyut kazandırmıştır.

Öğrenme Yolunun Genel Görünümü

Bursa'da geliştirilen CCC öğrenme yolu, mevcut bir çini eğitim programının kültüre dayalı bir öğrenme rotası olarak yeniden düzenlenmesine dayanır. Yeni bir eğitim oluşturmak yerine, CCC yaklaşımı zaten var olan profesyonel çerçeveye entegre edilmiştir

Öğrenme yolu, birbirine bağımlı üç boyutu eklemler: kültür, zanaat ve Vatandaşlık. Şunları bir araya getirir:

- atölye temelli teknik eğitim,
- miras alanı ziyaretleri,
- kolektif yaratıcı faaliyetler,
- finalde yapılan kamusal sunumlar.

Merkezi bir yapılandırıcı araç olan “Bursa Ceramic Decoration Route” haritası, teknik modülleri miras alanları ve gözlem görevleriyle ilişkilendirerek öğrenme yolunun tutarlılığını sağlar.

CCC Yaklaşımının Uyumundan Önceki Program

CCC yaklaşımı entegre edilmeden önce, çini eğitim programı esas olarak atölye temelli teknik öğretim etrafında yapılandırılmıştı. Öğrenenler; çizim, geometri, renk, tabak ve pano boyama ile pişirme tekniklerine odaklanan modülleri takip ediyordu.

Teknik olarak güçlü olmasına rağmen program, mirasın yapılandırılmış biçimde gözlemlenmesi ve yorumlanması için sınırlı fırsatlar sunuyordu. Alanlara yapılan göndermeler örtük kalıyordu; eğitmenler, müzeler ve sosyal ekipler arasındaki iş birliği zaman zaman gerçekleşiyordu; bilgi aktarımı yukarıdan aşağıya bir mantıkla kurgulandığı için etkileşim ve kolektif ifade bazen sınırlanıyordu.

Program, mesleki eğitim olarak işlevini yerine getiriyordu; ancak teknik öğrenme, kültürel miras ile toplumsal, mesleki ve Vatandaşlık gelişimi arasındaki eklemlenme sınırlı kalıyordu

CCC Yaklaşımı Yoluyla Yeniden Düzenleme

Eğitim programı, mirası kültürel aktarım ve beceri kazanımının aracı olarak merkeze alan bir CCC yaklaşımıyla, faaliyet hacmini artırmadan ve ek kısıtlar getirilmeden yeniden tasarlanmıştır.

Bursa anıtlarında gözlemlenen boyalı çini motifleri ve mimari öğeler; gözlem, yorum ve teknik uygulamayı birbirine bağlayan referans noktaları hâline gelmiştir. Miras artık yalnızca bağlamsal bilgi olarak kullanılmamakta; öğrenenlerin gördüklerini, yaptıklarını ve ifade ettiklerini birbirine bağlamalarını sağlayan etkin bir öğrenme kaldıraçına dönüşmektedir.

Öğrenme Yolunun Uygulanması: Kolektif ve Bedenselleştirilmiş Bir Deneyim

1. Etkin Metodoloji: Yaratıcı Drama

Yaratıcı drama, kısa fiziksel ve rol temelli alıştırma aracılığıyla ifade ve etkileşimi teşvik etmek için programa dahil edilmiştir. Bu yöntem, dilsel açıdan çeşitlilik gösteren gruplarda özellikle etkili olmuş; özgüveni ve grup uyumunu desteklemiştir. Özellikle iş sağlığı ve güvenliği konularını bedensel ve kolektif yollarla ele almak için kullanılmıştır.



2. Ortak Bir Aracın Kolektif Olarak Geliştirilmesi: Bursa Ceramic Decoration Route Haritası

Öğrenenler, eğitmenler, müze arabulucuları ve kültür uzmanları, 19 temel miras alanını, bunlarla bağlantılı gözlem alıştırma, referans motifleri ve teknik modüllerle ilişkileri bir araya getiren Bursa Ceramic Decoration Route haritasını birlikte geliştirmiştir. Bu harita ortak bir pedagojik ve yerel çerçeve işlevi görür.

3. Teknik Modüller ile Miras Ziyaretlerini Birbirine Bağlamak

Her teknik modül, miras alanlarıyla ilişkilendirilmiş ve basit görevler etrafında yapılandırılmıştır: gözlem yapmak, eskiz çizmek, teknik varsayımlar geliştirmek ve ardından gözlemleri atölye pratiğiyle yeniden ilişkilendirmek. Bu eklemlenme, alan ziyaretleri ile teknik öğrenme arasındaki sürekliliği güçlendirir.

4. Özgünlük ve Vatandaşlık Katılımını Geliştirmek

Öğrenenler rehberler ve zanaatkarlarla etkileşime girer, sergilere ve dijital sunumlara katılır ve özellikle okuryazarlığı veya Türkçe yeterliliği sınırlı katılımcılar için özerkliği ve kapsayıcılığı destekleyen dijital araçlar kullanır.

Koordinasyon Uygulamalarının Analizi: Eylem Halindeki CCC İlkeleri

Öğrenme yolu, eğitimciler, müze arabulucuları ve sosyo-eğitsel ekipler arasındaki güçlendirilmiş koordinasyona dayanmıştır. Kısa ve düzenli koordinasyon toplantıları, sürekli uyarlamalar yapılmasını mümkün kılmıştır.

Bu dinamik içinde, destek ekibinin rolü öğretimden kolaylaştırıcılığa evrilmiş; öğrenenlerin özerkliğini ve kolektif dinamikleri desteklemiştir.

Gözlemlenen Etkiler ve Aktarılabilirlik

Öğrenenler arasında:

- artan özgünlük
- motifleri, alanları ve teknikleri birbirine bağlama becerisinde ilerleme
- kendini ifade etmede artan güven
- daha net bir mesleki projeksiyon

Ekipler içinde:

- güçlenen koordinasyon
- arabuluculuk rollerinin netleşmesi
- farklı hedef kitleleri destekleme kapasitesinin gelişmesi

Kurumsal düzeyde Bursa'daki CCC programı:

- belediye düzeyinde kurumsal sahiplenmeyi pekiştirmiştir;
- çini mirasını toplumsal bir kaynak olarak tanımıştır;
- diğer zanaat mesleklerine aktarılabilirliğini göstermiştir.

İyi Koordinasyon Uygulamaları

İyi Uygulama No. 1 — CCC Katkısını Mevcut Yapılardan Hareketle Entegre Etmek

Saha Gözlemi

Çini eğitim programı zaten yapılandırılmış teknik içeriğe ve kurumsal tanınırlığa sahipti. CCC yaklaşımının uyumu, temas saatlerinde veya teknik çerçevede önemli değişiklikler yapılmadan, dizilerin yeniden düzenlenmesi ve mevcut modüllerin hizalanması yoluyla sağlandı.

CCC Yaklaşımının Katkısı

CCC yaklaşımı, var olanı ikame etmek yerine yeniden düzenleyerek, pedagojik dönüşümün yapısal bir kırılma olmadan da gerçekleşebileceğini gösterir. Teknik standartları korurken anlamı, tutarlılığı ve etkiyi güçlendiren yatay bir katman olarak işlev görür. Bu da kurumsal direnci azaltır, eğitimcileri rahatlatır ve diğer mesleki mekanizmalara aktarılabilirliği artırır.

İyi Uygulama No. 2 — Mirası Etkin Bir Öğrenme Aracı Hâline Getirmek

Saha Gözlemi

Miras ziyaretleri teknik modüllerle açık biçimde ilişkilendirildi: yerinde motif gözlemi, teknik varsayımların geliştirilmesi ve atölyeye dönülerek bunların pratik uygulamaya aktarılması.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Miras, yapılandırıcı bir pedagojik araca dönüşür. Gözlem, yorum ve mesleki jesti birbirine bağlayarak bölge ile eğitim arasındaki tutarlılığı güçlendirir.



İyi Uygulama No. 3 — Paylaşılan Bir Yerel Aracı Ortaklaşa İnşa Etmek

Saha Gözlemi

Bursa Ceramic Decoration Route haritası, eğitmenler, müze arabulucuları ve öğrenenler tarafından kolektif olarak geliştirilmiştir. 19 miras alanını teknik modüllerle ilişkilendirir ve öğrenme yolunun yapılandırıcı desteği olarak işlev görür.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Paylaşılan bir araç, paydaşların ortak referans noktalarından hareket etmelerini, hedefleri netleştirmelerini ve atölye ile saha arasında sürekliliği güvence altına almalarını sağlar. Ortak yapım — yönlendirilmiş olsa bile — öğrenenleri hem kolektif hem bireysel düzeyde sürece dahil eder: aracı basit bir pedagojik destekten çok ortak bir üretime dönüştürür, kişisel yatırımı güçlendirir ve yerel aidiyeti pekiştirir. Böylece koordinasyonu yapılandırırken yeniden üretilebilirliği de kolaylaştırır.



İyi Uygulama No. 4 — Ziyaretlerin Ritmini Dikkat ve Analizi Teşvik Edecek Şekilde Düzenlemek

Saha Gözlemi

Miras gezileri sınırlı sayıda durakla sınırlandırılmış, her durak belirli bir gözlem göreviyle ilişkilendirilmiştir.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Açıkça tanımlanmış hedeflere odaklanmak dikkat gücünü artırır, teknik analizi kolaylaştırır ve özellikle miras kodlarına aşina olmayan katılımcılar için katılımı sürdürür.

İyi Uygulama No. 5 — Atölyeyi Kendi Duvarlarının Ötesine Taşımak

Saha Gözlemi

Öğrenenler sergilere, Archeofest gibi festivallere, halka açık atölyelere ve tamamlayıcı eğitim oturumlarına (iletişim, girişimcilik) katılır.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Kamusal görünürlük, eğitimi gerçek toplumsal, kültürel ve ekonomik bağlamlarla ilişkilendirir. Mesleki projeksiyonu, özgüveni ve görünürlüğü güçlendirir; daha geniş ağlara erişim sağlar. Böylece CCC öğrenme yolu, öğrenmeyi eğitim merkezinin ötesine taşır ve istihdama ya da kendi işini kurmaya giden rotaları destekler.

İyi Uygulama No. 6 — Dijital Araçları Deneyimin Yerine Geçirmeden Özgünlük Sağlamak İçin Kullanmak Saha Gözlemi

Google Lens ve Polarsteps gibi araçlar, tabelaları çevirmek, gözlemleri belgelemek ve ziyaretler sırasında saha günlükleri oluşturmak için kullanılır.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Dijital araçlar dil ve okuryazarlık engellerini azaltır; özerkliği ve kapsayıcılığı destekler. Ancak fiziksel, toplumsal ve duyuşsal deneyimin hizmetinde kalır; bedenselleşmiş öğrenmenin yerini almak yerine onu tamamlar.

İyi Uygulama No. 7 — Yaratıcı Dramayı Pedagojik Bir Hareketlendirme Aracı Olarak Uygulamak Saha Gözlemi

Yaratıcı drama dizileri atölyelere ve miras ziyaretlerine entegre edilmiştir: mesleklerle bağlantılı kısa rol oyunları (zanaatkâr, müşteri, küratör), bir motif ya da mimari unsuru bedenle temsil etmeye dayalı alıştırmalar ve sözlü ifade öncesinde beden diliyle yeniden ifade etme çalışmaları..

CCC Yaklaşımının Katkısı

Yaratıcı dramanın uyumu, hatanın mümkün olduğu ve katılımın sözel ustalığın önüne geçtiği güvenli bir deneme alanı yaratır.

Beden, hayal gücü ve iş birliği kullanılarak bu diziler analize giriş yapmayı kolaylaştırır, grup uyumunu güçlendirir ve konuşma konusunda daha az rahat olan öğrenenlerin, ifade etmeden önce eylem yoluyla anlamaya ulaşmalarını sağlar.

Böylece yaratıcı drama, kültürü, zanaatı ve kolektif katılımı eklemlen metodolojik bir kaldıraç hâline gelir..

Düşünmeye Açık Unsurlar Bursa'da yapılan çalışma, mevcut bir teknik programı miras ve bölgenin Vatandaşlık boyutuyla bütünüyle eklemlenmiş bir öğrenme yoluna dönüştürmekten ibaretti. Çini eğitimi artık atölye jestleri, miras alanlarının gözlemi ve yerel kültürel tarihin anlaşılması arasında açık bir süreklilik içine yerleşmiştir. İncelenen motifler, anıtlar içindeki varlıkları, örgütlü bir zanaat sistemi içindeki yerleri ve kentin kimliğini şekillendirmedeki rolleri sayesinde anlam kazanır.

Bu hizalanma, mesleğe dair algıyı dönüştürür: artık mesele yalnızca bir tekniği edinmek değil, onun yaşayan bir kültürel ekosistem içindeki yerini anlamaktır.

Eğitmenler, müze arabulucuları ve kurumsal aktörler arasındaki güçlendirilmiş koordinasyon bu tutarlılığı yapılandırır. Pedagojik duruş kolaylaştırıcılığa kayar ve öğrenenlerin gözlem, analiz ve pratiği kendilerinin eklemlemesini mümkün kılar.

Uygulanan ilkeler — atölye ile bölge arasındaki bağları görünür kılmak, ortak araçlar geliştirmek, aktörler arası iş birliğini teşvik etmek ve kurumsal köklenmeyi güvence altına almak — diğer mesleklerle ve yerel bağlamlara kolayca aktarılabilecek bir metodoloji oluşturur





Smiltene: Leton Sembolleri Rotası

Smiltene: Ormanların, Sembollerin ve Topluluğun Aidiyeti Şekillendirdiği Yer

Letonya'nın kuzeydoğusunda, Vidzeme bölgesinde yer alan Smiltene; ormanları, gölleri ve güçlü kırsal kimliğiyle öne çıkan küçük bir kasabadır. Tarihsel olarak tarım, ormancılık ve zanaat gelenekleriyle şekillenen Smiltene, peyzaj, toplumsal yaşam ve kültürel miras arasında yakın bir ilişki sürdürür.

Büyük kent merkezlerinden farklı olarak Smiltene'nin ölçeği; kurumlar, okullar ve yerel yönetimler arasında yakınlığı teşvik eder ve iş birliğini yapısal olarak mümkün kılar. Somut olmayan miras — özellikle geleneksel Leton sembolleri, folklor ve mevsimsel ritüeller — gündelik yaşama ve kamusal alana derinlemesine yerleşmiş durumdadır.

Bu yerel bağlam, Smiltene'yi sembolik yorumlamaya, yerel kimliğe ve kolektif aidiyete dayanan bir CCC öğrenme yolunun geliştirilmesi için özellikle elverişli kılar.

The Latvian Symbols Trail, farklı kültürel geçmişlerden gelen gençler arasında uyumu, karşılıklı anlayışı ve aidiyet duygusunu desteklemek amacıyla Smiltene'de geliştirilen kültürel, toplumsal ve Vatandaşlık temelli bir öğrenme yoludur. Letonya'nın somut olmayan mirasına kök salan bu yol, geleneksel sembolleri (zīmes), kimliği, değerleri, bölgeyi ve birlikte yaşamı keşfetmenin aracı olarak kullanır.

Gözlem, yorumlama, kolektif etkinlikler ve dijital araçlar aracılığıyla bu yol, katılımcıları kadim sembolik geleneklerle çağdaş yaşam arasında bağ kurmaya davet eder; böylece yerel mirası eğitim, toplumsal uyum ve Vatandaşlık için etkin bir kaynağa dönüştürür.

Bağlam

Smiltene Tehnikums; mesleki eğitim öğrencileri, göçmenler, Rusça konuşan gençler (ulusal azınlık), Ukraynalı mülteciler, akademik ya da ilişkisel güçlükler yaşayan öğrenenler ve kültürel olarak bağ kurmakta zorlanan gençler dahil olmak üzere çeşitlilik içeren bir öğrenci kitlesine hizmet vermektedir.

Eğitim ekipleri tekrar eden bazı zorluklar tespit etmiştir:

- yerel mirasa ilişkin sınırlı bilgi,
- gruplar arasında zayıf uyum,
- topluluklar arasında gerilimler veya önyargılar,
- kimliği ve değerleri ifade etmede güçlük.

Geleneksel Leton sembolleri bu zorluklara anlamlı bir yanıt olarak belirlenmiştir. El sanatlarında, mimaride, folklorda ve gündelik nesnelerde bulunan bu semboller; koruma, uyum, doğa, aile ve süreklilik gibi evrensel değerler taşır ve böylece kültürlerarası diyalog için güçlü araçlara dönüşür.

Düşük nüfus yoğunluğu ve gençlerin düzenli olarak başkente ya da yurtdışına gitmesiyle karakterize edilen kırsal bir bölgede yerel aidiyet yapılandırıcı bir meseledir. Bu nedenle Latvian Symbols Trail, okul içi uyumun ötesine geçer: yerel somut olmayan mirası yeniden görünür ve değerli kılarak gençlerle bölgeleri arasında kalıcı bir bağ kurulmasına katkıda bulunur.

CCC çerçevesine uyum, bu kültürel unsurların tutarlı ve yeniden üretilebilir bir öğrenme yoluna dönüştürülmesini mümkün kılmıştır.

Faaliyetin Genel Görünümü

Öğrenme Yolunun Geliştirilmesi

Latvian Symbols Trail, Smiltene Tehnikums tarafından öğrencilerin karşı karşıya olduğu toplumsal ve kültürlerarası zorluklara pedagojik bir yanıt olarak başlatılmıştır. Öğretmenler, grup içi uyumu güçlendirecek, kültürel anlayışı teşvik edecek ve öğrencilerin yerel bölgeye aidiyet duygusunu kuvvetlendirecek yapılandırılmış bir etkinlik ihtiyacı belirlemiştir. Anlam, kimlik ve ortak değerler taşıyan geleneksel Leton sembollerinin (zīmes) pedagojik potansiyelini fark eden okul, yerel somut olmayan mirasa dayanan sembolik bir kentsel rotanın ilk kavramsal çerçevesini geliştirmiştir.

Bu girişimin ardından Smiltene Tehnikums, rotasını geliştirilmesini kentin kültürel ve yerel tanıtım stratejisinin bir parçası olarak destekleyen belediyenin turizm birimiyle iş birliği kurmuştur. Bu iş birliği fiziksel tabelaların yerleştirilmesini, yerel turizm platformlarına uyumu ve daha geniş kamu erişimini mümkün kılmıştır.

Böylece öğrenme yolu iki aşamalı bir süreçle geliştirilmiştir:

- pedagojik ihtiyaçlara dayanan, okul tarafından yürütülen bir eğitim girişimi;
- yerel turizm otoritesiyle kurulan ve yerel köklenmeyi ile sürdürülebilirliği güvence altına alan kurumsal ortaklık.

Bu ikili temel — eğitsel ve belediyesel — Latvian Symbols Trail'e hem pedagojik derinlik hem de yerel meşruiyet kazandırır. Bu, yalnızca bir okul etkinliği değil; yerel çevreye entegre edilmiş ve daha geniş kitlelere açık yapılandırılmış bir CCC öğrenme yoludur.

CCC koordinatörü; okul, kültürel aktörler, yerel Turizm Bilgilendirme Merkezi ve belediye arasındaki eklemlenmeyi sağlayarak farklı mesleki mantıkları, zamanlamaları ve hedefleri hizalamıştır. Bu koordinasyon kapasitesi programın başarısında belirleyici olmuştur.

Öğrenme Yolunun Hedefleri

Latvian Symbols Trail'in oluşturulması; kültürün, geleneklerin ve dijital araçların gücü aracılığıyla farklı milliyetlerden bireyler arasında uyumu, uyumu, karşılıklı anlayışı ve aidiyet duygusunu teşvik etmeyi; Smiltene'yi misafirperver, açık ve kültürel açıdan zengin bir çevre hâline getirmeyi amaçlar.

Kültürel Hedefler

- Letonya'nın somut olmayan mirasını semboller aracılığıyla tanıtmak
- yerel geleneklerin ve ortak değerlerin anlaşılmasını geliştirmek
- tarihsel sembolleri çağdaş yaşamla ilişkilendirmek

Eğitsel ve Toplumsal Hedefler

- grup içi uyumu güçlendirmek
- farklı kültürel geçmişlerden gelen öğrenciler arasında diyalogu teşvik etmek
- kendini ifade etmede güven inşa etmek

Vatandaşlık Hedefleri

- yerel aidiyeti pekiştirmek
- aktif katılımı teşvik etmek
- kapsayıcı bir yerel kimlik geliştirmek

The Latvian Symbols Trail

Latvian Symbols Trail, okul yaşamına ve yerel kamusal alana entegre edilmiş yapılandırılmış bir yerel öğrenme yolu olarak düzenlenmiştir. Smiltene içinde 5 km ve 2 km'lik iki yürüyüş rotasından oluşur; fiziksel tabelalarla işaretlenmiş ve dijital araçlarla desteklenmiştir. Rotata on beşten fazla Leton sembolü yer alır ve ilgili pedagojik materyaller hem çevrimiçi hem basılı biçimde mevcuttur.

Bu rota, ağırlıklı olarak eğitim yılının başında bir uyum ve yönlendirme etkinliği olarak birinci sınıf öğrencileriyle kullanılır.

Katılımcılar küçük ekipler hâlinde rotayı yürür, sembolik görevleri tamamlar, gözlemlerini belgeleyerek kolektif değerlendirmeye katılırlar. Faaliyet hem okul içi gruplar hem de daha geniş kitleler için uyarlanabilir.

Adım adım uygulama süreci

Aşama 1 — Sembollerin tanıtılması (sınıf içi hazırlık)

- Öğrenciler bir dizi Leton sembolünü keşfeder. Kendilerine tarihsel açıklamalar verilmeden önce bu sembollerin anlamını özgürce yorumlamaları istenir (güneş, uyum, emek, koruma, ocak/yuva vb.).
- Başlatıcı sorular: “Bu sembol size ne çağırıştırıyor?”; “Kendi kültürünüzde buna benzer semboller tanıyor musunuz?”
- Bağlamsal bilgiler ancak bu paylaşımdan sonra verilir.

Aşama 2 — Parkurun açık alanda keşfi

Öğrenciler parkuru 4 ila 6 kişilik ekipler hâlinde gezer. Belirlenmiş duraklarda kısa görevler yaparlar:

- sembolü çağırştıran çevresel unsurları belirlemek;
- sembolü bedenleriyle oluşturmak;
- sembolü doğal malzemelerle yeniden üretmek;
- sembolle bir değer ya da dileği ilişkilendirmek;
- kısa bilmeceleri çözmek;
- sembolik yorumların fotoğrafını çekmek.

Akıllı telefonlar yalnızca yön bulma ve belgeleme amacıyla kullanılır.

Aşama 3 — Sosyo-duygusal ve kültürlerarası etkinlikler

Deneyimi derinleştirmek amacıyla çeşitli etkinlikler önerilir:

- grup hâlinde geleneksel dans (kapsayıcı etkinlik, güven geliştirme);
- “kültür şoku” üzerine rol oyunu (empati, karşılama);
- “Ana dilim” atölyesi (önemli kelimelerin paylaşılması);
- altkültürler üzerine tartışma (müzik stilleri, kodlar, aidiyetler).

Bu etkinlikler sembolik yorumu kişisel anlatılarla genişletir ve gençlerin semboller, değerler ve kimlikler arasında güvenli bir çerçevede bağ kurmalarını sağlar.

Aşama 4 — Kolektif değerlendirme ve kapanış

Parkurun sonunda her grup şunları seçer:

- kendilerini temsil eden bir sembol;
- bir fotoğraf ya da bir üretim;
- buna bağlı bir değer;
- seçimi açıklayan bir cümle ya da bir jest.

Bu aşama aidiyeti ve ortak kimliği pekiştirir. Ayrıca öğrencilerin çeşitliliğini daha iyi anlamayı, her sesi görünür kılmayı ve sözsüz ifade dâhil olmak üzere ifade biçimlerini teşvik etmeyi sağlar.

Etkinliğin hazırlanması

Hazırlık süreci şunları içermiştir:

- ihtiyaçların değerlendirilmesi (kültürel mesafe, uyum ve grup bütünlüğüyle ilgili zorluklar);
- sembollerin seçimi ve haritalandırılması;
- güzergâhların tasarlanması ve test edilmesi;
- turizm birimiyle iş birliği;
- dijital ve basılı araçların oluşturulması;
- haftalık koordinasyon toplantıları;
- risk planlaması ve düzeltici önlemler.

Aşırı yüklenmeyi önlemek ve teorik hâkimiyetten çok merakı teşvik etmek amacıyla pedagojiye özel bir dikkat gösterilmiştir.

CCC Öğrenme Yolu Aracılığıyla Belirlenen İyi Koordinasyon Uygulamaları

İyi Uygulama No. 1 — Kişisel Yorumla Başlamak

Saha Gözlemi

Oturum, sembollerin serbest yorumlanmasıyla açılır: öğrenciler tarihsel açıklama almadan önce “kendilerine ne çağrıştırdığını” paylaşır. Bağlamsal bilgiler, grubun formüle ettiği varsayımlar temel alınarak ancak tartışmadan sonra verilir.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Kişisel yorumla başlamak, önkoşul gerektirmeden anında erişim yaratır. Geleneksel “açıklama → alıştırma” modelinin tersine çevrilmesi, aktif bir duruş kurar, mevcut temsilleri değerli kılar ve kapsayıcılığı güçlendirir: dil yeterliliği veya ön bilgi düzeyi ne olursa olsun herkes baştan itibaren katkı sunabilir.

İyi Uygulama No. 2 — Kültürlerarası Köprüler Kurmak

Saha Gözlemi

Siena’da İtalyan bir öğretmen olan Marco, Smiltene öğrenme yoluna katılımı sırasında giriş oturumundan sonra kendi kültüründekilere benzer anlamlar tanıdı. Bu durumun onu bağlam içinde daha rahat ve grupta daha yakın hissettirdiğini belirtti.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Önceden yapılan sembolik çerçeveleme, farkları silmeden ortak zeminleri görünür kılar ve kültürlerarası bağlantıyı kolaylaştırır. Ortak bir yorumlama zemini oluşturularak dışlanma riskleri azaltılır ve özellikle diller ile sosyal kodlar farklılaştığında grubun iş birliğine duyduğu güven artar.

İyi Uygulama No. 3 — Faaliyet ve Öğrenme Biçimlerini Çeşitlendirmek

Saha Gözlemi

Rota boyunca öğrenciler; çevresel benzerlikler belirleme, sembolü bedenleriyle oluşturma, onu doğal unsurlarla yeniden kurma, bir değer ilişkilendirme, bir bilmece çözme veya fotoğraf üretme gibi çeşitli ve kısa görevler gerçekleştirir.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Biçimlerin çeşitliliği (bedensel, görsel, maddi, anlatısal), sözel ifadede rahat olmasa bile her katılımcının etkinliğe giriş yapabileceği bir kapı açar. Bu çeşitlilik dikkati canlı tutar, katılımı tetikler ve anlayışı soyut yorumlar yerine somut izlere bağlar.

İyi Uygulama No. 4 — Kısa ve Yapılandırılmış Formatlarla Uyumu Teşvik Etmek

Saha Gözlemi

İki ila beş dakikalık görevler, basit yönergeler ve küçük grup örgütlenmesi katılımı kolaylaştırır. Çerçeve ayrıca çoklu ifade biçimleri (sözlü, jestsel, grafik, fotoğrafik), açık karşılıklı saygı normları ve ortak bir kapanış ritüeli sunar.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Kısa ve yapılandırılmış bir çerçeve baskıyı azaltır, yorgunluğu sınırlar ve katılımcıları güvence altına alır: herkes ne yapacağını, ne kadar süreyle ve hangi koşullar altında yapacağını bilir. Böylece çeşitlilik bir engel değil, bir kaynak hâline gelir (bakış açıları, diller, stiller) ve uyum ortak eylem üzerinden inşa edilir.

İyi Uygulama No. 5 — Yapılandırılmış Ama Hafif Bir Koordinasyon Sağlamak

Saha Gözlemi

Basit ve düzenli koordinasyon (kısa haftalık toplantılar) uyarlamaları mümkün kılar. Roller dağıtılır (kolaylaştırma, gözlem, destek), rota önceden test edilir, kötü hava için alternatif senaryo hazırlanır ve hareket öncesinde kısa bir bilgilendirme yapılır.

CCC Yaklaşımının Katkısı

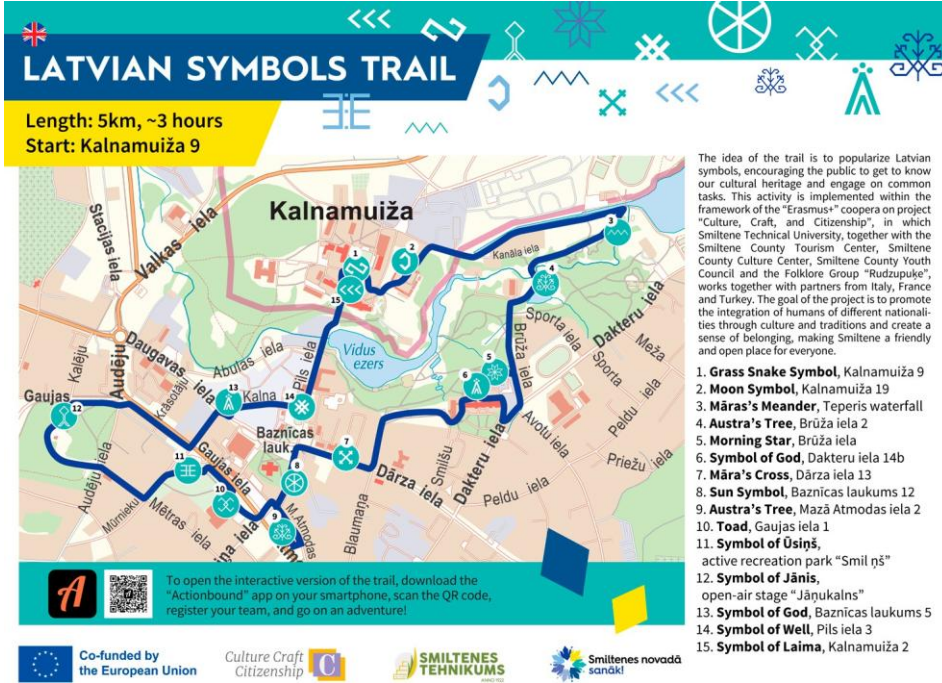
Hafif ama açık bir örgütlenme, uygulamayı aşırı yüklemekten güvence altına alır. Pedagojik kaliteyi (çerçeve, ritim, beklenmedik durum yönetimi) korur, ekip yükünü azaltır ve faaliyetin akıcı, açık ve zaman içinde sürdürülebilir kalmasını sağlar.

İyi Uygulama No. 6 — Fiziksel Destekleri ve Dijital Araçları Birlikte Kullanmak Saha Gözlemi

Öğrenme yolu; kentsel tabelalar, basılı materyaller ve çevrimiçi dijital araçları bir araya getirir. Telefon kullanmak istemeyenler için kâğıt versiyon da mevcuttur.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Destek araçlarının tamamlayıcılığı erişilebilirliği güçlendirir ve etkinliği katılımcıların tercihleri ile kısıtlarına uyumlu hâle getirir. Ayrıca deneyimin ötesinde belgeleme ve sürekliliği de kolaylaştırır.



Rota, ActionBound uygulaması aracılığıyla Google Maps'e bağlıdır. ActionBound uygulamasındaki rota adı:

LATVIEŠU ZĪMJU TAKA

İstatistikler mevcuttur ve kullanıcılar yorum bırakabilir. Telefon kullanmak istemeyenler için kâğıt versiyon da bulunmaktadır. Fiziksel tabelalar, rotanın sahada takip edilmesini kolaylaştırır. Kullanıcılar başka yerlerde gördükleri Leton sembollerinin fotoğraflarını paylaşmaya davet edilmektedir.

İyi Uygulama No. 7 — Açılış, Geçiş veya Kapanış Ritüelleri Oluşturmak

Saha Gözlemi

Öğrenme yolu; kolektif fotoğraf, sembolik bir oluşum, grubu temsil eden bir sembolün ve buna eşlik eden bir değer, cümle ya da jestin seçimi gibi basit ritüellerle sona erer.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Ritüeller deneyime ortak bir biçim kazandırır: bir "önce/sonra" yaratır, aidiyeti pekiştirir ve kolektif bir hafıza oluşturur. Öğrenme dizilerini yapılandırır, güven verir ve sözsüz ifade için alan açar; böylece ortak bir çerçeve içinde çoklu kimlikleri görünür kılar.

İyi Uygulama No. 8 — Faaliyetleri Eğitim Zamanlaması İçinde Stratejik Olarak Konumlandırmak

Saha Gözlemi

Symbols Trail, ağırlıklı olarak okul yılının başında bir uyum ve yönlendirme etkinliği olarak birinci sınıf öğrencilerine sunulur.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Uygulamanın zamanlaması etkiyi güçlü biçimde belirler. Öğrenme yolunun eğitim giriş noktasına yerleştirilmesiyle, bu yol ortak bir referans çerçevesi hâline gelir: grup içi uyumu yapılandırır, yerel işaretleri netleştirir ve kolektif bir dinamiği başlangıçtan itibaren kurar.

İyi Uygulama No. 9 — Stratejik Ortaklığa Cesaret Etmek

Saha Gözlemi

Smiltene Turizm Bilgilendirme Merkezi ile iş birliği, öğrenme yolunu Actionbound uygulaması üzerinden kamuya açık bir rotaa dönüştürmüş, haritalandırmayı ve yaygınlaştırmayı geliştirmiş ve iki amacı bir araya getirmiştir: birinci sınıf öğrencilerinin uyumu ve yerel mirasın turistik tanıtımı.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Stratejik bir ortaklık girişimin ölçeğini değiştirir: kitleleri genişletir, yerel meşruiyeti güçlendirir ve sürdürülebilirliği güvence altına alır (araçlar, görünürlük, kurumsal köklenme). Ayrıca öğrenme yolunun kültürel, toplumsal ve Vatandaşlık boyutlarını kamusal alan içinde daha açık biçimde birbirine bağlar.

Gözlemlenen Sonuçlar ve Takip

Gözlemlenen sonuçlar:

- grup ortamlarında genellikle geri planda kalan öğrencilerin katılımında artış,
- dil toplulukları arasındaki iletişimin gelişmesi,
- gerilimlerin azalması,
- yerel aidiyet duygusunun güçlenmesi,
- yüksek düzeyde memnuniyet ve katılım.

Yaklaşık 100 öğrenci katılmıştır (2025'te okul nüfusunun yaklaşık %20'si); 2026 için artış öngörülmektedir.

Öğrenme yolu artık okul programlarına entegre edilmiştir ve diğer tematik rotalar için model işlevi görmektedir.

Düşünmeye Açık Unsurlar Smiltene öğrenme yolu, somut olmayan mirasın kültürel çeşitlilik ve grup içi uyumla ilgili zorluklarla karşı karşıya olan bir mesleki eğitim kurumu için nasıl yapılandırıcı bir kaldıraç hâline gelebileceğini göstermektedir. Geleneksel Leton sembolleri, yalıtılmış miras nesneleri olarak değil; kişisel ifade, özdeşleşme ve diyalog destekleri olarak harekete geçirilir. Öğrencilerin tarihsel açıklamaları almadan önce işaretleri yorumlamalarına izin verilmesi, her katılımcının kendi hikâyesini ortak bir referans sistemi içine yerleştirebildiği bir alan açar.

Böylece miras; toplumsal uyum aracı, kültürlerarası kapsayıcılığın taşıyıcısı ve yerel değerin artırılmasının bir yolu hâline gelirken, gelenek ile çağdaş dijital pratikler arasında da açık bir köprü kurar.

Bu deneyim aynı zamanda, öğrenme yolunun etkisinin faaliyetlerin art arda gelmesinden çok tasarım kalitesinde ve uygulama tutarlılığında yattığını da göstermektedir. Rotanın yapılandırılması, grup görevlerinin açıklığı, okul ile belediye arasındaki koordinasyon ve destekleyicilerin kolaylaştırıcı duruşu belirleyici unsurlardır. Sembolik bir yürüyüşü gerçek bir yerel kültürel arabuluculuk sürecine dönüştüren şey, tam da bu metodolojik ve örgütsel tercihlerdir..



ITINÉRAIRE CCC 1



Paris: Dekoratif Zanaattan Vatandaşlığa — Fransız Senatosu'na Bir Ziyaret

Gücün altın yaldızlı görkemi ile vatandaşlığın aktif olarak kullanımı arasında keşişen bir mekân. Fransız Senatosu'na yapılan ziyaret, Artemisia Formation stajyerleri için CCC yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmış bir Vatandaşlık ve kültür rotasıdır.

Siyasi otoriteyi ve tarihsel önemi temsil eden — aynı zamanda Fransız demokrasisinin bir simgesi olan — bir mekâna girmek, katılımcıların kurumlara dair kendi temsillerini sorgulamalarına olanak tanırken aynı zamanda büyük bir kamusal yapının içinde dekoratif sanatların güçlü varlığını keşfetmelerini sağladı. Kurumsal rolünün ötesinde Senato, kimliği mimari, malzemeler, süslemeler ve sembolik dekorasyonlar tarafından şekillendirilen tarihî bir anıttır.

Dekoratif boya eğitimi alan öğrenciler için bu ziyaret, gelecekteki mesleklerinin cumhuriyet mekânlarının korunmasına, aktarılmasına ve anlamına nasıl katkıda bulunduğunu gözlemleme fırsatı sundu.

Bağlam

Artemisia, dekoratif boya alanında nitelikli bir programa kayıtlı bir grup kursiyeri desteklemektedir. Bu öğrenciler, çoğu zaman hem iş piyasasından hem de miras ya da kültürel çevrelerden uzak durumdadır. Eğitim süreci boyunca sahte ahşap (faux bois), sahte mermer (faux marbre) ve patina gibi dekoratif teknikleri kademeli olarak öğrenirler; aynı zamanda gelecekteki meslekleriyle ilişkili kültürel kodları da edinirler.

Senato ziyareti birkaç unsurun kesişmesi sonucunda ortaya çıkmıştır:

Paris Habitat binasında gerçekleştirilen bir eğitim-şantiye projesi; bu proje aynı zamanda senatör olan bir belediye seçilmiş temsilcisinin katılımıyla kamuya sunulmuştur; bir Vatandaşlık fırsatı: senatör her yıl seçim bölgesindeki sakinleri Sénat'u ziyaret etmeye davet etmektedir; Artemisia, Paris Habitat, uyum ağları ve yerel sosyal aktörler arasında güçlenmiş bir ortaklık. Bu nedenle faaliyet basit bir kültürel ziyaret olarak değil, mevcut bir mesleki sürecin ve tutarlı bir kurumsal dinamiğin sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Faaliyetin Genel Tanımı

Faaliyet türü: CCC çerçevesinde Vatandaşlık, kültür ve meslek rotası

Yer: Palais du Luxembourg, Paris

Katılımcılar:

- Artemisia tarafından eğitilen mesleki uyum çalışanları
- eğitmenler ve süpervizörler
- Senato rehberi
- bir senatör

Ana temalar:

- vatandaşlık ve demokratik kurumlar
- miras ve dekoratif sanatlar
- mesleki meşruiyet

Rotanın Amaçları

Bu rota şu hedeflere sahiptir:

- kurumları genellikle onlardan uzak olan kişiler için somut ve erişilebilir kılmak;
- katılımcıların prestijli bir mekâna çekinmeden girmelerini sağlamak;
- dekoratif zanaat ile kamusal ve tarihî yapılar arasında bağ kurmak;
- soru sormayı ve diyalogu teşvik etmek;
- güveni ve mesleki projeksiyonu güçlendirmek.

CCC Yaklaşımı — Kurum, Miras ve Zanaatı Birleştirmek

CCC yaklaşımı şu üç alan arasında sürekli bir arabuluculuğa dayanır:

- **kurumsal söylem** (Senato'nun rolü, demokratik işleyiş);
- **miras gözlemi** (mimari, dekorasyon, semboller);
- **öğrencilerin mesleki kültürü** (dekoratif teknikler, malzemeler, zanaatkârlık).

Dekoratif Kültür Eğitmeninin Temel Rolü

Ziyaret boyunca dekoratif kültür konusunda uzman eğitmen şu konularda müdahale eder:

- mimari ve dekoratif terimleri açıklamak;
- sarayda görülebilen teknikleri analiz etmek;
- stilleri tarihsel bağlamlarına yerleştirmek;
- bir dekoratif boyacının bir miras mekânını nasıl yorumladığını göstermek.

Kurumsal rehber ile Artemisia eğitmeni arasındaki bu tamamlayıcılık zengin bir pedagojik dinamik oluşturmuştur. Katılımcılar, prestijli bir ortamda zaten geçerli becerilere sahip olduklarını fark etmişlerdir. Senato rehberi bu analizlere dayanarak dekoratif boyacıların tarihî iç mekânların korunmasındaki önemini özellikle vurgulamış ve böylece öğrencilerin mesleki meşruiyetini güçlendirmiştir.

Rota Yapısı – Ana Aşamalar

Aşama 1 – Karşılama ve Genel Çerçeve

Sunum:

- sarayın tarihi;
- kurumsal rolü;
- ziyaretin yapısı.

Kendiliğinden sorular ortaya çıkmıştır:

- “Buraya kim girebilir?”
- “Herkes açık mı?”
- “Neden iki meclis var?”

Bu sorular hemen katılımcı bir dinamik oluşturmuştur.

Aşama 2 – Mimari Gözlem

Avlular ve salonlar boyunca yürüyüş sırasında:

- hacimlerin gözlemlenmesi;
- malzemelerin yorumlanması;
- dekoratif programların analizi.

Öğrenciler gördüklerini eğitimde öğrendikleri tekniklerle karşılaştırmışlardır.

Eğitmen teknik arabuluculuğu sağlamıştır.

Aşama 3 – Mesleki Tanınma

Resepsiyon salonlarında:

- sahte mermer ve taklit malzemelerin tespiti;
- koruma ile ilgili sorular;
- tarihî ve çağdaş tekniklerin karşılaştırılması.

Rehber bu analizlerin önemini açıkça kabul etmiştir.

Bir dönüşüm gerçekleşmiştir:

katılımcılar pasif ziyaretçiler yerine geleceğin profesyonelleri gibi davranmaya başlamışlardır. Un basculement s'est opéré

Aşama 4 – Senatör ile Diyalog

Yarım daire salonunda senatör şunları sunmuştur:

- mesleki kariyeri;
- sorumlulukları;
- siyasi görevin gerçekleri.

Katılımcılar şu soruları sormuştur:

- “İşiniz zor mu?”
- “Günde kaç saat çalışıyorsunuz?”
- “Baskıyı nasıl yönetiyorsunuz?”

Bu diyalog kurumu insanileştirmiş ve sembolik mesafeyi azaltmıştır.

Aşama 5 – Kolektif Değerlendirme

Tartışma şu konulara odaklanmıştır:

- en etkileyici mekânlar;
- gözlemlenen dekoratif unsurlar;
- kurumlara dair algılarındaki değişim.

Faaliyetin Hazırlık Süreci

Hazırlık şunları içermiştir:

- kurumlar üzerine pedagojik oturumlar;
- dekoratif gözlem atölyeleri;
- davranış kurallarının açıklanması;
- özel destek gerektiren katılımcılar için bireysel rehberlik.

Amaç merak ve ifade özgürlüğünü teşvik eden güvenli bir çerçeve oluşturmaktır.

Gözlemlenen Etkiler

Katılımcılar için

- konuşma konusunda daha fazla rahatlık;
- sembolik bir kuruma erişmenin verdiği gurur;
- miras dekorasyonuna artan ilgi;
- eğitime yönelik motivasyonun güçlenmesi;
- kurumsal mekânlarda artan meşruiyet duygusu.

Rota Yoluyla Belirlenen İyi Uygulamalar

İyi Uygulama No. 1 — Vatandaşlık Faaliyetini Gerçek Bir Mesleki Bağlama Yerleştirmek Saha Gözlemi

Senato rotası, Paris Habitat binasında gerçekleştirilen ve aynı zamanda senatör olan yerel bir seçilmiş temsilcinin katılımıyla kamuya sunulan bir eğitim-şantiye projesine dayanmaktadır.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Somut mesleki faaliyet ile kurumsal ziyaret arasındaki bağ, girişimin tutarlılığını güçlendirir ve öğrenenlerin meşruiyetini pekiştirir.

İyi Uygulama No. 2 — Sembolik Bir Kurumsal Mekâna Girişi Hazırlamak

Saha Gözlemi

Hazırlık oturumları Senato'nun rolünü, işleyişini ve ziyaret sırasında beklenen davranış kurallarını açıklamıştır.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Sembolik hazırlık deneyimi güvence altına alır ve katılımcıların kurumsal mekânda özgüvenle hareket etmelerini sağlar.

İyi Uygulama No. 3 — Kurumsal ve Mesleki Arabuluculuğu Birleştirmek

Saha Gözlemi

Ziyaret, kurumsal bir rehber ve dekoratif kültür alanında uzman bir eğitmen tarafından birlikte yürütülmüştür.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Bu tamamlayıcılık, Vatandaşlık söylemini mirasın mesleki yorumuyla birleştirir.

İyi Uygulama No. 4 — Doğrudan ve Spontan Soru Sormayı Teşvik Etmek

Saha Gözlemi

Katılımcılar Senato'nun işleyişi ve politik sorumluluklar hakkında serbestçe sorular sormuştur.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Soru sormak, demokratik mekanizmaları anlamak için aktif bir Vatandaşlık eylemine dönüşür.

İyi Uygulama No. 5 — Bir Kurumsal Temsilci ile Doğrudan Diyalog Kurmak

Saha Gözlemi

Bir senatör ile yapılan yapılandırılmış görüşme katılımcıların günlük siyasi çalışma hakkında sorular sormasına olanak sağlamıştır.

CCC Yaklaşımının Katkısı

Bu doğrudan etkileşim kurumu insanileştirir ve vatandaşlığı somut hâle getirir.

Değerlendirme Unsurları

Senato ziyareti zaman içinde oluşturulmuş bir ilişki sürekliliğinin parçasıdır. Yerel ortaklıklar, tamamlanmış projeler, kurumsal karşılaşmalar ve profesyonel ağlara aktif katılım bu süreci desteklemiştir.

Bu durum temel bir ilkeyi ortaya koyar:

kültürel ve Vatandaşlık fırsatları tesadüfen ortaya çıkmaz; sürekli sürdürülen ilişkilerden oluşan bir ekosistemden doğarlar.

Ağlar fırsatları mümkün kılar;

fırsatlar CCC çerçevesine yerleşmiş faaliyetlere dönüşür;

bu faaliyetler de görünür sonuçlar üreterek güvenilirliği artırır ve başlangıçtaki ağı genişletir.

Öğrenciler için deneyim yalnızca bir kurumu keşfetmenin ötesine geçer. Aynı zamanda fırsatları tanıma, kurumsal ilişkileri anlama ve bunları bir mesleki yolculuğa entegre etme becerilerinin öğrenildiği bir süreçtir. Bu faaliyet böylece kurumsal ortamlarda yön bulmayı ve ilişkisel fırsatları harekete geçirmeyi öğreten örtük bir öğrenme deneyimi hâline gelir.

ITINÉRAIRE CCC 2



Paris: Art Nouveau'nun izinde
Paris'i bir dekoratif ressamın gözleriyle görmek

Güzel olan aracılığıyla entegrasyon: Belle Époque mimarisinden hareketle bugünün Paris'ini sahiplenmek
“Art Nouveau'nun izinde”, Artemisia Formation tarafından, dekor teknikleri eğitimi alan kursiyerlerin Paris'i bir mesleki yatırım alanı olarak okuyabilmelerine yardımcı olmak amacıyla tasarlanmış kültürel ve bölgesel bir güzergâhtır: artık yalnızca sıradan sakinler olarak değil, geleceğin dekoratif boyacıları olarak. Bu etkinlik şehri açık havada bir öğrenme ortamına dönüştürür. Öğrenenler burada cepheler, süslemeler, çizgiler, malzemeler ve hacimler üzerine mesleki bakışlarını geliştirirken, aynı zamanda kültürel özgüvenlerini ve topluluk önünde konuşma becerilerini de güçlendirirler. Bu CCC güzergâhı, Artemisia'nın savunduğu “Güzel olan aracılığıyla” pedagojisine tam anlamıyla dahildir: mirası, mesleki kimliğin, kültürel meşruiyetin ve aktif yurttaşlığın inşasında bir kaldıraç olarak kullanmak.

Bağlam

Artemisia Formation, mesleki yeniden yönelim içindeki yetişkinlere, işgücü piyasasına entegrasyon sürecindeki kişilere ve Fransa'ya yeni gelmiş olup dekoratif boyacı olmak isteyen bireylere destek vermektedir.

Öğrenenler temel teknikleri giderek daha iyi kavramaktadır (ahşap taklidi, mermer taklidi, patinalar, dekoratif boyama), ancak çoğu zaman şu durumlarla eğitime başlarlar:

- Paris mirası hakkında sınırlı bilgi;
- kültürel ya da prestijli mekânlarda meşru hissetmeme;
- şehirdeki dekoratif stilleri tanımlamakta güçlük;
- sınırlı mimari ve kültürel kelime dağarcığı;
- topluluk önünde konuşma çekincesi.

Öğrenenler temel teknikleri giderek daha iyi kavramaktadır (ahşap taklidi, mermer taklidi, patinalar, dekoratif boyama), ancak çoğu zaman şu durumlarla eğitime başlarlar:

- Paris mirası hakkında sınırlı bilgi;
- kültürel ya da prestijli mekânlarda meşru hissetmeme;
- şehirdeki dekoratif stilleri tanımlamakta güçlük;
- sınırlı mimari ve kültürel kelime dağarcığı;
- topluluk önünde konuşma çekincesi.

Bu ihtiyaçlara cevap vermek için Artemisia, Art Nouveau güzergâhını, mesleki eğitimin doğal bir uzantısı olarak geliştirmiştir: şehri bir dekoratif boyacının gözüyle görmeyi öğrenmek. **Bu güzergâh şu unsurlardan doğmuştur:** eğitim gören iki grup öğrenen tarafından yürütülen yerel bir atölye (şantiye-eğitim kapsamında 12'şer kişilik 2 grup); ortaklaşa yürütülen bir araştırma ve belgeleme süreci (araştırma, WhatsApp yazışmaları, fotoğraflar, saha notları, bilgi fişleri); yapılandırıcı bir niyet: öğrenenlerin Paris'i “bir dekor gibi”, yani tutarlı bir mimari ve dekoratif dil olarak görmelerini sağlamak.

Daha sonra bu Art Nouveau güzergâhı, Uluslararası Kültürel Miras Fuarı'nda (Paris, Ekim 2025) şu başlıklı bir sergi ve konferans aracılığıyla sunulmuştur:

“Güzel olan aracılığıyla kapsayıcılık: Art Nouveau ve Art Déco üzerinden bugünün Paris'ini sahiplenmek.” Görsel materyaller / dokümantasyon: <https://ccc-erasmus.com/artnouveau>

Etkinliğin genel sunumu

Güzergâh, 2 saat 30 dakika ile 3 saat arasında süren bir kentsel rota biçimindedir. İlk olarak Avrupa Kültürel Miras Günleri kapsamında iki kez sunulmuş (Eylül 2025), ardından uyarlanarak Uluslararası Kültürel Miras Fuarı'nda (Paris, Carrousel du Louvre, Ekim 2025) tanıtılmıştır.

Güzergâh, şu unsurları bir araya getiren beş pedagojik aşama etrafında yapılandırılmıştır:

- hazırlık; • yerinde gözlem;
- araştırma ve belgeleme; • kamusal aracılık;
- sunum / geri aktarım ve uygulama.

Etkinliğin genel sunumu

Güzergâh, 2 saat 30 dakika ile 3 saat arasında süren bir kentsel rota biçimindedir. İlk olarak Avrupa Kültürel Miras Günleri kapsamında iki kez sunulmuş (Eylül 2025), ardından uyarlanarak Uluslararası Kültürel Miras Fuarı'nda (Paris, Carrousel du Louvre, Ekim 2025) tanıtılmıştır.

Bu güzergâh, şu unsurları bir araya getiren beş pedagojik aşama etrafında yapılandırılmıştır:

- hazırlık;
- yerinde gözlem;
- araştırma ve belgeleme;
- kamusal aracılık;
- geri aktarım ve uygulama.

Avrupa Kültürel Miras Günleri sırasında kursiyerler bizzat kültürel rehber rolünü üstlenir: eğitim sürecinde oluşturulan analiz araçları ve yorumlama çerçevelerine dayanarak, halka seçilmiş Art Nouveau cephelerini tanıtırlar.

Bu format, gözlemden aktarıma açık bir geçiş sağlar: öğrenenler, mirasın ve dekoratif kültürün aktif araçları hâline gelir.

Güzergâhın amaçları

Bu güzergâhın hedefleri şunlardır:

- dekoratif kültürü profesyonel bir yetkinlik olarak geliştirmek;
- “mesleki bakış” oluşturmak (çizgi, motif, malzeme, hacim);
- kültürel meşruiyeti güçlendirmek ve prestijli mekânlardaki çekinmeyi azaltmak;
- ortak bir kelime dağarcığı oluşturmak (ornament, demir işçiliği, volüt, kartuş vb.);
- aracılık ve topluluk önünde konuşma becerilerini desteklemek;
- bölgesel sahiplenmeyi teşvik etmek (aidiyet, yön bulma, yurttaşlık açısından entegrasyon);
- kültürel güzergâhların mesleki angajmana giden köprüler olabileceğini göstermek.

CCC yaklaşımı – Kültürü, zanaatı ve yurttaşlığı birbirine bağlamak

CCC yaklaşımı bu güzergâhı bir öğrenme zinciri olarak yapılandırır:

- Kültür: Gerçek binalar, motifler ve kentsel miras üzerinden Art Nouveau'yu keşfetmek;
- Zanaat / Meslek: Gözlemi dekoratif boyama teknikleriyle ilişkilendirmek (malzemeler, taklit efektleri, renk armonileri, süsleme mantığı);
- Yurttaşlık: Şehri sahiplenmek, topluluk önünde konuşmak, sakinlerle ve bilgili bir izleyici kitlesiyle diyalog kurmak, miras alanlarını özgüvenle kullanmak.

CCC yaklaşımı, öğrenenlerin aktif rolüyle daha da güçlenir: araştırırlar, belgelerler, anlatırlar, aktarırlar. Böylece giderek kültürel yayılımın aktörleri hâline gelirler.



Etkinliğin adım adım ilerleyişi

Aşama 1 — Projenin başlatılması ve “bakışın inşası”

Saha gezisinden önce yapılan giriş oturumunun amacı şunlardır:

- dekoratif ressam mesleğinin yetkinliklerini netleştirmek (teknik beceriler, ilişkisel beceriler, dekoratif kültür);
- Art Nouveau’yu tanıtmak (dönem, sanatçılar, motifler, kelime dağarcığı);
- sanat tarihine hâkim olmanın mesleği daha iyi icra etmek için neden yararlı olduğunu açıklamak;
- kültürel referansların kademeli olarak sahiplenilmesine dayalı bir yaklaşım yerleştirmek: birçok katılımcı için bu proje, dekoratif ve sanatsal kültüre aktif biçimde ilk giriş deneyimini temsil eder; bu deneyim, basit bir maruz kalma değil, yapılandırılmış bir öğrenme olarak düşünülür.

Eğitmenin rolü

Eğitmen özellikle şunları açıklar:

- bir dekoratif ressamın cepheleri, süslemeleri, çizgileri, hacimleri ve malzemeleri nasıl okuduğunu;
- Art Nouveau’nun, daha genel olarak dekoratif stilleri anlamak için neden bir “sıçrama tahtası” oluşturduğunu.

Bu aşama pedagojik niyeti belirler: amaç, dekoratif formları görmeyi, analiz etmeyi ve yorumlamayı öğrenerek, mirasa ilişkin aktif ve profesyonel bir algı geliştirmektir.

Aşama 2 — Küçük ekipler hâlinde aktif araştırma ve özerk ziyaretler

Grup, 3 ila 4 öğrenenden oluşan ekiplere ayrılır. Her ekip bir mekânı belgeler:

- Castel Béranger
- Hôtel Guimard
- Immeuble Lavirotte
- Petit Palais
- Hôtel Lalique

(Beş alan belirlenmiştir; bunlardan üçü Avrupa Kültürel Miras Günleri’nin nihai güzergâhı için seçilmiştir.)

Her ekip şunları yapmakla yükümlüdür:

- fotoğraf çekmek;
- dekoratif ayrıntıları tespit etmek;
- motifleri ve kelime dağarcığını belirlemek;
- bağlamı ve temel unsurları araştırmak;
- sonuçlarını WhatsApp grubunda paylaşmak.

WhatsApp, ortak bir saha günlüğüne dönüşür. Pedagojik ekip, iletişim ekibi, yönetim ve mesleki entegrasyon danışmanları (CIP) bu gruba katılır: okulun kaynaklarının önemli bir bölümü geçici olarak bu öğrenme ekosistemine yönlendirilir; burada keşifler görünür kılınır ve yorumlanır.

Bu yaklaşım somut materyaller üretir: görseller, motif seçkileri, kelime dağarcığı, kısa anlatılar ve analiz şemaları. Bunun sonucunda, kolektif olarak inşa edilen bilgiyi bir araya getiren “Art Nouveau’nun izinde” başlıklı bir broşür hazırlanır; bu broşür daha sonraki kamusal etkinliklerin katılımcılarına dağıtılır.



Aşama 3 — Avrupa Kültürel Miras Günleri sırasında kamusal aracılık

Etkinlik günü öğrenenler **kültürel aracı** rolünü üstlenir: önceden hazırlanmış analiz çerçevelerine dayanarak cepheleri halka sunarlar.

Özellikle şu becerileri öğrenirler:

- kıvrımları, bitkisel motifleri, ferforjeleri ve maskaronları yorumlamak;
- gözlemlenen unsurları mesleki tekniklerle ilişkilendirmek;
- yapısal çizgileri, baskın renkleri ve malzemeleri belirlemek;
- kolektif olarak yapılan belgeleme çalışmasına dayanarak “**dış mekân / iç mekân**” karşılaştırması yapmak (arşivler, iç mekân fotoğrafları veya çizimleri, karakteristik detaylar);
- sanat ve miras meraklısı bir izleyici kitlesiyle etkileşim kurmak (Artemisia tarafından düzenlenen ve **Fransa Kültür Bakanlığı** sitesinde listelenen ziyaretlere kayıtlı katılımcılar).

Pedagojik güvenlik ağı

Eğitmen destek rolünde müdahale eder: gerektiğinde bilgileri tamamlar, doğruluğunu güvence altına alır ve öğrenenlerin çekinmeden söz alabilmelerini sağlar.

Bu aşama, CCC güzergâhının **yurttaşlık boyutunun merkezini** oluşturur: topluluk önünde konuşma, miras alanında meşru bir yer edinme ve diyalog yoluyla tanınma.

Aşama 4 — Miras Fuarı’nda sergi ve konferans (Ekim 2025)

Artemisia şu unsurları sunar:

- süreci anlatan bir sergi (araştırmalar, eskizler, fotoğraflar, WhatsApp yazışmalarının belgeleri);
- öğrenenlerin üretimleri;
- kullanılan pedagojik araçlar.

Projeye katılan öğrenenlerin de davet edildiği konferans şu temaları öne çıkarır:

- “**güzel olan aracılığıyla**” **entegrasyon** yaklaşımı;
- dekoratif kültürün profesyonel bir yetkinlik olarak değeri;
- kültür / meslek / yurttaşlığı birleştiren yöntem;
- **Art Nouveau – Art Déco pedagojik sürekliliği**;
- öğrenenlerin bakışlarının nasıl geliştiğini anlatan iki video tanıklığı.

Bu aşama, güzergâhı tek seferlik bir etkinlik olmaktan çıkarıp **yeniden üretilebilir bir yöntem** olarak kalıcı hâle getirir.



Aşama 5 — Ziyaret sonrası atölye: Art Nouveau motifinin uygulamaya geçirilmesi

Avrupa Kültürel Miras Günleri'nden bir hafta sonra Artemisia halka açık bir atölye düzenler (önceden kayıtlı katılımcılar):

- karo üzerine boyama;
- Art Nouveau ve Art Déco motiflerinin yeniden üretilmesi;
- renk ve jeste giriş;
- malzemelerin keşfi.

Amaç: kültürel bir güzergâhın, mesleki öğrenmeye açılan bir köprüye dönüşebileceğini göstermek. Bu aşama diziyi tamamlar: ****gözlem / anlatım / uygulama****.

Etkinliğin hazırlanması

Hazırlık, katılımcıları hem rahatlatmayı hem de özerkleştirmeyi amaçlayan kademeli bir ilerleyiş izler:

- ihtiyaçların tespiti (sınırlı kültürel referanslar, şehri “okuma” güçlüğü, söz alma engeli);
- giriş dersleri (****Art Nouveau****, stiller, sanatçılar, dönemler);
- mekânların önceden belirlenmesi (beş bina tespit edilmiştir);
- küçük gruplar hâlinde saha araştırması (fotoğraf, analiz, araştırma);
- *****“Art Nouveau’nun izinde”***** broşürünün hazırlanması;
- konuşma eğitimi (duruş, nefes, artikülasyon);
- Avrupa Kültürel Miras Günleri'ne resmî kayıt (bakanlık sitesi üzerinden);
- lamine destek materyallerinin hazırlanması (arşivler, iç mekânlar, detaylar);
- sergi ve konferansın hazırlanması.

Pedagojik güvenceler:

- aşırı yüklenmeden kaçınmak: teorik hâkimiyet yerine merakı öne çıkarmak; • etkinliği mesleki hedeflerle açıkça ilişkilendirmek (özgüven kazanımı, sözlü ifade becerisinin gelişmesi, özel kelime dağarcığına ve dekorla ilgili kültüre daha fazla hâkimiyet); • prestijli bağlamlara zihinsel hazırlık yapmak (gerilimi azaltmak, kodları çocuklaştırmadan açıklamak).

Gözlemlenen sonuçlar, deneyim geri bildirimleri ve takip Öğrenenler üzerindeki etkiler

- özgüvende artış (“bilgili bir dinleyici kitlesi önünde konuşmaya cesaret ettim”);
- bölgesel sahiplenme (*****“burada yaşıyorum ama hiç böyle bakmamıştım”*****);
- bakışın dönüşümü (*****“Art Nouveau / Art Déco’yu tanıyabiliyorum”*****);
- mesleki projeksiyonun güçlenmesi;
- sanatsal jestin daha iyi anlaşılması.

Pedagoji üzerindeki etkiler

- “kentsel güzergâh” formatının doğrulanması; • uzun süreli atölyelerin değerinin tanınması; • eğitmenler, ****CIP**** ve yönetim arasındaki koordinasyonun güçlenmesi. Artemisia üzerindeki etkiler • Miras Fuarı'nda kurumsal tanınma; • görünürlüğün artması; • ortaklıkların güçlenmesi. Takip • bir ****Art Déco güzergâhının**** başlatılması; • güzergâhların başka bağlamlarda yeniden uygulanması (****Liège, Senato****); • CCC mantığının (****kültür / meslek / yurttaşlık****) pekiştirilmesi.

güzergâhından çıkan iyi uygulamalar

İyi uygulama No. 1 — Öğrenenlerin temsillerinden yola çıkmak: “Dekor nedir?”

Saha gözlemi

İlk oturum, dekor kavramına ilişkin temsillerin ve dekoratif ressam mesleğini oluşturan yetkinliklerin açıkça tartışılmasıyla projeyi başlatır; buna, dekoratif kültürün tam anlamıyla profesyonel bir boyut olarak ele alınması da dahildir.

CCC yaklaşımının katkısı

Temsillerden yola çıkan çalışma, aktif ve düşünsel bir duruş oluşturur. Bu yaklaşım, başlangıçtaki algı ile mesleğin gerçekliği arasındaki farkları belirlemeyi mümkün kılarken, kültürel öğrenmeyi de mesleki kimlik içine yerleştirir. Böylece mirasın, meslek için meşru bir kaynak olarak aşamalı biçimde sahiplenilmesini destekler.

İyi uygulama No. 2 — Gözlemi erişilebilir bir okuma çerçevesiyle yapılandırmak

Saha gözlemi

Öğrenenlerin, cepheleri ve dekoratif unsurları incelerken kullandıkları basit bir analiz çerçevesi vardır: **çizgi, motif, malzeme, hacim**.

CCC yaklaşımının katkısı

Yapılandırıcı bir çerçeve, analizi hemen uygulanabilir hâle getirir. Gözleme girişte güven sağlar ve daha incelikli okumaya doğru kademeli bir ilerleme mümkün kılar. Bu araç, profesyonel bir talep düzeyini korurken özerkliği de destekler.



İyi uygulama No. 3 — Araştırmayı sorumluluk verilmiş küçük ekipler halinde örgütlemek

Saha gözlemi

Sınırlı sayıda kişiden oluşan gruplar, binaları ve ayrıntıları fotoğraf çekimleri, hedeflenmiş araştırmalar ve kendi içlerindeki bilgi alışverişleri yoluyla belgelendirir.

CCC yaklaşımının katkısı

Küçük ekipler halinde çalışma, sorumluluk alma ve iş birliğini teşvik eder. Bireysel çekingenliği azaltır ve güvenli bir çerçeve içinde özerkliği geliştirir. Kolektif dinamik, katılımı ve üretilen analizlerin niteliğini destekler.

İyi uygulama No. 4 — Dijital araçları işbirlikçi pedagojik desteklere dönüştürmek

Saha gözlemi

Ekipler gözlemlerini özel bir WhatsApp grubunda paylaşır; bu sayede kurumun tüm yapısı tarafından gerçek zamanlı tepkiler, yorumlar ve görünür kılma mümkün olur.

CCC yaklaşımının katkısı

Dijital araç, kolektif bir birikim alanına dönüşür. Sahayı kurumla ilişkilendirir, devam eden öğrenmeleri görünür kılar ve etkileşimli bir öğrenme ekosistemi kurar.

İyi uygulama No. 5 — Aracılığı yapılandırılmış görsel desteklerle güvence altına almak

Saha gözlemi

Lamine edilmiş belgeler (arşivler, ayrıntılar, iç mekân görünüşleri) sözlü sunumlara eşlik eder ve kamusal sunumları yapılandırır.

CCC yaklaşımının katkısı

Görsel destekler anlatımın doğruluğunu güçlendirir ve sözlü ifade sırasında güveni destekler. Teknik kelime dağarcığı henüz tam olarak edinilmemiş olsa bile aracılığı erişilebilir kılar.

İyi uygulama No. 6 — Özerkleşme ile pedagojik güvenceyi birleştirmek için birlikte yürütmek

Saha gözlemi

Kamusal sunumları öğrenenler yapar; eğitmen ise gerektiğinde çerçevelemek, tamamlamak veya güvence sağlamak için müdahale eder.

CCC yaklaşımının katkısı

Birlikte yürütme, içeriklerin güvenilirliğini korurken öğrenenleri aktif öznelerle dönüştürür. Talep düzeyi ile güvenceyi bir araya getirir; bu da gerçek bir özerkleşmenin temel koşuludur.

İyi uygulama No. 7 — Kamusal geri sunumlarda öğrenenlerin sesini duyurmak

Saha gözlemi

Video tanıklıkları ve Miras Fuarı'ndaki sözlü sunumlar, bakışın ve öğrenme yolunun geçirdiği dönüşümü görünür kılar.

CCC yaklaşımının katkısı

Kamusal söz alma, öğreneni kendi öğrenme sürecinin meşru anlatıcısına dönüştürür. Tanınmayı, özgüveni ve yurttaşlık yönelimini güçlendirir.

İyi uygulama No. 8 — Öğrenme sürecini görünür kılmak

Saha gözlemi

Miras Fuarı'ndaki sergi, proje boyunca yapılan araştırmaları, eskizleri, dijital yazışma ekran görüntülerini ve kullanılan araçları sunar.

CCC yaklaşımının katkısı

Sürecin görünür kılınması yöntemi aktarılabilir hâle getirir ve ilerlemeyi değerli kılar. Deneyimi kurumsal bir biriktirme ve aktarma mantığı içine yerleştirir.

İyi uygulama No. 9 — Değerlendirme oturumu ve portfolyo aracılığıyla biriktirmek

Saha gözlemi

Kolektif bir değerlendirme oturumunu, bireysel bir portfolyo içinde biçimlendirme çalışması izler.

CCC yaklaşımının katkısı

Bu biriktirme süreci, öğrenmeleri zaman içinde yapılandırır ve onların mesleki olarak değer kazanmasını destekler. İstihdam edilebilirliği ve bölgesel sahiplenmeyi güçlendirir.



Yansıtma unsurları

Art Nouveau güzergâhı, bakışın kapsayıcılığı nasıl yapılandığı üzerine daha geniş bir düşünmeyi beraberinde getirir. Bir cepheyi gözlemlemeyi öğrenmek, bir çizgiyi ayırt etmek ya da dekoratif bir dili tanımak yalnızca kültürel bir zenginleşme değildir; aynı zamanda bireyin kentsel mekân içindeki konumunu dönüştürür. Bir dekoru okuyabilen kişi artık sadece bir yoldan geçen değildir: kenti şekillendiren niyetleri, estetik hiyerarşileri ve teknik tercihleri anlayabilen bir yorumcuya dönüşür. Bu okuma yetisi, miras mekânlarına yabancı hissedebilen kişiler için güçlü bir sembolik yer değiştirme yaratır.

Güzellik üzerine yapılan çalışma aynı zamanda kültürün entegrasyon programlarındaki yerini de sorgular. Ayrıntıya dikkat, biçimlere duyarlılık ve estetik analiz kapasitesi mesleki beceriler olarak kabul edildiğinde, teknik bilgi ile kültürel bilgi arasındaki örtük hiyerarşi değişir. Bakış bir nitelik kazanma aracına dönüşür. Böylece üslup tarihini doğrudan mesleğin güncel pratiğine bağlar ve öğrenenlere, normalde kendilerini ait hissetmeyebilecekleri kültürel mekânları kullanma konusunda meşruiyet kazandırır.

Bu güzergâhın yarattığı mekânsal sahiplenme, incelenen mahallenin sınırlarını aşar. Aynı zamanda bir eğitim kurumunun pedagojik projesini kentsel çevreye nasıl kalıcı biçimde yerleştirebileceğini de sorgular; böylece kent, öğrenmenin sürekli bir destek unsuru hâline gelir. Bu bağlamda güzergâh, uzun vadeli bir kültürel stratejiyi düşünmek için bir araç olur: üsluplar, dönemler ve bağlamlar ardışık içerikler olarak değil, tutarlı bir mesleki ve yurttaşlık kimliği inşa etmeye yardımcı olan yapılandırıcı kaynaklar olarak ele alınır.

Güzergâh aynı zamanda öğrenenleri kendi şehirlerinin ve mesleklerinin **elçilerine** dönüştürmeye de katkı sağlar. Hem genel hem de mesleki bir kültür edinmeleri, onların bir mahalleyi tanıtabilmelerine, bir üslubu açıklayabilmelerine ve mimari bir ayrıntıyı teknik bir ustalıkla ilişkilendirebilmelerine imkân verir. Bu aktarma kapasitesi onların toplumsal ve mesleki konumunu değiştirir: artık yalnızca öğrenme durumunda değil, **aracılık yapma durumundadırlar**.

Analizlerini kamusal olarak sunmaları, kat ettikleri yolu somut biçimde ölçmelerine de imkân tanır: bakışın dönüşümü, kelime dağarcığının zenginleşmesi ve söz alma konusundaki güvenin artması. Böylece deneyim özel bir yoğunluk kazanır; mesleki tercihi pekiştirir ve kültürel derinliği olan bir mesleğe aidiyeti güçlendirir. Bu güzergâhlar yüksek beklentiler ve nitelikli deneyimler etrafında yapılandırıldığında, destek veren yapılar ile hedef kitleler birlikte ilerler: mekanizmalar daha iddialı hâle gelir, mesleki yönelimler güçlenir ve başlangıçta uzak görünen profesyonel yollar mümkün hâle gelir.

